

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା (କୋଶଲୀ ଅନୁବାଦ)

ପ୍ରକାଶ ପାଠକ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ସଏଦ୍ କୁଷ୍ଠ ମହାପୁରୁଷ ଚୂଡ଼
ବାହାରିଛେ । ଇ ପବିତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ଉଁଝା ପୁଅପୁରାନ୍ ଆର
ଚାରୁଛି ବେଦର ସାର ବଳି ଜନା ଅଛେ । ଇଥିର ଗ୍ୟାନଟା
ବଡ଼ହେ ସମୁଦ୍ର ଆଏ । ଗୀତା ବୁଲ୍ ବୁଲ୍ କରି ପଡ଼ଲେ
ଗ୍ୟାନ୍ ପୁର ପୁର କରି ହିଟ୍ସି ।

ଶୁନରେ ପୁତା,
ଖାଏବୁ ପିତା, ଖାଏବୁ ଗୀତା,
ତେବେ ଯାଇ ହେବୁ ଜଗତଜିତା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

(କୋଶଲୀ ଅନୁବାଦ୍)

SRIMAD BHAGABAD GITA

(AS IT IS IN KOSHLI)

ପ୍ରକାଶିକା - ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନଦେବୀ ପଧାନ

ସାହାଜ୍ - ୧୫ ଟଙ୍କା ମ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା SRIMAD BHAGABAD GITA

(କୋଶଲୀ ଅନୁବାଦ୍) (AS IT IS IN KOSHLI)

ଅନୁବାଦକ -

ପ୍ରକାଶ ପଧାନ

ଗ୍ରାମ-ଅଇଲାସାରୀ

ପୋ:ଅ-ସମାଲାଇଚୁଆଁ

ଭାୟା-ଡୁଂଗୁରିପାଲି

ଜିଲ୍ଲା-ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଫୋନ୍: ୦୬୬୫୩-୨୧୫୩୭୧

ମୋ:- ୯୯୩୮ ୦୭୦୧୯୦

Translator-

Prakash Padhan

Vill-Ainlasari

Po.-Samalaichuan

Via-Dunguripali

Dist.-Subarnapur (KOSAL)

Ph.: 06653-215371

Cell: 9938070190

ODISHA

Email : PrakashPadhan@gmail.com

ଏହେଦେର ଠିକ୍ନା

ପ୍ରକାଶ ପଧାନ

ସାମାଜିକ୍ ବିକାଶ ଅଧିକାରୀ

ଲେପ୍ଟା ସୋସାଇଟୀ

ଏନ୍-ଏଚ୍-୬

(ଜୁଏଲିଆ ଅଫିସ୍ ପାଣେ)

ବରଗଡ଼

Consultant,

UNICEF, Uttar Pradesh

ଛାପିଛନ୍ :- ଗଣଶକ୍ତି ପ୍ରେସ୍, ବରଗଡ଼

ପଦେ ଅପେ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ରର ଗୁଡ଼େ ଶାସ୍ତ୍ରର ଆଏ ମୋହନୁ
ମୋକ୍ଷ ତକ୍ ଜୀବନର ଚଟକା ପାନ ହିଟାବାର । ଗୀତା କେ ସରଲ୍
ସହଜ୍ ରୁପେଁ ଘରେ ଘରେ ପୁରେ ପୁରେ ଚପାବାର ଲାଗି ମୁକ୍ତି
ଚେରେଷ୍ଟା କରୁଛେଁ । ପଞ୍ଜୁର ପାହାତଳେ ଗୀତା ଶ୍ଳୋକର ଗୁଟାମୁଟା
କୋଶଲୀ ଅନୁବାଦ୍ ମୁକ୍ତି ସେତୁବନ୍ଧୁର ଗୁନ୍ତା ମୁଷାଟେ ଆଏଁ । ବହି
ଆକାର ସାନ କରବାର ଲାଗି ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ନାହିଁ ଜୁରି ନ । କେନ୍ଦ୍ର
ଭୁଲ୍ ତୁକ୍ ଦେଖିଲେ ଜରୁଲ ମତେ ଜନାବେ । ସେଟା ପିଠିର ଛପାଥୁ
ସୁଧରେଇ ନେମି ।

ମୁକ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟୁର (ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର) କଲେଜ୍‌ନ ପଢ଼ଲାବେଳେ
ମୋର ଗୁରୁ ଯୋଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ଜୟଦେବ୍ ତନ୍‌ସନା (ସେତେବେଳର
ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍) ଠାକୁ ଗୀତା ପଢ଼ବାର ବ୍ୟସେରା କରିଥିଲି । ଫି ଦିନ
ଯୋଗ କିଲାସ୍‌ନ ଗୀତାର ଡାକର କେତେ କୋଶଲୀ ଗୀତ ଶୁନି ଶୁନି
ପଦ୍ମ ପଏଟ୍ ହଇଗଲା । ହେତକେ ବିଲାସପୁରେ (ଛତିଶଗଡ଼)
ଥିଲାବେଳେ ଗୀତାକେ ସୁହୁଜି କୋଶଲୀଥୁ ଅନୁବାଦ୍ କରବାରଟା
ମୋର ମୁତକେ ଭୁକଲା । ଚାକ୍‌ରି ବୁଡା ଆର ଲେ ଲେଜିରା ଥୁ ସାନିଙ୍ଗାଟି
ହଇକରି ମୁଲୁ ଶେଷ ତକ୍ ଅନୁବାଦ୍‌ନୁ ବହି ଛପାବାର ତକ୍ ଲକ୍‌ଠକ୍
ଚାଏର ବଛର ସମିଆ ଲାଗିଗଲା । ଶୁଭେ ସାଏତେ ମୋର ଧରମ୍
ସ୍ତ୍ରୀରି ଭି ଇଥୁ ସାହାଜ୍ ଦେଇଛନ୍ । ଆସ୍ତିକ୍ ଭଗତ୍‌ମାନେ ଆଉର
କୋଶଲୀ (ସମଲପୁରୀ) ଭାଷାର ସଧିଲିଆ ମାନେ ଗହ ଗହ ହଇକରି
ଇ ବହିକେ ପଢ଼ବେ ବଲି ମୋର ଆଶ୍ ଆର ବିଶାସ୍ । ହରେ କୃଷ୍ଣ ।

ତା. ୦୯.୧୧.୨୦୦୮

କାର୍ତ୍ତିକ୍ ରବି ଏକାଦଶୀ

ପ୍ରକାଶ ପଧାନ

ସୂଚୀପତ୍ର

ଅଧିଆ	ଯୋଗ	ପୃଷ୍ଠା
ପହେଲା	ବିଷ୍ଣୁମାତ୍ ଯୋଗ	୧
ଦୁତିଆ	ସାଂଖ୍ୟ ଯୋଗ	୭
ତୃତୀୟା	କର୍ମ ଯୋଗ	୧୭
ଚାଏର୍	ଗ୍ୟାନ ଯୋଗ	୨୪
ପାଚି	ସନ୍ନ୍ୟାସ ଯୋଗ	୩୧
ଛଅ	ଆତ୍ମସଂଯମ୍ / ଧ୍ୟାନ ଯୋଗ	୩୬
ସାତ୍	ଗ୍ୟାନ ବିଗ୍ୟାନ ଯୋଗ	୪୩
ଆଠ୍	ତାରକା ଧ୍ରୁବ ଯୋଗ	୪୮
ନଅ	ରାଜ ବିଦ୍ୟା ରାଜ ଗୃହ୍ୟ ଯୋଗ	୫୩
ଦଶ	ବିଭୂତି ଯୋଗ	୫୯
ଏଗାର	ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ ଯୋଗ	୬୬
ବାର	ଭକ୍ତି ଯୋଗ	୭୬
ତେର	କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରଗ୍ୟ ବିଭାଗ ଯୋଗ	୭୯
ଚଉଦ	ତ୍ରିଗୁଣ ବିଭାଗ ଯୋଗ	୮୪
ପନ୍ଦର	ପରୁଷୋତ୍ତମ ଯୋଗ	୮୯
ସୁଲହ	ଦେବତା ଅସୁର ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଯୋଗ	୯୩
ସତର	ଶ୍ରଦ୍ଧାତ୍ରୟ ବିଭାଗ ଯୋଗ	୯୭
ଅଠର	ମୋକ୍ଷ ଯୋଗ	୧୦୨

ଓଁ ଶ୍ରୀ ପରମାତ୍ମନେ ନମଃ

ପଦ୍ମେଲ୍ଲା ଅପିଆ

ବିଷ୍ଣୁବାଦ୍ ଯୋଗ

ଧୁରନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ପର୍ରାଲେ- ଆହୋ ସନ୍ତଜ ! ଧରମ୍ ଠାନ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର
ନ ଯୁଦ୍ଧ କର ବାର ଲାଗି ଠୋଲ୍ ହଜଛନ୍ ମୋର ପୁଓ ଆର
ପାନଡୁର ପୁଓମାନେ କାଣା କାଣା କଲେ କହତ ? । ୧ ।

ସନ୍ତଜ କହେଲେ-ପାନଡବ ମାନକର ସଏନ୍ ସଜାକେ ରଜା
ଦୁରଯୋଧନ୍ ଦେଖିକରି ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ପାସକେ ଯାଇକରି କହେଲେ-
ହେ ଗୁରୁଦେବ ! ସାହାଦେ ପାନଡବର ପୁଓମାନେ କେନ୍ତା ସଏନ୍ ସଜା
ବନେଇଛନ୍ ଦେଖୁନ୍, ଯେନ୍ ସଏନ୍ ଘେରାକେ ସମି
ନାହିଁ ହଏ । ୨-୩ ।

ବଡ଼େ ସିଦ୍ଧା ବୀର ଭୀମ ଅରଜୁନ୍, ମହାରଥୀ ସାତ୍ୟକି, ଲମରଦାର
ବଡ଼ଖାରଜା ବିରାଟ, ଦୁରପଦ, ଧୂସଟକେତୁ, ଚେକିତାନ, ବଲବାନ୍
କାଶିରଜା, ପୁରୁଜିତ, କୁନ୍ତିଭୋଜ, ମୁନୁଷ୍ଟକର ମୁରଧୁନିଆଁ ଶୈବ
ଅଛନ୍ । ୪-୫ ।

ପରାକ୍ରମୀ ଯୁଧାମନୁ୍ୟ, ବଲବାନ୍ ଉତ୍ତମୌଜା, ସୁଭଦ୍ରାର ପୁଓ ଅଭିମନ୍ୟୁ
ଆର ଦ୍ରୌପଦୀର ପାଁଟି ପୁଓ-ଇ ସଡେ ମହାରଥୀ ଆନ୍ । ୬ ।

ହେ ବାମହନ୍ ମଏଧେଁ ବଡ଼ ଗୁରୁଦେବ ! ଆମର ସେନା ଥି ଯେନ୍
ସରସା ମହାବୀର, ମହାରଥୀ ଅଛନ୍, ସେମାନକର ନାଁ ଗାଁ କହୁଛେ । ୭ ।

ଆପଣ ଖୁଦ୍ ପରବଲ୍ ପରାକ୍ରମୀ, ଭୀଷ୍ମ, କରନ, କୁରପ୍, ଅଶ୍ଵତ୍ଥାମା, ନିକରନ, ଭୂରୀସରବା, ସୋମଦତ୍ତ ଆର ଜୟଦ୍ରଥ ସଜ୍ ହଇଛନ୍ । ୮ ।

ଇମାନକର ଛତା ଯୁଧନେ ମୋର ଲାଗି ଜୀବନ୍ ଦେବାରକେ କେଥୁନି ମାରକିଦିଆ ରଜା ଅଛନ୍ । ୯ ।

ମହାବୀର ଭୀଷ୍ମ ଆମର ସେନାପତି ଅଛନ୍ । ଭୀମର ଲେଲହା ପାଣ୍ଡବସେନା ଥୁରେ ଆଏ, ଆମର ସାଁଗେ ବଲ୍ କଟି ହେଲା ବାଗିର ନାଜି ଲାଗବାର । ଇଥିର ଲାଗି ମୁଜି କହୁଛେ ସତେ ଯାକିର ଭୀଷ୍ମକେ ଚାରହିଆଡୁ ଜୁଗିଥିମା ଆର ସଏନ୍ ସଜାର ପୁଡ଼ଗିଲ୍ ମାନକୁ ଚଉକସ୍ କରି ଚୁଟି ଦେମା ୧୦-୧୧ ।

କଉରବ ବୁଡ଼ା ପରତାପି ଅଜା ଭୀଷ୍ମ ଦୁରଯୋଧନର ହୁରୁଦ୍ଧକେ ଉସତ୍ କରବାର ଲାଗି ସିଂହର ରତି ବାଗିର ବଡ଼ ଘାଏଁ ଶିଖ୍ ପୁକ୍ଲେ । ୧୨ ।

ତାରପରେ ଶିଖ୍, ନଗାଡ଼, ଢୋଲ୍, ମାନ୍ଦଲ୍, କାହାଲି ସବୁ ବଜାଗଜା ଏକଦମ୍ ପାରକେ ଦୁଲ୍ଲକି ଉଠ୍ଲା । ୧୩ ।

ହେତ୍ତେ ପର୍ବି ଘୁଡ଼ାର ରଥଥି କୁଷ୍ଠ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶିଖ୍ ପୁକ୍ଲେ, ଅର୍ଜୁନ୍ ଦେବଦତ୍ତ ଶିଖ୍ ଆର ଭୀମ ପୌଣ୍ଡ୍ର ଶିଖ୍ ପୁକ୍ଲେ । ୧୪-୧୫ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିରର ଅନନ୍ତ ବିଜୟ, ନକୁଲର ସୁଘୋଷ୍ ଆର ସହଦେବର ମଣିପୁଷ୍ପକ୍ ଶିଖ୍ ବାଜଲା । ୧୬ ।

ଧନୁଶର ଧାରୀ କାଶୀରଜା, ମହାରଥୀ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଆଉ ଧୃଷ୍ଟଦ୍ୟୁମ୍ନ, ବିରାଟ୍ ରଜା, ଯୁଧିଷ୍ଠିରୀ ସାତ୍ୟକି, ଦୁରପଦ୍ ରଜା, ଦ୍ରୋପଦୀର ପାଁଟି ପୁଓ, ଗଣା ତେଜା ବାଲା ଅଭିମନ୍ୟୁ - ଇ ସତେ ସବୁଆଡୁ ବରକସି ଶିଖି ଫୁଲେ । ୧୭-୧୮ ।

ଇ ଭୟଙ୍କର ଗର୍ଜନ୍ ନୁ ଆକାଶ ପାତାଳ କିପି/ଦୁଲକି ଉଠିଲା ଯେ ଧୁରତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଡର ଯୁଧା ମାନକର ଛାତିର ପଞ୍ଜିରା ଥରିଗଲା । ୧୯ ।

କଉରବ ଆଡର ସେନା ଶର ମାରବାରକେ ତରତରେଇ ଉଠିବାର ଦେଖିକରି ଅରଜୁନ୍ ତାକର କପିଧଜ୍ ନନ୍ଦିଘୁଷେ ଧନୁ ଉଠାଲେ । ୨୦ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ- ହେ ମହାବାହୁ ହୁରଷିକେଶ ! ଦୁହି ସେନାର ମଝାମୁଝି ମୋର ରଥ ଘାଏ ରଖ । ୨୧ ।

ଏନ୍ତା ଠାନେ ରଥ ରଖ, ଯେନ୍ ବୀର ମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ବାର ଲାଗି ତହକିକରି ଆସିଛନ୍ ସେମାନକୁ ମୁଇଁ ଦେଖିମି । ଆର ଭିଲ ମୋର ସାହାପଖର ଯୁଧାମାନକୁ ଦେଖିମି । ୨୨ ।

ଯେନ୍ ବୀର ମାନେ ଗୁଲମାଲିଆ ଉରାଟିଆ ଦୁରଯୋଧନର ପଟିଆ ଯୁଧନେ ଯୋଗ୍ ହଇଛନ୍, ତାହାକୁଁ ବନେକରି ଟିକେ ଦେଖିମି । ୨୩ ।

ସନଜଜ କହେଲେ- ହେ ରାଜନ୍ ! ଅରଜୁନର ଇ କଥା ଶୁନି କରି ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରଥକେ ବାହିନେଇ କରି ଦୁହିସେନାର ମଝି ରଖିଲେ । ୨୪ ।

ଭୀଷ୍ମ, ଦ୍ରୋଣ, କରନ ଆଉ ଉଝା ରଜାମାନକୁ ଦେଖେଇକରି ଶୀରକୁଷ୍ଣ କହେଲେ- ପାର୍ଥ ! ଇ ସବୁ କଉରବ ସେନାମାନକୁ ଦେଖ । ୨୫ ।

ଅରଜୁନ୍ ଦୁହି ସାହାପଖର ବୀର ମାନକର ମଏଧେଁ ନିଜର ବାପ
ସମାନ ଲୋକ, ଗୁରୁ, ଅଜା, ମାମୁଁ, ଭାଏ, ପୁଓ, ନାତି, ଶଶୁର ଆର
ବି ଲାଗେଲେସର ମାନକୁ ଦେଖଲେ । ୨୬ ।

ଇ ସମକୁ ଦେଖିକରି ଅରଜୁନ୍ କେଥନିକେତେ ଦୁଖମନା ହେଲେ,
ତାକର ଆଖିର ପାଏନ୍ ଥପ୍ ଥପେଇ ଗଲା । ୨୭ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ- ହେ କୁଷ୍ଠ ! ଦୁହିଆଡେଁ ନିଜର ଲୋକ ମାନକୁ
ମୁଇଁ ଦେଖଲି । ୨୮ ।

ଆଗମୁଡେଁ ଇ ମାନକୁ ଦେଖିକରି ମୋର ହାତଗୋଡ଼ ଦିହିମୁଡ଼
ବସିଯଉଛେ, ଟିଟି ଶୁଖି ଯଉଛେ, ଦିହି ଥରୁଛେ ଆର ରୁଆଁ ଟେକରେଇ
ଯଉଛେ । ୨୯ ।

ମୋର ହାତୁଁ ଗାଣ୍ଡିବ୍ ଖସରି ପଡୁଛେ, ମୋର ଦିହର ଛାଲ ଜଳିପୁଡି
ଯଉଛେ, ମୋର ମନଟା କିନ୍ଦରି ଯଉଛେ, ସୋର ବୁଡି ଯଉଛେ,
ଇଠାନେ ଛନେ ଭିଲ୍ ଠାଡ଼ ହେବାର ଲାଗି ମୋର ବସୁ ନାଇଁନ । ୩୦ ।

ମୁଇଁ ଇ ଯୁଧନେ ସବୁ ଉଲଟିଆ ଦେଖୁଛେଁ, ଇ ନିଜର ଲୁକକୁ ମାରିକରି
ମୋର କାଏଁ ଲାଭ ଲବ୍ଧି ହେବା । ୩୧ ।

ଇ ଯୁଧ ଜିତିକରି କାଁ କରମି । ଇନ୍ତା ରାଏଜ ସୁଖ ତ ମୋର ଜୀବନେ
ଦରକାର ନାହିଁ । ୩୨ ।

ଯେନ୍ ମାନକର ଲାଗି ରାଏଜ୍ ଦରକାର ଆଏ ସେମାନେ ତ ଧନ
ଜୀବନର ଆଶ୍ ଛାଡିକରି ଇଠାନେ ଯୁଝିଛନ୍ / ଠୋଲ୍ ହଇଛନ୍ । ୩୩ ।

ଶିଖିଆ ଗୁରୁ, କକା ବବା, ପୁଓ ପୁତ୍ରରା, ଅଜା, ନାତି, ମାମୁଁ, ଶଶୁର,
ଶଳା ଆଉ ସମ୍ପର୍କ କୁଟୁମ୍ବ ବଂଶୀଆ ସଭେ ଇନେ ଗଦା ହଇଛନ୍ । ୩୪ ।

ହେ ମଧୁସୂଦନ ! ଇ ସଭେ ମତେ ପଏରଛା ମାରିନେଲେ ଭିଲ୍ ଇ
ସାଧା ରାଇଜ୍ ଗୁଟ୍ କ ମୋର ଲାଗି ଛାର ଆଏ, ତିର ଲୋକ ପାଏଲେ
ଘଲେ ମୁଇଁ ସେମାନକୁ କେତେଁ ତି ନାଇଁ ମାରି ପାରେ । ୩୫ ।

ହେ ଜନାରଦନ ! ଇ କଉରବମାନକୁ ମାରିକରି ମୋର କାଏଁ ସୁଖ
ହେବା, ବରଂ ଇମାନକୁ ଦିନାଶ୍ କଲେ ମୁଇଁ ପାପି ହଇଯିମି
(କାରନ୍ ଇମାନେ ଭାଇ ଆନ୍) । ୩୬ ।

ହେ ମାଧବ ! ମୋର ଇ ନିଜର ଆତ୍ମାର ଭାଇ କଉରବମାନକୁ
ମାରବାରଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ସେ । ନିଜର ଲୁକକୁଁ ମାଏଲେ କାଏଁ ସୁଖ
ହେବା । ୩୭ ।

ଇମାନେ ଲୁଭର ମାତେ ବଅଁଶ୍ ବୁଡା ପାପକେ ନାଇଁ ଜାନି
ପାରବାର । ୩୮ ।

ହେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ! ଆମେ ଜାନି ଜାନି ଇ ବଅଁଶ୍ ବୁଡା ପାପ କେନ୍
ଥେଇ କରମୁଁ । ୩୯ ।

ବଅଁଶ୍ ବୁଡିଗଲେ ସନାତନ କୁଲର ଧରମ୍ ବୁଡିଯାଏସି, କୁଲର ଧରମ୍
ବୁଡ୍ଲେ ବଅଁସ ଥି ତ ପାପ ଅଧରମ୍ ବଡ୍ସି । ୪୦ ।

ହେ କୁଷ୍ଠ ! ପାପ ଅଧରମ୍ ବଡ୍ଲେ ବଅଁଶର ବହ୍ ଭୁଆସେନ୍ ମାଏଟି
ମାନେ ଦୁରୁରା ବିଟାଂଗି ହଇକରି ଜାରଜ ଜନମ୍ କରସନ୍ । ୪୧ ।

ବଅଁଶେ ଜାରଜ ଜନମ୍ ହେଲେ ସେ କୁଲ ନରକେ ପଡ଼ିବି । ପିତରୁ
ପୁରୁଷର ଲୁକେ ପିଣ୍ଡ ପାନି ନାହିଁ ପାଆନ୍ ଆର ନରକେ ବାସ୍ କରସନ୍ ।
ବରନ୍ସକର ଦୋଷଥୁ କୁଲ ଧରମ୍ ନାଶ ହେସି । ୪୭-୪୮ ।

ହେ ଜନାରଦନ୍ ! ଯେନ୍ ମାନକର କୁଲଧରମ୍ ନାଶ ହେସି ସେମାନେ
ନକେ ପଡ଼ସନ୍ ବଲିକରି ସୁନିଛୁ । ୪୪ ।

ଓହୋ, ଆମେ ଇ ସାଧା ରାଇଜ୍ ଲୁଡେ କେନ୍ତା ପାୟ କରବାକେ
ଯଉଛୁ । ରାଏଜ୍ ଆଉର ସୁଖ ପାଏବାର ଲୁଡେ ନିଜର ଲାଗେଲେସର
ମାନକୁ ମାରବାର ଲାଗି କସି ହଉଛୁ । ୪୫ ।

ଜଦ୍ରି ଅସ୍ତରଧାରୀ ଧୁରତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରମାନେ ମତେ ନିସସ୍ତର
ଦେଖିକରି ମାରିନେବେ, ସେଟା ମୋର ଲାଗି ଜହ ମଙ୍ଗଲ ହେବା । ୪୬ ।

ସନଜଜ କହେଲେ- ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର ଅରଜୁନ୍ ଏନ୍ତା ବିସ୍ମାଦ୍ ହଜକରି
ଧନୁଶର ଛାଡି ଦେଲେ ଆର ରଥେ ଲଥୋକରି ବସି ପଡ଼ିଲେ । ୪୭ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ପହେଲା ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ସାଂଖ୍ୟ ଯୋଗ

ସନଜଜ କହେଲେ- ଅରଜୁନର ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍ ମୁହଁ, ଛଲ୍‌ଛଲ୍ ଆଖିର ଲହ ଆର କରୁନା ଦେଖିକରି କୁଷ୍ଠ ମହାପୁରୁ କହେଲେ । ୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମକୁ କି ଅସମିଧାଧି କେନ୍ଦ୍ରା ମୋହ ହେଲା ? ଇଚ୍ଛା ମହାତ୍ମା ଲୁକର ଚଳନ ନୁହେଁ ସେ, ଇଚ୍ଛା ସରଗ୍‌କେ ନାହିଁ ନିଏ କି ଯଶ୍ କିରତି ନାହିଁ ଦିଏ । ୨ ।

ସେଥିର ଲାଗି ମାଛ ବାଗିର ନାହିଁ ହ, ତମର ଲାଗି ଇଚ୍ଛା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ସେ, ଡରଭୟ ଛାଡ଼ିକରି ଯୁଦ୍ଧର ଲାଗି ଠିଆଡ଼୍ ହ । ୩ ।

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ ମଧୁସୂଦନ ! ଭୀଷ୍ମ, ଦ୍ରୋଣ ଦୁହେଁ ମୋର ମାଏନ୍ ମାନ୍ତା ଆନ, ତାହାକୁ କେନ୍ଦ୍ରାକରି ଶର ମାରମି ଆର ଲଭମି । ୪ ।

କି ଗୁରୁଜନ୍ ମାନକୁ ମୁହିଁ ନାହିଁ ମାରିକରି ଭିକ୍ ମାରଲେ ପଛେ ଭଲ ହେବା । ଗୁରୁଜନ୍ ମାନକୁ ମାରିକରି ରକତ ସନା ଧନ ଦରବ୍ ଆର ରାଏଜ୍ ସୁଖ ଭୁଗମି କାଏଁ ନ । ୫ ।

ଯୁଦ୍ଧ କରବାରଟା ଭଲ କି ଅସାର ମୁହିଁ ନାହିଁ ଜାନି । ମୁହିଁ ଇଚ୍ଛାଭି ନାହିଁ ଜାନି ଯେ ଆମେ ଜିତମୁ କି କଉରବ ମାନେ ଜିତବେ । ଯେନ୍ କୁଟୁମ୍ବ ବାଟୁମ୍ବ ମାରିକରି ମୁହିଁ ଜିଇଁବାର କେ ନାହିଁ ଚାହେଁବାର, ସେ ମୋର ଲାଗେଲେସର ମାନେ କି ଯୁଦ୍ଧନ ସଜ୍ ହଇଛନ୍ । ୬ ।

ମତେ ଡରୁଛି ଦୋଷ ଧରିଛି, ଧର୍ମର ବିଷୟ ଥି ମୋର ମନ,
ଗୁମଲେଇ ହଉଛି । ମୁଁ ତମକୁ ପଚାରୁଛି- ଯେନା କଲେ
ବେସକ୍ କଲ୍ୟାଣ ହେବା ସେଟା କହ । ମୁଁ ତମର ଚେଲା ଆସି,
ମୁଁ ତମର ଶରଣ ପଶିଛି, ମତେ ବନେ ବୁଧି ବଡ଼ । ୭ ।

ଇ ପୁରୁଥି ନ ନିଷ୍କାନ୍ତକ୍ ଧନ ଧାନ୍ ଚାନ୍ଦ୍ର ପାଇକରି, ଦେବତା
ବାଗିର ମାଲିକ୍ ହଇକରି ଭି ଇ ଦୁଖି ଯିବାର ବାଟ୍ ମୁଁ ଦେଖି ନାହିଁ
ପାରବାର । ୮ ।

ସନଜଜ କହେଲେ- ହେ ରାଜା ! ଅରଜୁନ ଏକା କହିକରି କୁଣ୍ଡ କେ
'ଯୁଦ୍ଧ ନାହିଁ କରେ' ବାଧେ ଆର ମୁରଜମାନ ହଇକରି ତୁମ୍ଭ
ପଡ଼ିଗଲେ । ୯ ।

ହେ ଭରତବଂଶୀ ଧୁରତରାଷ୍ଟ୍ର ! ଦୁହିସେନାର ମଝି ବିଷ୍ଣୁ ମାଦ୍ ଅରଜୁନ
କେ ମୁଲକି ହୁଏ ନେ କୁଣ୍ଡ ମହାପୁରୁ ବାଧେ । ୧୦ ।

ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଯେନ ମୁନଷକର ଲାଗି
ଦୁଖ ନାହିଁ କରବାର କଥା, ତାକର ଲାଗି ତମେ ବିଷ୍ଣୁମାଦି ହଉଛ
ଆର ପଣ୍ଡିତ ମିତାନ କଥା କହୁଛ । ମଲାଗଲା କି ଜିଇଁଲା ଲୁକର ଲାଗି
ପଣ୍ଡିତ୍ ମାନେ ଶୋକ୍ ନାହିଁ କରନ୍ । ୧୧ ।

ସବୁ କାଲେ ସବୁ ଯୁଗେ ତମେ ମୁଁ ଜନ୍ମି ଥିଲି, ଇ ରଜା ମାନେ ଭି
ଥିଲେ । ଆଘୋ ଥିଲି ଆର ଆଘକେ ଭି ଆମେ ସତେ ନାହିଁ ରହୁଁ ବଲି
କଥା ନାହିଁନ । ୧୨ ।

ଇ ଦିହିତା ପିଲା, କୁଆନ୍ ଆର ବୁଢ଼ା ହେସି, ତାହେରୁ ଦିହି ଛାଡ଼ିକରି
ହେନ୍ତା ଆର ଗୁଚେ ଦିହି ଧର ସି । ଇ ବିସେ ଥି ଧୀର ପୁରୁଷ ମୋହିତ୍
ନାହିଁ ହଏ । ୧୩ ।

ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ଆଏତେଁ ରହିକରି ମୁନୁଷ ସୁଖ ଦୁଖ ଭୁଗୁଛେ, ଶୀତ ଖରା
ସହୁଛେ, ଇ ଅନିତ୍ୟ ଥି ତମେ ବିଦଲିତ୍ ନାହିଁ ହ । ୧୪ ।

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ସୁଖ ଆର ଦୁଖ କେ ସମାନ୍ ଭାବସି, ସେ ବିଚଲିତ୍
ନାହିଁ ହଏ ଆର ସେ ମୁକ୍ତି ପାଏସି । ୧୫ ।

ଇ ଦିହିତା ଅନିତ୍ୟ, ଅସତ୍, ସିରିଫ୍ ଜୀବାତ୍ମା ସତ୍ ଆରୁ ସବୁ ଦିନର
ସବୁକାଲର-ଇ ମରମ୍ କଥା ତତ୍ପ ଗ୍ୟାନି ମାନେ ଜାନସନ୍ । ୧୬ ।

ଯେନ୍ ଆତ୍ମା ସବୁଠାନର ଆଏ, ତାର ବିନାଶ ନାହିଁନ । ତାହାକେ
ବିନାଶ କର ବାର ଲାଗି ଇ ସଂସାର ଥି କେନ୍ସି ତାକତ୍ ନାହିଁନ । ୧୭ ।

ଇ ଦିହିର ବିନାଶ ଅଛେ । ଦିହିର ବିନାଶ ଥିଁ ଦୁଖ ନାହିଁ କରି ଯୁଦ୍ଧର
ଲାଗି ସଜ୍ ହ, କେନ୍ତା ବଏଲେ ଆତ୍ମା ଟା ଅମର ଆଏ । ୧୮ ।

ଆତ୍ମା ମାରେ ନାହିଁ କି ମରେ ନାହିଁ ବଲି ଯେ ନାହିଁ ଜାନି ସେ
ବେଡ଼ା ଆଏ । ସମୁଦ୍ର ଯେନ୍ତା ବଢ଼େ ନାହିଁ କି ଛିଡ଼େ ନାହିଁ, ସେନ୍ତା
ଆତ୍ମା ବଢ଼େ ନାହିଁ କି ଛିଡ଼େ ନାହିଁ । ୧୯ ।

ଆତ୍ମାର ଜନମ୍ ମରନ୍ ନାହିଁ ନ, ଇଟା ଅଜନ୍ମା, ନିତ୍ୟ, ଶାଶ୍ୱତ
ଆଉର ପୁରାଣା ଆଏ । ଦିହି ମଲେ ଭି ଦିହିର ଆତ୍ମା କେତେ ନାହିଁ
ମରେ । ୨୦ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ଇ ଆତ୍ମା ସବୁଦିନର ସବୁକାଳର, ବୁଢ଼ା ନାହିଁ ହୁଏ କି
ନାହିଁ ମରେ । ଆତ୍ମା କାହାକେ ନାହିଁ ମରେ କି ନିଜେ ନାହିଁ ମରେ ।
ଇ ଜଗତ୍ ତା ଆତ୍ମାମୟ ଆଏ । ଇ ଗ୍ୟାନ ଯେ ଜାନିଛେ, ସେ
କେନ୍ଦ୍ରାକରି କାହାକେ ମରାବେ କି ମାରବେ । ୨୧ ।

କପଡ଼ା ଜୁହ୍ନା ହେଲେ, ପାଟିଗଲେ ମୁନୁଷ୍ଟ ଅଲଗେଇଦେସି ଆର
ନୁଆଁଟା ପିନ୍ଧିସି, ସେନ୍ତା ଆତ୍ମା ଗୁଚେ ଘଟନ୍ତୁ ଯାଇକରି ଆର ଗୁଚେ
ଘଟେଁ ରହେସି । ୨୨ ।

ଆତ୍ମାକେ ହତିଆର ହାନି ନାହିଁ ପାରେ, କୁଏ ପୁଡେଇ ନାହିଁ ପାରେ,
ପାଏନ୍ ବୁଡେଇ ନାହିଁ ପାରେ କି ପବନ୍ ଉଡେଇ ନାହିଁ ପାରେ । ୨୩ ।

ଇ ଆତ୍ମା ଛିଡେ ନାହିଁ, ପୁଡେ ନାହିଁ, ଶୁଖା ନୁହେସେ କି ଉଦା
ନୁହେସେ, ଆତ୍ମା ସବୁଠାନେ ରହେସି, ଅଚଳ, ଥିର ଆରୁ ସନାତନ୍
ଆଏ । ୨୪ ।

ଇ ଆତ୍ମା କେ କହି ନାହିଁ ହୁଏ, ଭାବି ନାହିଁ ହୁଏ, ବିକାର ଶୁଦ୍ଧନ୍
ଆଏ । ସେଥିର ଲାଗି ହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଇ ଆତ୍ମାକେ ବନେ କରି
ଜାନ ଆରୁ ହୁରଗୁନି ନାହିଁ ହୁ । ୨୫ ।

ଯଦି ତମେ ଭାବୁଛ ଯେ ଇ ଆତ୍ମା ହରମେଶା ଜାତ୍ ହଉଛେ, ଆରୁ
ହରମେଶା ମରୁଛେ, ଫେରଭି ହେ ମହାବାହୁ, ତମେ ଶୋକ୍ ନାହିଁ
କରବାର କଥା । ୨୬ ।

ଜନମ୍ ହେଲେଁ ମରନ୍ ହେସି ଆର ମରନ୍ ହେଲେ ଜନମ୍ ହେସି ଇ
କଥାଟା ସାର ଆଏ, ଇଥିଁ ତମେ ଘାରି ନାହିଁ ହୁ । ୨୭ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଜନମ୍ ଆହୁଁ ସବୁ ପ୍ରାଣି ଅପ୍ରକଟ୍ ଥିଲେ ଆର ପଛେ ଘଲେ ଅପ୍ରକଟ୍ ହେବେ । ଖାଲି ଜନମ୍ ଆର ମରନ୍ ମଝିଁ ଦିହି ଧରସନ୍ । ତ ତମେ ଦୁଖ ନାହିଁ କର । ୨୮ ।

କିଏ କେନ୍ତା ଆତ୍ମାକେ ଆକାଭୁତ୍ ଭାବସନ୍, ତ କିଏ ଆକାଭୁତ୍ ହଇକରି ଦେଖସନ୍ । କିଏ କେନ୍ତା ଆକାଭୁତ୍ ହଇକରି ବଖାନ୍ସନ୍, ତ କିଏ ଭେକଲା ହଇକରି ଶୁନ୍ସନ୍ । କିହେ କିହେ ଶୁନି କରି ଭି ବୁଝି ନାହିଁ ପାରନ୍ । ୨୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଇ ଆତ୍ମା ସମକିରର ଦିହେଁ ହରମେଶା ଅମର ହଇକରି ଥିସି, ଯେନ୍ତାକେ ମାରି ନାହିଁ ହଏ, ତ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଲାଗି ତମେ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ କର । ୩୦ ।

ନିଜର ଧରମ୍ କେ ଦେଖିକରି ଭିଲ୍ ତମେ ତର ଭଏ ନାହିଁ କର ବାର କଥା, କେନ୍ତା ବଏଲେଁ କ୍ଷତ୍ରିୟର ଲାଗି ଧରମ୍‌ୟୁଁ ନୁଁ ବଡ଼ କଲ୍ୟାଣ କାମ୍ ନାହିଁନ । ୩୧ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ଇ ଯୁଦ୍ଧଟା ଗୁଟେ ସରଗର ବାଟ୍ ଆଏ, ଇଟା ଭାଗେଁ ଥିଲେ ଯାଇ କ୍ଷତ୍ରିୟମାନେ ପାଏସନ୍ । ୩୨ ।

ତମେ ଯଦି ଇ ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧ ନାହିଁ କରବ, ତମର ଯଶ୍, ଧରମ୍ ସବୁଯାକର ନାଶ୍ ହଇକରିଁ ତମେ ପାପୀ ହେବ । ୩୩ ।

ତମର ଇ ଅପଯଶ୍ କେ ସତେ ବାଏବି ଲୁକେ କେଥନି କାଲତକ୍ ଛି ଛାକର କରବେ । ଅପଯଶ୍ଟା ମରିଯିବାରନ୍ ଭିଲ୍ ବାଧିକର ଆଏ । ୩୪ ।

ଜେନ ମାନେ ତମକୁ ସମ୍ମାନ ଦଉଛନ୍ତି ସେ ମାନକର ଆଦେଶ ତମେ
ହୀନ ମାନ ହେବ । ସେମାନେ ଧିକ୍ରାବେ ଯେ, ତମେ ଡରିକରି
ଯୁଦ୍ଧକୁ ପଛଘୁଠା ଦେଲ । ୩୫ ।

ତମର ଶତ୍ରୁମାନେ ତମର ବସ୍ତୁ, ସାମରଥର ନିନ୍ଦା କରବେ, ନାହିଁ
କହେବାର କଥା କହେବେ । ତାରକୁ ଦୁଖର କଥା ଆଉ କାଣା
ଅଛି ? । ୩୬ ।

ଯୁଧ୍ୟଥ ମଲେ ତମେ ସରଗକେ ଯିବ, ଜିତଲେ ରାଏଜ୍ ଭୋଗ କରବ ।
ତ ଆହୋ ଅର୍ଜୁନ ! ତମେ ଯୁଧ୍ୟ କରବାର ଲାଗି ଠାଉ ହ । ୩୭ ।

ହାର ଜିତ, ଲାଭ ହାନି, ସୁଖ ଦୁଖକେ ସମାନ ଭାବିକରି ତମେ
ଯୁଦ୍ଧର ଲାଗି ସଜ୍ଜ ହ । ଏନ୍ତା ଯୁଧ୍ୟ କଲେ ତମେ ପାପର ଭାଗୀ ନାହିଁ
ହଇଯ । ୩୮ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ତମର ଲାଗି ଇ ଗ୍ୟାନ ଯୋଗ ବିଷୋର ବୁଧି ବତାଲି ।
ତାର ପରେ ତମେ ଇଚାକେ କର୍ମଯୋଗ ବିଷୋଧି ସୁନ - ଇ ବୁଧି
ହଇଗଲେ କରମ୍ ପାସ୍ ଦିଲିହେବା । ୩୯ ।

ଯେନ ମାନେ କରମ୍ ହିନ୍ ଭାବେ କରମ୍ କରସନ୍, କରମର ଫଳ
ଭଲ ହେଉ କି ଅସାର ହେଉ କେନ୍ଦ୍ର ଆଶା ନେ ରଖନ୍, ସେମାନେ
ଅଲପ୍ ଟିକେ କାମ୍ କଲେ ଭି ଡର ଭଏନ୍ ମୁକତ୍ ହେସନ୍ । ୪୦ ।

ଆହୋ ଅର୍ଜୁନ ! ନିଷ୍ଠାମ୍ କର୍ମଯୁଗାର ଗୁଚେନ ଥୁର ବୁଧ୍ ଥୁସି, ଅଧୁର
ସକାମି ଲୁକର ବୁଧୁର ଗୁରୁ ତାହି ପଖରା ଥୁସି । ୪୧ ।

ଭକୁଆ ମାନେ ବେଦର ପୁଜାଧଜାକେ ଖାଲି ବିସାସ୍ କର ସନ୍,
ସେମାନକର କାମ୍ନା ଖାଲି ସୁଖ ଭୋଗ ଆଏ । ୪୨ ।

ଯେନ୍ ମାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ପୂଜାଧିକାରୀ କରି କରି ସରଗ୍ ଭୋଗ୍ କେ
କୁଟିଅସନ୍, ସେମାନେ ଶେଷେଁ ସରଗ୍ ଭୋଗ୍ କେ ଗୁଆଁସନ୍ । ସେ
ଫଲ୍ ଟା ଥିର ନୁହେଁ ସେ । ୪୩ ।

ସଂପଦ୍ ଭୋଗ୍ ବିଳାସ୍ ନ ଘିତି ହଜକରି ସମତା ଗ୍ୟାନ୍ କେ ଯେ
ହରେଇ ଦେସି, ସେ ମୋକ୍ଷ ଗତି ନାହିଁ ପାଏ । ୪୪ ।

ବେଦର ପୂଜାଧିକାରୀ ସବୁ, ରଜ, ତମ ତ୍ରିଗୁଣର ଅଧୀନ ଆଏ ।
ମୁନୁଷ୍ କଥା ମନ୍ ଦେଲେ ସଂସାରର ଫାସେ ପଡ଼ି ଆର ସବୁ ଗୁନକେ
ସମାନ୍ ଲେଖେନ୍ ଲାଗି । କଥୁରଲ୍ଲାଗି କ ତିରଗୁନକେ ଛାଡ଼ିକରି
ଆତ୍ମା କେ ଧ୍ୟାନକର ଆର ଆସକ୍ତି ଶୁଦ୍ଧନ୍ ହ । ୪୫ ।

ଜୋର, ବଞ୍ଚ କଂଟା, ହରଦ ଆଉର ରୁଆଁର ପାନି ଯେନ୍ କାମନା ସାଏଧ୍
ହେସି, ଗୁଟେ ସମୁଦ୍ରଥା ସେଟା ସାଏଧ୍ ହେସି । ତାର ମାନେ ବେଦର
ମାରଗେ ଯେନ୍ ଫଲ୍ ମିଳସି, ଏକା ବରମ୍ ଗିଆନି ସେ ଫଲ୍
ପାଏସି । ୪୬ ।

ତମେ କର୍ମର ହକ୍ଦାର ଅ, ହେଲେ ଫଲ୍ ଥି ଆଶା ନାହିଁ ରଖ,
ଅସକଟ୍ କବାରେ ଭିଲ୍ ମନ୍ ନାହିଁ ଦିଅ । ୪୭ ।

ତମେ ଫଲ୍ କାମନା ଛାଡ଼ିକରି ନିସକାମ୍ କର୍ମ କର । ଆରୁ ବି ସିଦ୍ଧି
ଅସିଦ୍ଧି କେ ସମାନ୍ ଗ୍ୟାନ୍ କର । କ ସମତ୍ତ ଗ୍ୟାନ୍ ଟା ଯୋଗ୍
ଆଏ । ୪୮ ।

ସକାମ୍ କରମ୍ ଘଟିଆ ଆଏ, ନିସକାମ୍ କର୍ମ ବଢ଼ିହାଁ ଆଏ । ତ ଆହୋ
ଧନଜୟ ! ସମ୍ବୁଧିଆ ହଜକରି ରକ୍ଷାର ଆଏ ଉପେ କର । ସକାମି
ବିଚରା କୁଛୁହି ଆଏ । ୪୯ ।

ସମ୍ବୁଧିଆ ପାପପୁଜନ ଦୁହିଟାକେ ତିଆର କରିଦେସି । ତମେ ସବୁ
କରମ୍ ଥି ସମାନ ଭାବ ରଖ ଯେନଟା କରମ୍ ବନ୍ଧନ ନୁଁ ମୁକ୍ତିର
ଉପେ ଆଏ । ୪୦ ।

ସମ୍ବୁଧିଆ ଗ୍ୟାନି ମାନେ କରମ୍ ଫଲ ତିଆର କରି କରି ଜନମ୍
ବନ୍ଧନନୁଁ ମୁକ୍ତ ହେସନ । ୪୧ ।

ଯେଭେଁ ତମର ବୁଧି ମୋହର କାହାକେ କେରେଇ କରି ଲହଁକି
ଯିବା, ତମକୁ ଭୋଗର ସୁନଲା ଆର ସୁନବାର କଥା କେଭେଁ ଘିଟି
ନାହିଁ ପାରେ, ତମେ ବ୍ୟରାଗି ହଇଯିବ । ୪୨ ।

କେତେ କିସମର କଥା ସୁନିକରି ତମର ଜେନ ବୁଧି ବନା ହଇଯଉଛେ,
ସେଟା ଯେତେବେଳେ ପରମାତ୍ମାର ଠାନେ ଆବେ ଠେକେ ହଇଯିବା
ସେତେବେଳେ ତମେ ଯୋଗକେ ପାଏବ ତାର ମାନେ ପରମାତ୍ମାର
ଠାନେ ହରମେସା କୁରି ହଇଯିବ । ୪୩ ।

ଅରଜୁନ ପଚରାଲେ- ହେ କେଶବ ! ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ କାହାକେ କହେସନ,
ତାର ଭାଷା, ଆଚାର ବେଭାର, ଚାଲିଚଲନ ମତିଗତି କାଣା କେନ୍ତା
ଆଏ । ୪୪ ।

ଭଗବାନ କହେଲେ- ଯେଭେଁ ମୁନୁଷ୍ୟ ମନୁ ମୋହ କାମନା ଛାଡ଼ି
ଦେସି, ଆତ୍ମାନ ସିଆଁନତି ସନ୍ତୋଷ ପାଏସି, ସେନ୍ତା ଲୁକକୁଁ
ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ କହେସନ । ୪୫ ।

ଦୁର୍ଗେଁ ଯେ ବିଚଲିତ ନାହିଁ ହଏ, ସୁଖ ପାଏବାର କେ ଘିଟି ନାହିଁ
ହଏ, ଯାର ରାଗ ରିସିମି ଡରଭଏ ନାହିଁ ଆଏ ତାହାକେ କହେସନ
ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ । ୪୬ ।

ଯେ ସବୁଠାରେ ଆସକ୍ତି ଶୁଭନ୍ ଆଏ, ଯାର ମନେ ଶୁଭ ଅଶୁଭ
ବିଚାର ନାହିଁ, ତାର ବୁଧି ଥିବ ଆଏ । ୫୭ ।

କେଁଛୋ ଯେନ୍ତା ଖୁଲିଯା ଭିତରେ ତାର ଗୁଡ଼ ମୁଡ଼କେ ଲୁକେଇ ନେସି
ଆର ମନ୍ କଲେ ଫେର ବାହାର କରସି, ସେନ୍ତା ଯେନ୍ ଗ୍ୟାନି ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ
ମାନକୁ ଆଏତେ ରଖିଥିସି, ତାହାକେ କହେସନ୍ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ । ୫୮ ।

ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭୋଗ ନାହିଁ କଲେ ଭି ଲାଲସାଟା ମନେ ଗୁପ୍ତେ ଥିସି,
ହେଲେ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞର ଲାଲସା ନାହିଁ ରହେ । ୫୯ ।

ହଁଠ୍ କରି ବିଷୟା ଭୁଗ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟକେ ସମ୍ପର୍କେ ଆନଲେ ଭି ମନୁ
ମୋହଟା ନାହିଁ ମେଟେ । ୬୦ ।

ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଉର ମନ୍କେ ଜେନ୍ ଲୋକ କାରୁ କରି ରଖସି,
ମତେ ମନ୍ ଦେଇକରି ଯିଆସି, ତାର ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିସ୍ଠିତ ଆଏ । ୬୧ ।

ମୁନୁଷ୍ୟ ବିଷୟ ଥି ଧ୍ୟାନ ରଖଲେ, ତାର ମୋହ ହେସି, ମୋହନୁ ସ୍ଵାର୍ଥକାମ
ହେସି ଆଉର ସ୍ଵାର୍ଥ ବାଧା ପାଏଲେ ରାଗ ରିସ୍ ମି ହେସି । ୬୨ ।

ରାଗେଁ ବିବେକ୍ ନାଶ ହେସି, ଅବିବେକ୍ ନୁ ସ୍ଫୁଟିଭ୍ରମ ହେସି, ସ୍ଫୁଟିଭ୍ରମ
ହେଲେ ବୁଧ୍ ହଜସି, ବୁଧ୍ ହଜଲେ ବିନାଶ ହେସି । ୬୩ ।

ଯେନ୍ ମାନେ ରାଗ, ହିଂସା, ମୋହ ଶୁଭନ୍ ହଜକରି ବିଷୟ ଭୋଗ
କରସନ୍ ସେମାନେ ସିଆଁନ୍ତି ପରସନ୍ତା ପାଏସନ୍ । ୬୪ ।

ମନ୍ ଚେଁଗା ପରସନ୍ ହେଲେ ତାର ସବୁ ଦୁଖ ମେଟସି, ତାର ପରେ
ପରସାନ୍ତ ଆର ନିଝାଟ୍ ବୁଧି ପରମାତ୍ମାନ ବାସ୍ କରସି । ୬୫ ।

ବିନ୍ ସାଧନ ଥି ଆସ୍ତିକ୍ ଭାବ୍ ନାହିଁ ଆସେ, ଆସ୍ତିକ୍ ଭାବ୍ ନାହିଁ ଥିଲେ
ସିଆଁନତି ନାହିଁ ଥାଏ, ସିଆଁନତିର ବିନା ସୁଖ କେତେ ନାହିଁ ଥାଏ । ୨୭ ।

ପାଏନ୍ ଥି ଯେନ୍ତା ତୁଗାଁକେ ଧୁକା ପବନ୍ ବୁହି ନେସି, ହେନ୍ତା ଭୋଗ
ବିଲାସ ଥି ମନ୍ତକେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ବୁହିନେସି । ୨୮ ।

ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯାହାର ଥାଏତେ ଅଛେ ସେ ଲୁକର ବୁଧି ଥିର, ଯେନ୍ତା ଧୁକା
ନାହିଁ ଥିଲେ ବ୍ୟଠାର ବ୍ୟଲତା ଥିର ଥାଏ । ୨୯ ।

ସବୁ ଅଗ୍ୟାନିର ଯେନ୍ତା ରାଏତ, ସାଧକ୍ ମାନକର ସେଟା ଦିନ୍ ।
ଅଗ୍ୟାନି/ ବେତା ଯେତେ ବିଷୟ ରସି ମାତି ଥିସନ୍, ମୁନି ମାନକର
ସେଟା କିଟ୍ କିଟ୍ ଅନ୍ଧାର ରାଏତ ଥାଏ । ୩୦ ।

ନଏଦ୍ ନଳିଆ କୁରର ପାଏନ୍ ସମୁଦ୍ରକେ ସମ୍ଭଲେ ଭି ସମୁଦ୍ର ନାହିଁ
ବଡେ, ଠିକ୍ ସେନ୍ତା ଗ୍ୟାନିର ଭୋଗ୍ ହେଲେ ଭିଲ୍ ସେଥି ସେ ବୁଧି
ନାହିଁ ହଜକରି ସିଆଁନତି ନ ଥିସି । କାମ୍ ଭୋଗ୍ ନ କେତେ ବି
ସିଆଁନତି ନାହିଁ ନ । ୩୧ ।

ଯାହାର କାମନା ନାହିଁନ, ତାର ବିଷୟ ଥିଲେ ଭି ମୋହ ନାହିଁ ଥାଏ
ଆର ସେ ସିଆଁନତି ଭୋଗ୍ କରସି । ୩୨ ।

ବରମଗ୍ୟାନ୍ ହେଇଗଲେ ମୋହ ମେଟି ଯାଏସି, ଶେଷ୍ ସମିଆଥି
ବରମଗିଆନି ବରମହ ନିର୍ବାଣ କେ ପାଏସି । ୩୩ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଦୁତିଅ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ତୁରତିଥ ଅଧ୍ୟାୟ

କର୍ମ ଯୋଗ

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ ଜନାରଦନ୍ ! ଆପଣ କରନ୍ ଠାନ୍ୁ ଗ୍ୟାନ୍ କେ ବଡ଼ କଲେ । ତ ଫେର ମତେ ଲଢେଇର (କରମ୍) ଲାଗି କେନ୍ତା ତହଁକଉଛନ୍ । ୧ ।

ଆପଣ ଘାଏ କରମ୍ ଯୋଗକେ ତ ଘାଏ ଗ୍ୟାନ୍ ଯୋଗକେ ପରସଁସା କରୁଛନ୍, ଇନ୍ତା କଥାଅଁ ମୋର ମନ୍ ଚିତ୍ ଗୁପ୍ତଲି ଜଉଛେ, କେନ୍ତା ଉଆଜିବ୍ ଆଏ ମତେ କହ । ୨ ।

ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ନିସ୍ପାୟ ! କ ମରତିଥ ଲୋକ୍ ଥି ଦୁଇ ରକମର ନିଦାନ୍ କଥା ଆଉଲି କହିଛେଁ । ସାଂଖ୍ୟ ଯୋଗର ସାର ଟା ଗିଆନ୍ ଆଉର କରମ୍ ଯୋଗର ସାର ଟା କରମ୍ ଆଏ । ୩ ।

ମୁନୁଷ୍ କରମ୍ ଆଚରନ୍ ବିନା କାମ୍ ମୁକୁଲି ନାକ୍ ପାଇପାରେ, ଖାଲି କରମ୍ ତିଆର କରିଦେଲେ ସିଧି କି ସାଂଖ୍ୟ ନିସ୍ଠା ନାକ୍ ପାଇ ପାରେ । ୪ ।

ବେସକ୍ କେନ୍ସି ମୁନୁଷ୍ ଘଡେ ଛନେ ଭି କାମ୍ ନାକ୍ କଲେ ରହି ନାକ୍ ପାରେ । ସବୁ ଜୀବ୍ ପରକୁତିର ଗୁନ୍ କାମ୍ କରବାର ଲାଗି ବାଧ୍ୟ ଆନ୍ । ୫ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାନକୁ ଉପରେ ଦବେଇ କରି ରଖିଥିସି ଆର ମନ୍ ଭିତରେ ସେଥିର କଥା ଭାବୁଥିସି, ସେଟା ଠକ୍ ଆଚରନ୍ ଆଏ । ୬ ।

ହେଲେ ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଯେନ ମୁନୁଷ୍ୟ ମନେ ମନେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାନକୁ
ଆସତେ ରଖିଛେ, ଆସକ୍ତ ନାହିଁ ହଇକରି ଇନ୍ଦ୍ରୀୟର ବଳେ କର୍ମ
ଯୋଗ ଆଚରନ୍ କରୁଛେ, ସେ ବଶିହାଁ ଆନ । ୭ ।

ତମେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନ୍ତ୍ୟାରେ କରବାର କବାର କର, କାରନ କାମ୍ ନାହିଁ
କରବାର ନୁ ହୁଏତେ ର କାମ୍ ବି ବଡ଼ ଆସ । କାମ୍ ନାହିଁ କଲେ
ତମର ଦିହି ଭି ସିଆଧ ନାହିଁ ହଇପାରେ । ୮ ।

ଜଗ୍ୟର ଲାଗି କାମ୍ କଲେ ପାସ ନାହିଁ ଲାଗେ, ମୁନୁଷ୍ୟ ମାନେ ଉଠି
କାମ୍ କରୁଛନ୍ ବଳି କରମ୍ ପାସେ ପଡ଼ସନ୍ । ଆହୋ ଅରଜୁନ !
ତମେ ବିନ୍ ଆସକ୍ତ ଥି ଜଗ୍ୟର ଲାଗି ନୁକୋ କବାରକମ୍ କର । ୯ ।

ପରଜାପତି ବରମାହ ଜଗ୍ୟରୁ ପରଜା ମାନକୁ ସିରଜିନା କରି ବେଲସୁଁ
କହିଥିଲେ ‘ତମେ ମାନେ ଜଗ୍ୟରୁ ବଡ଼ ଆର ଇ ଜଗ୍ୟ ତମକୁ
ତମର ଭୋଗପଲ୍ ଦଉ’ । ୧୦ ।

ତମେମାନେ ଇ ଜଗ୍ୟ ଥୁ ଦେବତାମାନକୁ ଆଗକେ ନିଅ, ଫେର ସେ
ଦେବତା ମାନେ ତମର ଏକା ଭଲ୍ ଗତି କରବେ । ଏନ୍ତା ହେଲେ
ଦୁହେଁ କର ଭଲ୍ଗତି ହେବା ଆର ତମେମାନେ କଲ୍ୟାଣ ପାସବ । ୧୧ ।

ଜଗ୍ୟର ଦେବତାମାନେ ତମକୁ ବିନ୍ ମାଗିକରି ଭୋଗ (ପଲ୍) ଦେବେ ।
ଦେବତାମାନଙ୍କର ଭୋଗକେ ଯେନ୍ ପୁରୁଷ ଦେବତାମାନକୁ ନାହିଁ
ଚଢ଼ାଇକରି ନିଜେ ଭୋଗ କରସି, ସେ ଗୁଟେ ଚୋର ଆସ । ୧୨ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ଶେଷେ ଅଗ୍ନି ଥିବାର ଅରନ୍ ଖାଇକରି ମହାପୁରୁଷ ମାନେ
ସବୁ ପାପକୁ ମୁକ୍ତ ହଇଯାଏସନ୍ ଆଉର ଯେନ୍ ପାପିମାନେ ନିଜରୁ
ଦିହିର ପୋଷନ୍ ଲାଗି ଅରନ୍ ରାନ୍ଧସନ୍ ସେମାନେ ପାପକେ ହି
ଖାଏସନ୍ । ୧୩ ।

ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ଅରନ୍ ନୁ ଜାତ୍ ହଉଛନ୍, ଅରନ୍ ବରସାନୁ ଜାତ୍ ହଉଛେ,
ବରସା ଜଗନ୍ନାଥ ଜାତ୍ ହଉଛେ ଆଉର ଜଗନ୍ନାଥ ଦିହିତ୍ କରନ୍ ନୁ ଜାତ୍
ହଉଛେ । କରନ୍ ବେଦ୍ ନୁ ଜାତ୍ ହେସି, ଆର ବେଦ୍ ଅବିନାଶି
ପରମାତ୍ମାନୁ ଜାତ୍ ହେଇଛେ ବଳି ତମେ ଜାନ । ଇନ୍ଦୁ ପରମାତ୍ମା ହେସି
ଯେ ସରବ୍ଵାନିଆ ପରମାତ୍ମା ସବୁବେଳେ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ୍
ଅଛନ୍ । ୧୪-୧୫ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ଠ ଇ ମରତିଅ ଲୋକ୍ ଥି ଏନ୍ତା ପରମ୍ପରାର
ଚଳନ୍ଥି ସୁରୁଷ୍ଟି ଚକ୍ରିର ବତ୍ରେ ନାହିଁ ଚଳେ, ତାର ମାନେ ନିଜର
କରତବ୍ୟ ପାଳନ୍ ନାହିଁ କରେ, ଆଉର ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭୋଗ୍ ଥି ମାତିଥିସି
ଇ ପାପି ମୁନୁଷ୍ଠର ଜୀବନ୍ତା ବୁରଥା ବେକାର୍ ଆଏ । ୧୬ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ଠ ଆତ୍ମାଥି ରମଣ କରସି, ଆତ୍ମାଥି ସନ୍ତୋଷ ଆଏ, ତାର
ଲାଗିକିଛି କରତବ୍ୟ ନାହିଁ । ୧୭ ।

ସେ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଇ ବିଶ୍ଵନ୍ କେନ୍ସି କାମ୍ ଥି ମତଲବ୍ ନାହିଁ
ଆଏ, କେନ୍ସି ପ୍ରାଣି ସାଂଗେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ ଆଏ । ୧୮ ।

ହେଥିର ଲାଗି ସରଲଗ୍ ଆସକ୍ତି ଛାଡ଼ିକରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରନ୍ କେ
ଭଲଭାବେ କର । କାରନ୍ ଆସକ୍ତି ଛାଡ଼ିକରି କରନ୍ କରୁଥିଲେ ମୁନୁଷ୍ଠ
ପରମାତ୍ମାକେ ପାଏସନ୍ । ୧୯ ।

ଜନକ ବାଗିର ଗ୍ୟାନି ଲୁକେ ବିନ୍ ଆସକ୍ତିର କରମ୍ ଲାଗି ବଳି ସିଧି ପାଇଛନ୍ତି, ସେଥିର ଲାଗି ଲୁକକର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି ତମେ କରମ୍ କରବାର କଥା । ୧୦ ।

ବଣିହାଁ ପୁରୁଷ ଯେନ ଯେନ ବେଭାର ଆଚରନ୍ କରସନ୍, ଉଁଝା ଲୁକେ ସେ ସେ ବେଭାର ଆଚରନ୍ ଶିଖ ସନ୍ ଆଉର ସେ ଯାହା ପରମାଣ୍ କରସନ୍, ଲୁକେ ସେଥିର ପଛ ଧରସନ୍ । ୧୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଇ ତିନୁହିଁ ଲୋକ୍ ନ ମୋର ଲାଗି କେନ୍ସି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁନ, ସବୁ ପାଏବାର ଜିନିଷ ମୁଇଁ ପାଇଛେ, ଫେର ଭି ମୁଇଁ କର୍ମ ଥି ହିଁ ଲାଗିଛେ । ୧୨ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ଯଦି ମୁଇଁ ତାକି ତରକିକରି କରମ୍ ଥି ନାହିଁ ଲାଗି ବଏଲେ ବଡେ ନୁକସାନ୍ ହଇଯିବା, କାରନ ମୁନୁଷ୍ ମାନେ ସବୁ ପରକାରେ ମୋର ବାଟ୍ ଧରସନ୍ । ୧୩ ।

ସେଥିର ଲାଗି ମୁଇଁ ଯଧୁରି କରମ୍ ନାହିଁ କରମି, ଇ ସବୁ ମୁନଷ୍ ନସ୍ତରସ୍ ହଇଯିବେ, ଜାରଜ ଜନମ୍ ହେବେ, ସବୁ ପରଜା ମେସିକରି ମତେ ଦୋଷ୍ ଦେବେ । ୧୪ ।

ଆହୋ ଭାରତ୍ ! କରମ୍ ଥି ଆସକ୍ତି ରଖିକରି ଅଜ୍ଞାନ ଲୁକେ ଯେନ ପରକାରେ କରମ୍ କରସନ୍, ବିନ୍ ଆସକ୍ତିର ଗ୍ୟାନି ଲୁକେ ଭିଲ୍ ସେ ପରକାର କରମ୍ କରବାର କଥା । ୧୫ ।

ଗ୍ୟାନି ମାନେ ଅଗ୍ୟାନି ମାନକର କାମ୍ ଥି ବାଧା ନାହିଁ ଦେବାର କଥା । ନିଜେ ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଧିର କାମ୍ ମନ୍ ଦେଇକରି କରବେ, ସେଟା ଦେଖିକରି ଅଗ୍ୟାନି ମାନେ ଭିଲ୍ ସେନ୍ତା କାମ୍ କରବେ । ୧୬ ।

ପରକୁଟି ତାର ଗୁନର ବଳେ ସବୁ କାମ୍ କରାସି, ଅଗ୍ୟାନ ଅହଙ୍କାରୀ
ଲୋକ୍ ମୁକ୍ତି କଲି ବଳି ଭାବସି । ୨୭ ।

ହେଲେଁ ଆହୋ ମହାବାହୁ ! ଗୁନର ଭାଗ୍ ଆରୁ କରମର ଭାଗର ଭିତ୍ତିଆ
କଥା ଜାଣିକରି ଗ୍ୟାନ ଯୁଗିମାନେ ଗୁନ୍ ହିଁ ଗୁନ୍ ମାନକର ଥି ବାନ୍ଧି
ହେସନ୍ ବଳି ବୁଝିକରି ସେଥି ମନ୍ ନାହିଁ ବଳାନ । ୨୮ ।

ପରକୁଟିର ଗୁନେ ମୋହିତ୍ ହଜକରି ଅବୁଝା ମୁରୁଖ୍ ମାନେ କାମେ
ଲାଗିଥିସନ୍ ସେମାନକୁ ଗ୍ୟାନିମାନେ ବିଚଳିତ୍ ନାହିଁ କରବାର
କଥା । ୨୯ ।

ଅନ୍ତରଯାମୀ ଭଗବାନ୍ କର୍ ଠାନେ ସବୁ ପରକାରେ କରମ୍ ଚଢ଼େଇ
ନେଇ କରି ମନ୍ ଭିତରେ କେନ୍ଦ୍ର ଆଶା, ଶରଧା, ଦୁଃ ନେ ରଖିକରି
ଯୁଧ୍ୟ କର । ୩୦ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ମାନେ ଦୋଷ୍ କେ ନାହିଁ ଦେଖିକରି ଆର ମନର ଶରଧା
ରଖିକରି ହରମେଶା ମୋର ବତାଲା କଥା ଉସତ୍ ହେକରି ମାନସନ୍
ସେମାନେ ଘଳେ ସବୁ କରମନ୍ ମୁକ୍ତି ପାଏସନ୍ । ୩୧ ।

ହେଲେଁ ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ମାନେ ମତେ ଦୋଷ୍ ଦେଇକରି ମୋର ଇ
କଥା ଅନ୍ଧାରେ ନେ ଚଳନ୍, ସେ ମୁରୁଖ୍ ମାନକୁ ତମେ ସବୁ ଗ୍ୟାନର
ମୁତ ବଳିକରି ଜାନ୍ । ୩୨ ।

ସବୁ ଯାକର ଜୀବଜୀବୁ ପରକୁଟିର ଅଧୀନ୍ ଆନ୍, ମାନେ ନିଜର
ସଭାବର ବଳେ କାମ୍ କରସନ୍, ଗ୍ୟାନି ଲୁକେ ଭି ନିଜର ପରକୁଟି
ଅନ୍ଧାରେ ମୋହ ମାୟାଥ ପସିଯାଏସନ୍ । ୩୩ ।

ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭିତରେ ଦୁଇଟା ଭାବ ରାଗ ଆର ଦ୍ଵେଷ ଲୁଚି କରି ରହିଛି । ମୁନୁଷ୍ଠ ସେ ଦୁହିଁ ରସି ନେ ଯିବାର କଥା । କାରନ୍ ସେ ଦୁଇଟା ତାର ବଡ଼େ ଶତ୍ରୁ ଆନ୍ । ୩୪ ।

ନୁକୋ ଆଚରନ୍ ପରହର ଧରମ୍ ନୁ ଅସାର ଗୁନର ନିଜର ଧରମ୍ ତା ଜହ ଅଏନ୍ ଆଏ । ନିଜର ଧରମ୍ ନ ମରବାରଟା ଭଲ ଆଏ ହେଲେ ପରହର ଧରମ୍ ଧରବାରଟା ଖରାପ ଆଏ । ୩୫ ।

ଅର୍ଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ କୁର୍ଷ୍ଣ ! ଫେର ଇ ମୁନଷ୍ଠ ନିଜେ ନାହିଁ ଚାହେଁଲେ ଭଲ କାହାର ବଳେ ଆଏତେ ପଡ଼ିକରି ପାପ୍ ଆଚରନ୍ କରସି । ୩୬ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ରଜଗୁନର ଇ କାମ୍ ହିଁ ରାଗ ଆଏ, ଯେତେ ଭୋଗ କଲେ ଭି ଇ କାମ୍ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ ହଏ, ଇଟା ବଡ଼େ ପାପି । ଇ ବିଷୋ ନ ତମେ କାମ୍ କେ ହିଁ ଶତ୍ରୁ ବଳିକରି ଜାନ । ୩୭ ।

ଜୁଏ ଯେନ୍ତା କୁହୁଲାପି ଢାଁପି ହଇଥିସି, ଦରପନ୍ ଯେନ୍ତା ଧୁଏଲ୍ ପି ଢାଁପି ହଇଥିସି ଆର ଘଲେ ଗର୍ଭ ଯେନ୍ତା ଜରାକୁ ପି ଗୁରେହି ହଇଥିସି, ଠିକ୍ ସେନ୍ତା ଇ ଗିଆନ୍ଟା କାମ୍ ପି ଚାରିହି ଆଡୁ ଢାଁପି ହଇକରି ଥିସି । ୩୮ ।

ଆରୁ ଆହୋ ଅର୍ଜୁନ୍ ! ଗ୍ୟାନି ମାନକର ବେଲ୍ ସୁଁ ଶତ୍ରୁ କାମ୍ ଆଏ । ଇଟା ଜୁଏ ବାଗିର କେଭେଁ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ ହଏ ଆର ଗ୍ୟାନ୍ କେ ଢାଁପି ଦେଇଥିସି । ୩୯ ।

ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ, ମନ୍ ଆଉର ବୁଧି - ଇ ମାନକୁ କାମର ଠାନ୍ ବଳିକରି କହେସନ୍ । ଇ କାମ୍ ହିଁ ଗ୍ୟାନ୍ କେ ଛାପକି କରି ଜୀବର ଆତ୍ମାକେ ପାପ୍ କବାରେ ମତାସି । ୪୦ ।

ସେଥିର ଲାଗି ଆହୋ ଅର୍ଜୁନ ! ତମେ ପହେଲା ଇନ୍ଦ୍ରୀୟମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି
ବୁନ୍ଧା କରି ପୁରା ଭାବେ ନିଜର ଆତ୍ମେ ଘଟିକରି ରଖ । ଗ୍ୟାନ ଆର
ବିଗ୍ୟାନ କେ ନାଶ କରୁଥିବାର ଇ ବଡ଼ ପାପି କାମ କେ ହିଁ ମୁଲହୁଁ
ରୁଦ୍ଧିଦିଅ । ୪୧ ।

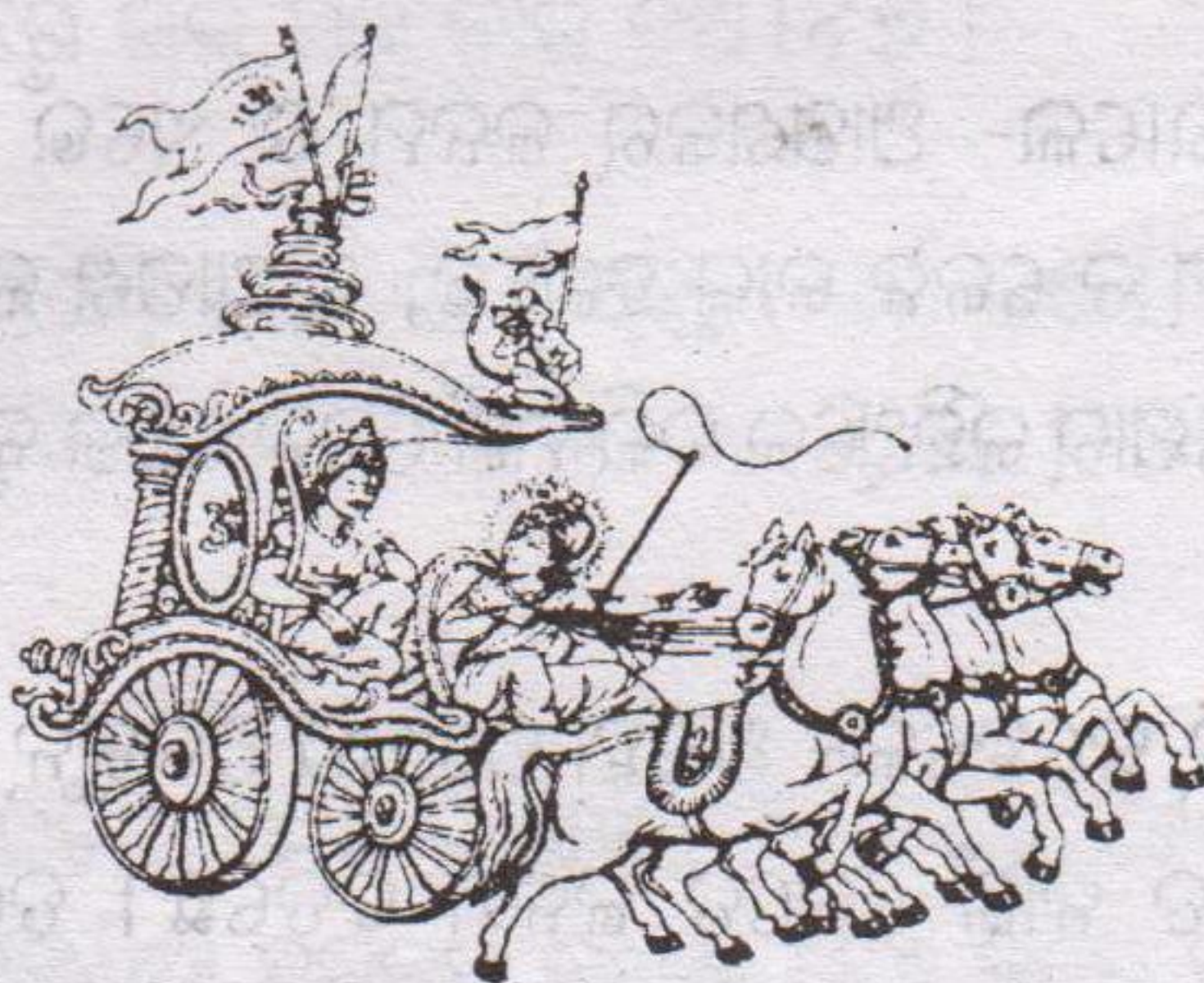
ଦିହର ଠାନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଡ଼ ବଳବାନ, ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାନଙ୍କରନ୍ତୁ ମନ୍ ବଡ଼,
ମନ୍ ଠାନ୍ତ ବୁଧି ବଡ଼, ଆର ବୁଧିର ଠାନ୍ତ ଭିଲ ପୁରାପୁରି ବଡ଼ ଆତ୍ମ
ଦିହର ଆତ୍ମା । ୪୨ ।

ଏନ୍ତା ଭାବେ ଆତ୍ମାକେ ବୁଧିର ନୁ ବଡ଼, ବଳବାନ ଆର ମହାନ
ବଳିକରି ଜାନ । ବୁଧିଥି ମନ୍କେ ରସେଇକରି ଆହୋ ମହାବାହୁ, ତମେ
କାମ ଶତ୍ରୁ କେ ମାରିନିଅ । ୪୩ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ତୁରନ୍ତିଅ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଗୁଣର ଅପିଆ

ଗ୍ୟାନ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ମୁଁ ଇ ଅବିନାଶୀ ଯୋଗ ସୂର୍ଯ୍ୟକେ କହିଥିଲି, ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାକର ପୁଓ ମନୁ କେ କହେଲେ । ମନୁ ତାକର ପୁଓ ରଜା ଇଷ୍ଟାକୁ କେ ସେଟା କହେଲେ । ୧ ।

ଆହୋ ପରବ୍ରହ୍ମ ଅର୍ଜୁନ ! ଏନ୍ତାଭାବେ ତାରନୁ ତାକେ ଉତାରକେ ଉତାର ରଜାରୁଷିମାନେ ଇ ଯୋଗ କେ ଜାନି ପାରିଥିଲେ, ହେଲେ ତାରପରେ ସେ ଯୋଗଟା ବନିହାଁ କାଲୁ ପଝିକରି ଇ ପୂର୍ଥ ନ ଲୁକିଗଲା ବାଗିର ହଇଛେ । ୨ ।

ତମେ ମୋର ଭକତ୍ ଆର ଏଖେଇ ଗହକିଆ ସାଁର ଅ ବଲିକରି ତମକୁ ସେ ଜୁନ୍‌ହା ଯୋଗ କହେଲି । କାରନ୍ ଇଟା ବନେ ଗୁପତ୍ ବିସୋ ଆଏ । ୩ ।

ଅର୍ଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ଆପଣକର ଜନମ୍ ତ ଏଭେଁ ହଇଛେ ଆର ସୂର୍ଯ୍ୟର ଜନମ୍ ତ କେନ୍ କାଲୁ ହଇଛେ, ତ ଆପଣ କଲପର ମୁଲ୍‌ଥି ସୂର୍ଯ୍ୟକେ ଇ ଯୋଗ କହିଥିଲେ ବଲି ମୁଁ କେନ୍ ଥେଇ ବୁଝିପାରମି । ୪ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ପରବ୍ରହ୍ମ ଅରଜୁନ୍ ! ମୋର ଆର ତମର କେତେ ନାହିଁ କେତେ ଜନମ୍ ବିତିଛେ । ତମେ ସେ ସବୁ ସୋର ନାହିଁ କରି, ହେଲେ ମୁଁ ସବୁ ଜାନିଛେ । ୫ ।

ମୁକ୍ତ ଅଜନ୍ମ ଅମର ହେଲେ ଭି ଆର ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଇଶ୍ବର ହଇଥିଲେ
ଭି ନିଜର ପରକୁଟିକେ ଅଧୀନ କରି ନିଜର ଯୋଗ ମାୟାର ବସ୍ତୁ
ତାକଡ଼ ଥି ପ୍ରକଟ୍ ହେସି । ୭ ।

ଆହୋ ଭାରତ୍ ! ଯେନ ଯେନ ସମିଆସି ଧରମ୍ ଖପିଯାଏସି ଆର
ଅଧରମ୍ ବଢ଼ି ଯାଏସି, ସେ ସେ ସମିଆସି ମୁକ୍ତ ମୋର ରୁପ୍ ଧାରନ୍
କରସି । ତାର୍ ମାନେ ସାକାର ରୁପ୍ ଥି ଲୁକକର ଆଦେ ପ୍ରକଟ୍ ହେସି । ୮ ।

ସାଧୁ ଲୋକ୍ ମାନକୁ ଉଦ୍ଧାର କରବାର ଲାଗି, ପାପି ମାନକୁ ନାଶ
କରବାର ଲାଗି ଆର ଧରମର ଆପନା କରବାର ଲାଗି ମୁକ୍ତ ଯୁଗେ
ଯୁଗେ ପ୍ରକଟ୍ ହେସି । ୮ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୋର ଜନମ୍ ଆର କରମ୍ ନିରମଲ୍ ଆର ଅଲୌକିକ୍
ବଳି ଯେନ ମୁନୁଷ୍ ଜାନସି, ସେ ଦିହି ତିଆର କଲେ ଫେର ଜନମ୍
ନାହିଁ ପାଏ । ସେ ମତେ ପାଏସି । ୯ ।

ଆଦେକାଲେ ଭିଲ୍ ଜେନମାନେ ରାଗ୍, ଡର, ରିସ୍ ମି ସବୁ ଛାଡ଼ିକରି
ମୋର ନ ଗହ ଗହ ପ୍ରେମ୍ ପିକରି ଆଶ୍ରା କଲେ, ସେ ସବୁ ଭକତ୍
ମାନେ ଗ୍ୟାନ୍ ତପ୍ ଥି ମୋର ରୁପ୍ ପାଇସାରିଛନ୍ । ୧୦ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଭକତ୍ ମାନେ ମତେ ଯେନ୍ ଯେନ୍ ହିସାବେ ଭଜସନ୍
ମୁକ୍ତ ସେମାନକୁ ସେ ରକମେ ଫଲ୍ ଦେସି, କାରନ୍ ମୁନୁଷ୍ ମାନେ
ମୋର କଡ଼ାଲା ବାଟେ ଚାଲସନ୍ । ୧୧ ।

କାମ୍ ହାସଲ୍ ଲାଗି ମୁନୁଷ୍ ମାନେ ଦେ ଦେବତାକେ ଜହ ପୂଜା କରସନ୍,
କାରନ୍ ସେମାନକୁ ପୂଜା କଲେ କରମ୍ ଫଲ୍ ଜଲ୍ଦି ମିଲସି । ୧୨ ।

ଗୁନ କରମ ଦେଖିକରି ବାମହନ, କ୍ଷେତ୍ରୀ, ବ୍ୟସଥ ଆର ସୁଦୁର ଇ
ଚାରହି ବରନ ମୁକ୍ତ ବନେଇଛେ । ଏନ୍ତା ଭାବେ ମୁକ୍ତ ସୁରୁଷ୍ଟି ସୁରଜିନାର
କରମ କର୍ତ୍ତା ହଇଥିଲେ ଭିଲ୍ ତମେ ମତେ ଅକରତା ବଳିକରି
ଜାନ । ୧୩ ।

କରମ ଫଳଥି ମୋର ମନ ନାହିଁନ, ସେଥିର ଲାଗି ମତେ କରମ ଛି
ନାହିଁ ପାରେ । ଜେନ ମାନେ ମତେ ଏନ୍ତା ଜାନିପାରସନ, ସେମାନେ
ଭିଲ୍ କର୍ମର ଫାସେ ବାନ୍ଧି ନାହିଁ ହଅନ୍ । ୧୪ ।

ଆସେ କାଲେ ଗ୍ୟାନି ମାନେ ଇଟା ଜାନିକରି କରମ କରିଥିଲେ ।
ତମେ ଭି ସେମାନକର ବତାଲା କରମ ହିଁ କର । ୧୫ ।

କରମ ଆରୁ ଅକରମ କାଣା, ସେଟା ବାଆରିଲା ବେଲକେ ବୁଧିଆ
ଲୁକେ ଭିଲ୍ ଗୁନ୍ଧଲେଇ ହେସନ । ସେଥିର ଲାଗି ମୁକ୍ତ ତମକୁ ସେ
କରମ ତତ୍ତ୍ୱ ଅଏନ କରି ବୁଝେଇ ନେମି, ଜେନଟା କି ଜାନଲେ
ତମେ କରମ ବନ୍ଧନ ନୁ ମୁକୁଳିଯିବ । ୧୬ ।

କରମ, ଅକରମ ଆର ବିକରମର ରୁପକେ ଜାନବାର କଥା, କାରନ
କରମ ତତ୍ତ୍ୱ ବଡ଼ା କାଏଡ଼ ଆଏ । ୧୭ ।

ଯେ କରମ ନ ଅକରମ ଦେଖି ଆର ଅକରମ ନ କରମ ଦେଖି,
ସେ ମୁନୁଷ ମାନକର ଭିତରେ ଚାଲାକ ବୁଧିଆ, ସେ ଯୁଗି ସବୁ କରମ
କରିଥିସି । ୧୮ ।

ଯାହାର ସବୁ କରମ୍ କାମନା ଶୁଦ୍ଧନ୍ ଆଏ, ଯାହାର ସବୁ କରମ୍ ଗ୍ୟାନ, କୁଏଥି ଖାର ହଜୟାଏସି, ସେ ମୁନୁଷ୍ ଗ୍ୟାନି ମାନକର ଭିତରେ ମହାଗ୍ୟାନି ଆନ୍ । ୧୯ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ କରମ୍ ନ ଆରୁ ତାର ଫଳନ ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ରଖେ, ପରମାତ୍ମାରଠାନ୍ ହରମେସା ଶାନ୍ତି ପାଇଛେ, ସେ ମୁନୁଷ୍ ଯେତେ କରମ୍ କଲେ ଭିଲ୍ କରମ୍ଥୁ ବାନ୍ଧି ନାହିଁ ହୁଅନ୍ । ୨୦ ।

ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାନକର ସାଁଗେ ଦିହିକେ ଜିତି ନେଇଛେ, ଯେ ବିନା ଫଳ ଆଶାଥ ସବୁ ଭୋଗ କଲା ଜିନିଷ୍ ମୁଲହୁ ତ୍ୟାଗ୍ କରିଦେଇଛେ, ସେ ମୁନୁଷ୍ ଅବଗା ଦିହର ଲାଗି କରମ୍ କରୁଥିଲେ ଭିଲ୍ ପାପର ଭାଗି ନାହିଁ ହୁଅନ୍ । ୨୧ ।

ଯେ ମନ୍ ନାହିଁ ଆଇକରି ତାର ସୁକେ ମିଲୁଥିବାର ଜିନିଷ୍ ନ ସନ୍ତୋଷ୍ ହଇକରି ଖୁସ୍ ଥିସନ୍, ଯେ ହରମେସା ଅହଙ୍କାର ସୁଦନ୍ ହଜୟାଇଛନ୍, ଯେ ସୁଖ ଦୁଖ ନୁ ମୁକ୍ତି ଜାଇଛନ୍, ସିଧି ଆର ଅସିଧି ନ ସମାନ୍ ରହୁଥିବାର ସେ କରମ୍ ଯୁଗି କରମ୍ କଲେ ଭିଲ୍ କରମ୍ ପାସେ ନାହିଁ ପଡନ୍ । ୨୨ ।

ଯାହାର ଆସକ୍ତି, ଦିହର ଅଭିମାନ, ମମତା କିଛି ନାହିଁନ, ଯାହାର ମନ୍ ଭଗବାନକର ଗ୍ୟାନ ନ ଲିପି ହଇଛେ, କରମ୍ ମାତରକେ ଜଗାଁ ଭାବିକରି କରମ୍ କରୁଥିବାର ସେ ମୁନୁଷ୍ କରମ୍ କରମ୍ ବନ୍ଧନ୍ ନାହିଁନ । ୨୩ ।

ଜେନ୍ ଜଗ୍ୟନ୍ ସୁରବ ଆର ହବନ୍ ସାମାନ୍ ବରମହ, ତାରପରେ
ବରମହ ବାଗିର କର୍ତ୍ତା, ଜୁଏ ଆହୁତି ଭି ବରମହ, ସେ ବରମହ
କରମ୍ଭନ ଥିବାର ଯୁଗି ବରମହ ଫଳକେ ପ୍ରାଏସନ୍ । ୧୪ ।

କେତେ କର୍ମଯୁଗୀ ଦେବତା ମାନକର ପୂଜାଜଗ୍ୟ୍ ଅଏନ୍ କରି କରସନ୍,
ହେଲେ ଗ୍ୟାନ୍ଯୁଗୀ ଅଭେଦ୍ ଦରଶନ୍ ଜଗ୍ୟ୍ ଠାନେ ପରମ୍ ବରମହର
ଜୁଏଥି ଆତ୍ମାକେ ଆହୁତି ଦେସନ୍ । ୧୫ ।

କେତେ ଯୁଗୀ ସଂଯମର ଜୁଏଥି ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାନକୁ ଫିକିକରି ହୋମ୍
କରସନ୍ ତ ଗୃହସ୍ଥି ମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟର ଜୁଏଥି ବିସୟ ଭୋଗକେ ଫିକିକରି
ହୋମ୍ କରସନ୍ । ୧୬ ।

ଦୁସରା ଯୁଗୀମାନେ ଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାଁର୍ ପରାନ୍ର ସବୁ କରମ୍ଭକେ
ଆତ୍ମା ଗିଆନ୍ ସଂଯମର ଜୁଏଥି ହବନ୍ କରସନ୍ । ୧୭ ।

କିଏ କିଏ ଦାନ୍ଧରମ୍ କରସନ୍, କିଏ କିଏ ଜପତପ୍ ତ କିଏ ଯୋଗ
କରସନ୍ । ଫେର୍ କେତେ ଗ୍ୟାନ୍ ଅହିଂସା ବାଗିର କାଏଡ୍ ବ୍ରତ କରି
କରି ଗ୍ୟାନ୍ ଜଗ୍ୟ୍ କରୁଥାଏସନ୍ । ୧୮ ।

କେତେ ଯୁଗୀ ଅପାନ୍ ପବନ୍ ଥୁ ପରାନ୍ ପବନ୍ କେ ହବନ୍ କରସନ୍,
ତ କେତେ ଯୁଗୀ ପରାନ୍ ପବନ୍ଥୁ ଅପାନ୍ ପବନ୍କେ ହବନ୍ କରସନ୍ ।
ଜେନ୍ ଯୁଗୀ ପ୍ରାଣାୟାମ୍ ବଏସେରା କରୁଛନ୍ ସେ ପରାନ୍କେ ପରାନ୍ଥୁ
ହବନ୍ କରସନ୍ । ଇ ସବୁ ସାଧକ୍ ଜଗ୍ୟ୍ ବଲେ ପାପ୍ ନାଶ୍
କରିଦେସନ୍ ଆର ଜଗ୍ୟ୍ ଗ୍ୟାତା ଆନ୍ । ୧୯-୩୦ ।

ଆହୋ କୁରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅରଜୁନ ! ଜଗନ୍ନାଥ ଅଗ୍ନିଲିଙ୍ଗ ଅମରୁତ ପିଇକରି
ଯୁଗାମାନେ ସନାତନ ପରମ୍ପରା ବରମହ ପରମାତ୍ମାଙ୍କେ ପାଏସନ,
ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ କଲେ କିହେ ଭି ଇ ମୁନୁଷ୍ୟଲୋକ କି ପରଲୋକନ
ସୁଖର ଭାଗି ନାହିଁ ହଜପାରେ । ୩୧ ।

ଏନ୍ତା ଆର କେଥିନି କିସମର ବିସୋ ବେଦ କଥା ନ ଗୁଟ୍ ଗୁଟ୍ କରି
କୁହାଯାଇଛେ । ସେ ସବୁ ମନ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର ଦିହର କ୍ରିୟାଥୁ ହେସି
ବଳି ଜାନ । ଏନ୍ତା ଜାନିକରି ଜଗନ୍ନାଥ ଲାଗି କରମ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେ
ତମେ କରମ୍ ବଞ୍ଚନ ନୁ ମୁକ୍ତି ପାଏବ । ୩୨ ।

ଆହୋ ପରମ୍ପରା ଅରଜୁନ ! ଦରବ୍ ମଏ ଜଗନ୍ନାଥ ଗ୍ୟାନ ଜଗନ୍ନାଥ
ବଡ଼େ ଆଏ, କାରନ ସବୁ ରକମର କରମ୍ ଗ୍ୟାନ ଥୁ ଛିଡିଥିସି । ୩୩ ।

ତମେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗିଆନି ମାନକର ନିକେ ଯାଇକରି ସେ ଗ୍ୟାନ କେ
ବୁଝ । ସେମାନକୁ ଡିଡା ସରାନ ହଜକରି ମୁଡିଆ ମାରବ, ସେବା
କରବ, ଛନ୍ଦ୍ କପଟ୍ ନାହିଁ ରଖିକରି ସରଲଭାବେ ପଚରାବ ।
ପରମାତ୍ମାର ଅଏନ ତତ୍ତ୍ୱଗ୍ୟାନି ମାନେ ତମକୁ ତତ୍ତ୍ୱଗିଆନ
ଉପଦେଶ ଦେବେ । ୩୪ ।

ଜେନଟା ଜାନଲେ ତମର ମୋହମାୟାର ପରପର୍ ମେଟିଯିବା, ସବୁ
ଯାକର ଜୀବକୁ ନିଜର ଆତ୍ମା ଭିତରେ ଦେଖିବ ଆଉର ପଛେ
ସମକୁ ମୋର ଠାନେ ଦେଖିବ । ୩୫ ।

ତମେ ଜଧରି ସବୁ ପାପିରନୁ ଘଲେ ଜହ ପାପ କରିଥିବ । ଫେର ଭି
ତମେ ଗ୍ୟାନର ଭୁଗାଁ ଥୁ ପାପର ସମୁଦ୍ରକେ ପାର ହଜଯିବ । ୩୬ ।

କାରନ୍ ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଜୁଏ ଜେନ୍ତା ଡାଙ୍ଗକାଠକେ ଅଗଁରା ଖାର
କରିନେସି, ଗ୍ୟାନର ଜୁଏ ସେନ୍ତା ସବୁ କରମ୍‌କେ ଖାର କରି
ନେସି । ୩୭ ।

ଇ ସଂସାରେ ଗ୍ୟାନ ସବୁନୁ ବଡ଼ ଆଏ । କର୍ମଯୁଗୀମାନେ କେନ୍‌କାଲୁ
ସାଧନା କରିକରି ତାରସୁକେ ଇ ଗ୍ୟାନକେ ପାଏସନ୍ । ୩୮ ।

ସାଧନା କରି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଜିତଲେ ଗ୍ୟାନ ମିଳସି, ଗ୍ୟାନ ରଞ୍ଜିତଲେ ଗୁଣହେଁ
ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ହେସି ଆର ତାହେରୁ ପରମ୍ ଶାନ୍ତି ମିଳସି । ୩୯ ।

ମୁରୁଖ ଶ୍ରଦ୍ଧାହୀନ ଆର ଧୁକୁରପୁରୁର ମନ ଯାର, ସେ ଭଗବତ୍‌କେ
ନାହିଁ ପାଏ । ହେନ୍‌ତା ଲୁକର ଇହଲୋକ ପରଲୋକ ନ ଠାନ୍ ନାହିଁନ
କି ସୁଖ ଭି ନାହିଁନ । ୪୦ ।

ଆହୋ ଧନଜୟ ! ଜେନ୍ ମହାର୍ତ୍ତମା କର୍ମଯୋଗର ନିଅମ ନିଷଠାଥୁ
ସବୁ କରମ୍‌କେ ମହାପୁରୁରଠାନେ ଚଢ଼େଇ ଦେଇଛେ, ଯେ ବିବେକ
ଗିଆନ୍ ଥୁ ମନର ଶକ୍ତିକେ ମେଟେଇ ଦେଇଛେ, ତାହାକେ କେଭେ
କରମ୍ ପାସ ନାହିଁ ଲାଗେ । ୪୧ ।

ସେଥିର ଲାଗି ଆହୋ ଭରତ ବଅଁଶର ଅରଜୁନ୍ ! ତମେ ବିବେକ
ଗ୍ୟାନର ଶକ୍ତିଥୁ ଛାଡ଼ି ଭିତରର ଅଗ୍ୟାନ ଶକ୍ତି କେ ବୁଝୁଁ ରୁନ୍ଦିଦିଅ,
ନିଷ୍ କାମ୍ କର୍ମଯୋଗନ ଆଇକରି ଉଠ, ଯୁଧ୍ୟ କର । ୪୨ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଗୁଣର ଅଧିଆ ସରଳା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ପାଞ୍ଚ ଅଧ୍ୟାୟ

ସନ୍ୟାସ ଯୋଗ

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ କୁଷ୍ଠ ! ଆପଣ କରନ୍ ଯୋଗ କେ ପରସଂସା କରୁଛନ୍, ଫେର କରନ୍ ତିଆର କର ବଳି ଘାଏ ଘାଏ କହୁଛନ୍ । କ ଦୁହିଟା ଭିତରୁ ଜେନଟା ମୋର ଲାଗି ଭଲଗତି କରବା, ସେଟା ମତେ କହୁନ୍ । ୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- କରନ୍ ତିଆର ଆଉର କରନ୍ ଯୋଗ କ ଦୁହିଟା ଏକା କଲ୍ୟାଣକର ଆଏ ହେଲେ କରନ୍ ତିଆର ନୁ କର୍ମଯୋଗ ସାଧନାଟା ସୁହୁଜି ଆଏ ବଳିକରି କର୍ମଯୋଗ ମହାନ ଆଏ । ୨ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଜେନ୍ ମୁନୁଷ କାହାରଠାନ୍ ତିନ୍ ନେ ରଖେ କି କିଛି ଆଶା ଭିଲ ନାହିଁ କରେ, ସେ କର୍ମଯୋଗୀ ସନ୍ୟାସୀ ଆଏ । କାରନ୍ ଯେ ରାଗ ରିସ୍ତି ଛାଡ଼ିଦେଇଛେ ସେ ହସିଖୁସି କରି ସଂସାର ପାସୁ ଢିଲିହେସି । ୩ ।

କରନ୍ ତିଆର (ସନ୍ୟାସ) ଆର କର୍ମଯୋଗୀ ତିନ୍ ତିନ୍ ଆଏ ବଳିକରି ମୁରୁଖ ଲୁକେ କହେସନ୍ । ହେଲେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଦୁହିଟା ଏକାଟା ଗୁଟେ ଫଲ ଦେସି ବଳିକରି କହେସନ୍ । ୪ ।

ଗ୍ୟାନ୍ଯୁଗୀମାନେ ଜେନ୍ ପରମଧ୍ୟାମକେ ପାଏସନ୍, କର୍ମଯୁଗୀ ଭି ସେ ପରମଧ୍ୟାମକେ ପାଏସନ୍ । ତ ଯେନ୍ ପୁରୁଷ ଗ୍ୟାନ୍ଯୋଗ ଆର କରନ୍ଯୋଗ ଫଲକେ ଗୁଟେ ବଳି ଦେଖସନ୍, ସେ ହିଁ ପରକୃତ ଦେଖିପାରସନ୍ । ୫ ।

ହେଲେ ଆହୋ ଅରଜୁନ ! କର୍ମଯୋଗ ବିନା ମନ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର ଦିହିଥି
ସକଳ କରମ ତିଆର କରବାରଟା (ସନ୍ଧ୍ୟାସ ଯୋଗ) କାଏବ୍ ଆଏ ।
ନିସ୍କାମ କର୍ମଯୁଗୀ ପରମ ବରମହ ପରମାତ୍ମାଙ୍କେ ଜଳଦି ପାଏସନ
। ୭ ।

ଯାହାର ମନ ନିଜର ଆଏତେ ଥିବି, ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଙ୍କେ ଜିତିଛେ, ଯାହାର
ଭିତରଟା ପରଛା ଆଏ ଆର ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଆତ୍ମାରୁପ ପରମାତ୍ମା
ହିଁ ଯାହାର ଆତ୍ମା, ସେ କର୍ମଯୁଗୀ କରମ କରୁଥିଲେ ଭି କରମଥି
ନାହିଁ ଲଟକିଯାଆନ୍ । ୭ ।

କର୍ମଯୁଗୀ ଦେଖିବି, ସୁନ୍ଦର, ଛିଆଟୁଆ କରବି, ସୁନ୍ଦର, ଖାଏବି ପିଇବି,
ଚଳାବୁଲା କରବି, ଶୁଭବି, ନିଶାସ ନେବି, କଥା କହେବି, ଆସିବି ଶାନ୍ତି
ମାରବି । ତଥାପି ଇ ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟର କବାର ଆଏ ଆର ‘ମୁଇଁ କିଛି
ନାହିଁ କରବାର’ ବଳି ଭାବବାର କଥା । ୮-୯ ।

ଜେନ ମୁନୁଷ୍ଟ ସବୁ କାମବୁତାଙ୍କେ ମହାପୁରୁଷ ଠାନେ ସିପି ଦେଇକରି
କବାର କମ କରସନ, ସେ କୁରନି ପତ୍ରେ ପାଏନ ବାଗିର
ଥିସନ । ୧୦ ।

କର୍ମଯୁଗୀ ମାନେ ମମତା ଛାଡିକରି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ମନ, ବୁଧ୍ ଆର ଦିହିଥିଭି
ବିନ ଆସକ୍ତି ନ ଅନ୍ତକରନ ପରଛା ଲାଗି କରମ କରସନ । ୧୧ ।

କର୍ମଯୁଗୀ କରମ ଫଳ ତିଆର କରସନ ବଳି ଭଗବତ୍ ବାଗିର ଶାନ୍ତି
ପାଏସନ । ସକାମ ମୁନୁଷ୍ଟ ଫଳକାମନା ରଖସନ ବଳିକରି ଫାଦେଁ
ପଡ଼ସନ । ୧୨ ।

ଅନ୍ତକରନ୍ କେ ଆଏତେ ଛାପକି କରି ସାଂଖ୍ୟ ଯୁଗୀ ମାନେ ‘ମୁକ୍ତି
କରତା ନୁହେଁ’ ଭାବସନ୍ ଆର ନବଦୁଆରର ଦିହିଥି ମନକେ ଖସରେଇ
ନେଇକରି ପରମାତ୍ମାର ପାସେ ଉସତ୍ ହଇକରି ଥୁସନ୍ । ୧୩ ।

ମାହାପୁରୁ ମୁନୁଷ୍ଟମାନଙ୍କର କରତାପନ୍, କରମ୍ କି କରମ୍ଫଳର
ସନ୍ଯୋଗ ତିଆର ନାହିଁ କରନ୍, ସଭାବ୍ ପରକୁତି ହିଁ ସବୁଟା କରସି
। ୧୪ ।

ସବୁଠାନର ମାହାପୁରୁ କାହାରିର ପାପକରମ୍ କି କାହାରିର ଶୁଭ କରମ୍
ନାହିଁ ଛିନନ୍, ଉଦ୍ଭା ସୁରୁଜ୍ଜକେ ବାଦଲ୍ ଢାଁପଲ୍ ବାଗିର ଅଗ୍ୟାନଥ୍
ଗ୍ୟାନ ଢାଁପି ହଇକରି ରହିଛେ । ତ ଅଗ୍ୟାନଥ୍ ମୁନୁଷ୍ଟମାନେ ସାନିଙ୍ଗାଟି
ହଉଛନ୍ । ୧୫ ।

ଜେନ୍ମାନଙ୍କର ସେ ଅଗ୍ୟାନକେ ପରମାତ୍ମାର ତତ୍ପଗ୍ୟାନ ମେଟେଇ
ଦେଇଛେ, ସେମାନଙ୍କର ଗ୍ୟାନ ସୁରୁଜ୍ ବାଗିର ପରମାତ୍ମାକେ ଉକିଆ
କରିଦେସି । ୧୬ ।

ପରମାତ୍ମା ଠାନେ ଜେନ୍ମାନେ ମନ୍ତନ୍ ଦେଇକରି ଏକ ସରଲଗ୍
ଅଛନ୍, ସେ ମୁନୁଷ୍ଟମାନେ ଗ୍ୟାନଥ୍ ପାପ୍ ସୁଜନ୍ ହଇକରି ଜନମ୍ମରନ୍
ଚକ୍ରିଥି ନାହିଁ ପଡନ୍ । ୧୭ ।

ସେ ଗ୍ୟାନିମାନେ ସୁତର ବାମ୍ଫନ୍, ଗାଏ ଦାମୁର, ହାତୀ, କୁକୁର,
ଚଣ୍ଡାଲ୍ ସମ୍ଭୁ ସମାନଭାବେ ଦେଖୁସନ୍ । ୧୮ ।

ଜେନମାନଙ୍କର ମନ ସମାନ ଭାବୁ ଅଛି, ସେମାନେ ଜାଣି ଅଛନ୍ତି
ଅଛନ୍ତି ଇ ପୁରା ସଂସାର କେ ଜିତସନ । ସବୁଥୁ ପରମାତ୍ମା ନିରଦୋଷ
ଆର ସମାନ ଭାବେ ଅଛି ବଳି ଜାନ୍ଲେ ସେମାନେ
ପରମାତ୍ମାଥି ବାସ୍ କରସନ । ୧୯ ।

ଜେନ ମୁନୁଷ ନୁକୋ ଜିନିଷ ପାଏଲେ ଉସତ୍ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ କି ଅସକଟ
ଅସାର ଜିନିଷ ଆସଲେ ଘଲେ ଉଦ୍‌ବେଗ ନାହିଁ ହୁଅନ୍, ସେ ଥୁରବୁଧୁଆ
ବରମଗିଆନି ପୁରୁଷ ପରମବରମହ ପରମାତ୍ମାନ ହରମେସା ବାସ୍
କରସନ । ୨୦ ।

ବାହାରିଆ ବିଷୋଥ ଯାହାର ଆସକ୍ତି ନାହିଁନ, ସେ ସାଧକ ଆତ୍ମଶାନ୍ତି
ପାଏସନ, ତାହେରୁ ପରମାତ୍ମାର ଧ୍ୟାନର ଯୋଗୁ ଏକେସକ୍ତି
ରହିକରି ଅକ୍ଷୟ ଆନନ୍ଦ ପାଏସନ । ୨୧ ।

ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର ବିଷୟା କୁରି ହେଲେ ମୁଲୁଁ ମୁଲୁଁ ଘଡେ ଛନେ ବଡ଼ା ସୁଖ
ମିଳୁସି, ଶେଷେ ସେଟା ଖାଲି ଦୁଖ ଦେସି । ହୋ ଅରଜୁନ !
ଆତ୍ମଗିଆନି ଲୁକେ ଇ ବିଷୋ ଭୁଗୁ ନାହିଁ ପଡ଼ନ୍ । ୨୨ ।

ଜେନ ସାଧକ ଇ ମୁନୁଷ ଦିହେଁ କାମ୍ ଆର ରିସମିର ଗତିକେ
ସହେବାରଲାଗି ସମ୍ଭରଥୁ ଆନ, ସେ ସାଧକ ଯୁଗୀ ଆନ, ସେ ସୁଖୀ
ଆନ । ୨୩ ।

ଜେନ ଲୁକେ ବରମହ ଛଡ଼ା ଆର କିଛି ନାହିଁନ ଭାବିକରି ଅନ୍ତରଆତ୍ମା
ଥୁ ସୁଖପାଏସନ, ରମନ କରସନ, ଆତ୍ମାଥିଁ ଗ୍ୟାନ ଦେଖସନ
ପରମାତ୍ମାର ସାଁଗେ ଏକ୍‌ଭାବ୍ ହଇଛନ୍, ସେ ସାଂଖ୍ୟ ଯୁଗୀ
ବରମହକେ ପାଏସନ । ୨୪ ।

ଯେନ୍ ମାନକର ପାପ ଅନାମେତ୍ ମେଟି ଯାଇଛେ, ଯେନ୍ ମାନକର ମନର ଶକ୍ତି ଗ୍ୟାନଥୁ ଖୁଲି ଯାଇଛେ, ଯେନ୍ ମାନେ ପରହର ଉପକାର ଲାଗି ଲଗେତ୍ ଚେରେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ ଆର ଯେନ୍ ମାନେ ମନକେ ଜିତିକରି ପରମାତ୍ମା ନ ଥାବେ ଥୁଇଛନ୍, ସେ ଆତ୍ମଗିଆନିମାନେ ବରମହ କେ ପାଏସନ୍ । ୧୫ ।

କାମ୍ ରିସ୍ ମି ଛାଡିକରି ମନକେ ଜିତିକରି ଆତ୍ମଗିଆନି ଲୁକେ ଚରହିକୁଟି ଶାନ୍ତ ପରମବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମାକେ ହିଁ ପୁରାଭାବେ ଦେଖିସନ୍ । ୧୬ ।

ବାହାରିଆ ବିଷୟା ଭୋଗ୍ ମୁତେଁ ନାହିଁ ତୁକେଇକରି, ସେ ସବୁ ଭଟେଁ ଭଲଦି କେତେତେଇ ଦେଇକରି, ଦୁହିଁ ଆଖିର ଆବିଷୟତାର ମଝାମୁଝି ଦେଖିକରି, ଦୁହିଁ ନାକପୁତୁର ଭିତରେ ଯା ଆସ୍ କରୁଥୁବାର ପରାନ୍ ଆର ଅପାନ୍ ପବନକେ ସମାନ୍ ଗତି କରେଇକରି ଯେନ୍ ମୁନି ମନ, ବୁଧ୍ ଆର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମାନକୁ ଆବତେ ରଖିଥୁସନ୍, ଚାହାନା, ତରଭଏ, ରାଗ୍ରିସ୍ ମି ନାହିଁନ, ସେ ମୁନି ସବୁବେଳେ ମୁକ୍ତ ଆନ୍ । ୧୭-୧୮ ।

ମୋର ଭକତମାନେ ମତେ ସବୁ ଜଗ୍ୟର, ତପର ଭୁଗତା, ତିନହିପୁରର ଇଶ୍ବର ମାନକର ଭି ଇଶ୍ବର, ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଦୟାବାନ୍, ପ୍ରେମୀ ବଳି ଜାନିକରି ସିଆଁନତି ପାଏସନ୍ । ୧୯ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ପାଠ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଛଅ ଅଧ୍ୟାୟ

ଆତ୍ମ ସଂଯମ / ଧ୍ୟାନ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଯେନ୍ ପୁରୁଷ ବିନ୍ କରମ୍ ଫଳର ଆଶ୍ରାୟ
କରତବ୍ୟ କରମ୍ କରସନ୍, ସେ ସନ୍ୟାସି ଆର ଯୁଗୀ ଆନ୍ । ଖାଲି
ଜୁଏ ତିଆର କଲା ଲୁକେ ସନ୍ୟାସି ନୁହେଁ କି ଖାଲି କରମ୍ ତିଆର
କଲା ଲୁକେ ଯୁଗୀ ନୁହେଁସେ । ୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଯେନ୍ଟାକେ ସନ୍ୟାସ ବଳି କହେସନ୍, ସେଟାକେ
ତମେ ଯୋଗ ବଳି ଜାନ, କାରନ୍ ଫଳକାମନା ତିଆର ନାହିଁ କଲେ
କେନ୍ସି ଭି ପୁରୁଷ ଯୁଗୀ ନାହିଁ ହଇପାରେ । ୨ ।

ଆତ୍ମଗିଆନିର ଲାଗି ନିସ୍କାମ୍ କରମ୍ କରବାରଟା ହିଁ ଯୋଗପ୍ରାପ୍ତି
ବଳି କହେସନ୍ । ଯୋଗାରୁଡ଼ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ କରମ୍ତିଆର ଟା କଲ୍ୟାଣ
କରସି ବଳି କହେସନ୍ । ୩ ।

ସବୁ କାମନା ଛାଡ଼ିକରି ପୁରୁଷ ଯେତେବେଳେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମାନକର ଭୋଗ
ଆର କରମ୍ଥୁ ବୁଡ଼ି ନାହିଁ ରହେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଯୋଗାରୁଡ଼
ବଳି କହେସନ୍ । ୪ ।

ନିଜେ ନିଜକୁ ସଂସାର ସାଗରନ୍ତ ପାର କରବାର କଥା, ନିଜକେ
ବୁର୍ତ୍ତେଇ ଖପେଇ ଦେବାରଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁସେ, କାରନ୍ ମୁନୁଷ ନିଜେ
ନିଜର ମିତ୍ରରୁ ଆର ନିଜେ ନିଜର ଶତ୍ରୁରୁ ଆଏ । ୫ ।

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ମନ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର୍ ଦିହିକେ ଜବତ୍ କରି ରଖିଛେ, ସେ ନିଜେ ନିଜର ମିତ୍ରୁ ଆନ୍ । ଯେ ମନ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର୍ ଦିହିକେ ଆଏତେ ନାହିଁ ରଖିପାରି ସେ ନିଜେ ନିଜର ଶତ୍ରୁ ଲେଖେନ୍ ଆଚରନ୍ କରସନ୍ । ୬ ।

ଶୀତ୍-ଝରା, ସୁଖ-ଦୁଖ, ମାନ-ଅପମାନ, ଯାହାରଲାଗି ଏକ୍ ସମାନ, ଆଏ, ତାକର ଗିଆନ୍ନ ମାହାପୁରୁ ଛଡା କିହେ ନାହିଁ ରହନ୍ । ୭ ।

ଯାହାର ଦିହି ଭିତର ଗ୍ୟାନ ବିଗ୍ୟାନ ଥୁ ଉଠଲ୍ ହଇଛେ, ଯାହାର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମାନେ ବିଲକୁଲ୍ ଆଏତେ ହଇଯାଇଛନ୍, ଯାହାର ଲାଗି ମାଏତ୍, ପଶନ୍, ସୁନା ସମାନ, ଆଏ, ତାହାକୁ ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ଯୁଗୀ ବଲି କହେସନ୍ । ୮ ।

ଉପକାରୀ, ମିତ୍ରୁ, ସତ୍ରୁ, ନିସ୍ପଦଶିଆ, ମଝଲିଆ, ସାଁଗ୍ ସରସା, ଧରନ୍ ଆତ୍ମା ଆର୍ ପାପିମାନକର ନ ଭି ସମାନ ଭାବ୍ ରଖିଥିବାର ପୁରୁଷ ଅତିସେ ବଶିହାଁ ଆନ୍ । ୯ ।

ମନ ଆର୍ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସାଁଗେ ଦିହିକେ ଆଏତେ ରଖିକରି ଆଶା ପରିଗ୍ରହ ଛାଡିକରି ଯୁଗୀ ଏକ୍ଲା ଛିନାଠାନ୍ ଆତ୍ମାକେ ପରମାତ୍ମା ନ ସରଲଗ୍ ଲଗାବାର କଥା । ୧୦ ।

ଜହ ଉଚା କି ଜହ ଖାଁଚ୍ ନାହିଁଥିବାର ଚାତର ଭୁକ୍ ଉପରେ କୁଶ୍, ତାର ଉପରେ ମୁରଗଛାଲ ଆର୍ ତାର ଉପରେ କପଡା ଦସେଇକରି ନିଜର ଆସନ୍ ଥୁ ବସିକରି ମନ ଆର୍ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନକୁ ବାଁଧିକରି ମନକେ ଲଗେତ୍ ଏକେସ୍ କଟିଁ ରଖିକରି ଯୋଗ୍ ବସିରା କରବାର କଥା । ୧୧-୧୨ ।

ଦିହି, ମୁତ୍ତ ଆଉ ବେକ୍‌କେ ଛାଟ, ଆବେ ରଖିକରି, ନିଜର ନାକର
ଟିପିକେ ଦେଖିକରି, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରତଥୁ ରହିକରି, ଡରଭଏ ଛାଡିକରି
ମନ ସଂଯତ୍ କରି କରି ଯୋଗାସନେ ବସିକରି ମତେ ଧ୍ୟାନ କରବାର
କଥା । ୧୩-୧୪ ।

ମନ୍କେ ଆଏତେ ରଖିଥିବାର ଯୁଗୀ ଏନ୍ତା ଆତ୍ମାକେ ସରଲଗ
ମୋର (ପରମାତ୍ମା) ରୂପଥୁ ଲଗେଇ କରି ମୋର ନ ଥିବାର
ପରମାନନ୍ଦର ଶାନ୍ତି ପାଏସନ୍ । ୧୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଯେ ଗୁରୁଦୁ ଖାଏସି କି ଯେ ବିଲକୁଳ ନାହିଁ ଖାଏ,
ଯେ ଗୁରୁଦୁ ଶୁଇସି କି ଯେ ବିଲକୁଳ ନାହିଁ ଶୁଏ, ହେନ୍ତା ଲୁକର
ଯୋଗ ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ହଏ । ୧୬ ।

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ନିଅମ୍‌ନିସଠାଥୁ ଆହାର ବିହାର କରସି, କରମ୍ ନ
ଚେରେସ୍ତା କରସି, ଅତିଶେ ନାହିଁ ଶୁଏ କି ଅତିସେ ନାହିଁ ଚେତେ,
ସେ ଇ ଦୁର୍ଗମାଶକ୍ତ ଯୋଗକେ ସାଧ୍ୟ କରସି । ୧୭ ।

ଏକଦମ୍ ଆଏତର ମନ୍ ଯେତେବେଲେ ସବୁ ଭୋଗ ଛାଡିକରି
ପରମାତ୍ମାର ଠାନେ ହିଁ ବରକସେ ଲଟ୍‌କିଯାଏସି, ଇଟାକେ ଯୋଗ
ସାଧ୍ୟ ହେଲା ବଳି କହେସନ୍ । ୧୮ ।

ଧୁକାଗରତି ନାହିଁ ଥିବାର ଠାନେ ବଏଠାର ବଏଲ୍‌ତା ଯେନ୍ତା ଥିର
ହଇ ଜଲୁଥିସି, ଯୁଗୀର ମନ୍ ହେନ୍ତା ପରମାତ୍ମାର ଧ୍ୟାନ ଥୁ
ଲାଗିଥିସି । ୧୯ ।

ଯୋଗ କରି କରି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ ମନ 'ନିରୁଧ' ହଇଗଲେ, ହୁଲଗୁଲା ମନ ଆତ୍ମା ଦରଶନ କରି ସି ଆର ପରମାତ୍ମା ନ ସନ୍ତୋଷ ହଇ ରହେସି । ୨୦ ।

ଶୁଦ୍ଧ ବୁଧୁଥ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସୁଖ ଛାଡ଼ିକରି ଆତ୍ମଗ୍ୟାନର ସୁଖ ମିଳସି, ଯେନ ଅବସ୍ଥା ନ ରହିକରି ଇ ଯୁଗୀ ପରମାତ୍ମାର ରୂପକୁ କେତେ ଭି ବିଚଳିତ ନାହିଁ ହଅନ୍ । ୨୧ ।

ଯୁଗୀରଲାଗି ପରମାତ୍ମା ପରାପତନୁ ଜହ କେନ୍ଦ୍ର ଲାଭ ନାହିଁନ । ଇଟା ପାଇଗଲେ ଯୁଗୀ କେତେ କେତେ ଦୁଖେ ଭି ନାହିଁ ଘବରାନ୍ । ୨୨ ।

ଯୋଗୀ ଦୁଖର ସଂସାରକୁ ଛାଡ଼େଇ ହଇକରି ଥୁସି, ଇ ଯୋଗକେ ତମେ ଜାନ୍ବାର କଥା । ଉସତ୍ ହଇକରି ଏକ ମନେ ତମେ ଇ ଯୋଗସାଧନା ବ୍ୟସେରା କର । ୨୩ ।

ମନର ସବୁ କାମନାକେ ତିଆର କର, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସାଧକ କର, ଧୀରେ ସୁସ୍ତେ ଏନ୍ତା ଯୋଗ ବ୍ୟସେରା କରବାର କଥା, ବାକି କେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼େ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ କରି କରି ଅବଗା ମାହାପୁରୁର ଠାନେ ମନ ଦେବାର କଥା । ୨୪-୨୫ ।

ଇ ଅଥୋଥାଲି ଛନ୍ଛନ୍ ମନ ବିଷୟା ଭୁଗର ଲାଗି ଇଥୁତାହିଁ ଭାଗୁଥୁସି, ଇ ମନକେ ସେଠାକୁ ଘୁଟାଇ ଆନିକରି ମାହାପୁରୁର ଠାନେ ହରଦମ୍ କେତତାବାର / ଜୁରବାର କଥା । ୨୬ ।

ଯେନ୍ମାନକର ମନ ବିଲକୁଲ ଶାନ୍ତ ଆଏ, ଯେ ପାପକୁ ମୁକତ୍ ଆର ଯେନ୍ମାନକର ରଜଗୁନ୍ ଶାନ୍ତ ହଇଗଲାନ, ସେ ଯୁଗୀ ଭଗବାନ କର ସାଁଗେ ଗୁଟେ ହଇକରି ଅକ୍ଷୟ ଆନନ୍ଦ ପାଏସି । ୨୭ ।

ପାପଶୁଦ୍ଧନ୍ ଯୁଗୀ ଆତ୍ମାକେ ଏନ୍ତା ଲଗେତ୍ ଭଗବାନକର ଠାନେ
ଲଗେଇ କରି ମହାସୁଖର ମହା ଆନନ୍ଦ ପାଏସନ୍ । ୨୮ ।

ସମ୍ବର୍ଣ୍ଣୀ ଯୁଗୀ ସବୁ ପ୍ରାଣୀରଠାନେ ଆତ୍ମାକେ ଦେଖି, ଆତ୍ମାନ
ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ଅଛନ୍ ବଳି ଭାବି । ୨୯ ।

ଯେନ୍ ଲୋକ୍ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଭିତ୍ରେ ମତେ ଦେଖି ଆର ମୋର
ଭିତ୍ରେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକେ ଦେଖି, ତାହାକୁ ମୁକ୍ତି ଅଦୁରୁଣ ନୁହେଁ ସେ
କି ମୋର ଲାଗି ସେ ଅଦୁରୁଣ ନୁହେଁ ସେ । ୩୦ ।

ଯେନ୍ ପୁରୁଷ ଏକ୍ ଭାବୁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକର ଠାନେ ମତେ ଅଛନ୍
ଜାନିକରି ଜୟସନ୍, ସେ ଯୁଗୀ ସବୁ ରକମର କବାର କମ୍ କରୁଥିଲେ
ଭିଲ୍ ମୋର ଲାଗି ହିଁ ସବୁ କିଛି କରୁଥିସନ୍ । ୩୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଯେ ସବୁଠାନେ ସମ୍ପତିଆ ସମାନ ଆତ୍ମଭାବ୍
ଦେଖିସନ୍, ସମ୍ପଦର ସୁଖଦୁଖକେ ନିଜର ସୁଖ ଦୁଖ ବଳି ଦେଖିସନ୍,
ସେ ମହାଯୁଗୀ ଆଏ । ୩୨ ।

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ ପର୍ଭୁ ! ଇ ଯେନ୍ ସମ୍ଭାବ୍ ଯୋର ମତେ
ବୁଝାଲେ ମୋର ମନ୍ ଆବେ ନାହିଁ ବଳି ମୁକ୍ତି ସେଟା ଦେଖି ନାହିଁ
ପାରବାର । ୩୩ ।

କାରନ୍ ହେ କୁଷ୍ଠ ! ଇ ଉଛନ୍ ମନ୍ତା ବଢେ ଲବାର ଆଏ । ଇନ୍ଦ୍ରିଆ
ସୁଖ ନିକେ ବରକସି ଘିଟିହେବାର ତାର କବାର ଆଏ । ସେଥିର
ଲାଗି ମନ୍ତକେ ଆଏତେ ରଖିବାରଟା ବଏଲେ ଧୁକାକେ ଗୁରୁମୁଚେଇକରି
ରଖିବାର ବାଗିର ବଢେ କାଏଡ୍ ଆଏ । ୩୪ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ମହାବାହୁ ! ଚଠିଲ ଉଦୁଞ୍ଚା ମନ୍କେ
ଆଏତେ ରଖବାରଟା ବେଶକ୍ କାଏଡ଼ ଆଏ । ଫେର ଭି ଆହୋ
କୁନ୍ତିର ପୁଓ ଅରଜୁନ୍ ! ବଏରାଗ ଆର ବଏସେରାର ବୁଡେ ମନ୍କେ
ଆଏତେ ରଖିହେସି । ୩୫ ।

ଯାହାର ମନ୍ ଆବେ ନାହିଁନ, ତାର ଲାଗି ଯୋଗ ପାଏବାରଟା କେଥୁନି
କାଏଡ଼ ଆଏ, ହେଲେ ମୋର ମତେ ମନକେ ଯେ ଶାସନ କରି କରି
ଆଏତେ ରଖିଛେ, ତାହାକେ ସୁହୁଜି ଯୋଗ ପରାପତ୍ ହେସି । ୩୬ ।

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ! ଯାର ଯୋଗ ଥୁ ଶରଧା ଥୁସି,
ହେଲେ ସଂଯମି ନୁହେଁସେ ବଳି ମନ୍ତା ଯୋଗନ୍ନୁ ବିଚଳିତ୍
ହଜୟାଇଛେ, ସେନ୍ତା ସାଧକ୍ ଯୋଗର ସିଧି ନାହିଁ ପାଇ କରି କାଏ
ଗତି ପାଏସନ୍ ? । ୩୭ ।

ଅଧାବାଟେ ଯେ ଯୋଗ ସାଧନା ଛାଡ଼ିଦେସି, ଛିତ୍ତଳା ବାଦଲ୍ ଖଣି
ବାଗିର ଦୁହିଆଡୁ ନାହିଁ ହଜକରି ନାସ ନାହିଁ ହଏ କାଏ ? । ୩୮ ।

ହେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ! ମୋର ମନର ଶକ୍ତାକେ ଆପଣକର ବିନ୍ନୁ ଦୁସ୍ତରା କିହେ
ମେଟେଇ ନାହିଁ ପାରନ୍ । ୩୯ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ପାରଥ ! ସେ ପୁରୁଷର ଇହଲୋକନ
ବିନାଶ ନାହିଁ ହଏ କି ପରଲୋକ ନ ବିନାଶ ନାହିଁ ହଏ । କାରନ୍
ଆହୋ ପ୍ରିୟ ! ଆତ୍ମାର ଉଧ୍ୟାର ଲାଗି ତାର୍ମାନ୍ତେ ଭଗବତ୍ ପରାପତ୍
ଲାଗି କରମ୍ କରୁଥୁବାର କେନ୍ସି ଭି ପୁରୁଷ ଖରାପ୍ ଗତି ନାହିଁ
ପାଆନ୍ । ୪୦ ।

ଯୋଗ ଭରସ୍ ଲୁକେ ପୁଇନ୍ ଆତ୍ମାଲୁକକର ସଂଗତିଥୁ ସରଗସୁଖ
ପାଏସନ୍, ପଛେ ଧାର୍ମିକ୍ ମହାଜନ୍ ଘରେ ଜନମ୍ ହେସନ୍ । ୪୧ ।

ନହେଲେ ଗ୍ୟାନି ଯୁଗୀ ମାନଙ୍କର ବଂଶେ ଜନମ ହେବନ, ଲଗା
ସଂସାରଥ ଦୂରଲଭ ଜନମ ଆଏ । ୪୨ ।

ସେଠାନେ ସେ ଆଘର ଜନମର ଦିହେଁ କୁଲଜି ସଂକଳି ଥିବାର ବୁଧିର
ସନ୍ଯୋଗ ଥି ଯୋଗ ସଂସ୍କାର କେ ସୁଦୁଜି ପାଇଯାଏସନ । ଆହୋ
କୁରୁନନ୍ଦନ ! ତାହାର ପ୍ରଭାବନ ସେ ଫେର ଘାଏ ପରମାତ୍ମା ପ୍ରାପ୍ତିର
ଲାଗି ଆଘରଠାରୁ ଜହ ଚେରେଷ୍ଟା କରସନ । ୪୩ ।

ପୁରୁଷ ପରହର ଅଧୀନେ ଥିଲେ ଭିଲ ଆଘର ବ୍ୟସେରାର ବଳେ
ବେଶକ୍ ଭଗବାନଙ୍କର ଆଡ଼କେ ଘିଟି ହେବନ । ସକାମ୍ କରମ୍ ଛାଡ଼ିକରି
ଯୋଗର ଗ୍ୟାନ ଜାନବାରକେ ଖୋବ୍ ମନ କରସନ । ୪୪ ।

ହେଲେଁ ଅନେକ ଜନ୍ମ ତପ୍ ସାଧିକରି ଯୁଗୀ ଲ ଜନ୍ମେ ସଂସ୍କାର
ପାଇକରି ସବୁ ପାପକୁ ମୁକ୍ତ ହଇଯାଏସନ ଆର ସେ ଘଟି ହିଁ ପରମଗତି
ପାଏସନ । ୪୫ ।

ତପି, ଶାସ୍ତ୍ରଗ୍ୟାନି ଆର ସକାମ୍ କର୍ମୀକୁ ଭି ଯୁଗୀ ବଡ଼ ଆଏ,
ସେଥିରଲାଗି ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ଯୁଗୀ ହଇଯ । ୪୬ ।

ଯୁଗୀ ମାନଙ୍କର ଭିତରେ ଭିଲ ଯେନ୍ ଶରଧାବାନ ଯୁଗି ଅନ୍ତରାତ୍ମାର
ସହିତ୍ ମତେ ହରଦମ୍ ଭଜୁଥିସନ, ସେ ଯୁଗୀ ମୋର ମତେଁ ସବ୍‌ସେ
ବଣିହାଁ ଆନ । ୪୭ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଛଅ ଅଧ୍ୟାୟ ସରଲା ।

॥ହରେ କୁର୍ମ୍ ॥

ସାତ୍ ଅଧ୍ୟାୟ

ଗ୍ୟାନ୍ ବିଗ୍ୟାନ୍ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ— ଆହୋ ପାରଥ ! ମୋରଠାନ୍ତେ ମନ୍କେ ସଁପି ଦେଇକରି କେନ୍ତା ଯୋଗ୍ ବ୍ୟସେରା କଲେ ମୋର ବଲ୍ ବିଭୁତି ଚିନ୍ତା ଜାନି ପାରବ, ସେଟା ଶୁନ । ୧ ।

ମୁଁ ତମକୁ ବିଗ୍ୟାନ୍ ସାଁଗେ ଇ ତତ୍ତ୍ୱ ଗ୍ୟାନ୍ କଥାଟା କହେମି, ଇଟା ଜାନିଗଲେ ଦୁନିଆଁ ନ ଆରୁ କିଛି ଜାନ୍‌ବାରକେ ବାକି ନାହିଁ ରହିଯାଏ । ୨ ।

ହଜାର ହଜାର ମୁନୁଷକର ଭିତରେ କେନ୍ ଝନେ ଅଧେ ଭାଏଲ୍ ଆତ୍ମଗିଆନି ପାଏବାରଲାଗି ଯତନ୍ କରସନ୍ । ସେନ୍ତା ଇ ହଜାର ହଜାର ଆତ୍ମଗ୍ୟାନ୍ ଭିତରୁ ଅକସ୍ମାତ୍ କିଏ କେନ୍ତା ମତେ ଭଲକରି ଜାନିପାରସନ୍ । ୩ ।

ମାଏଟ୍, ପାଏନ୍, ଜୁଏ, ଧୁକା, ବାଦଲ୍, ମନ, ବୁଧି ଆରୁ ଅହଁକାର-ଏନ୍ତା ଆଠ୍ ରକମର ମୋର ଅପରା (ଜଡ) ପରକୁଟି ଆଏ । ହୋ ମହାବାହୁ ! ଇତାରଠାନ୍ତେ ଭିନ୍ ଦୁସରା ପରକୁଟି ଯେନ୍ତା କି ଇ ସାରା ଜଗତ୍କେ ଧରି ରଖିଛେ, ସେଟା ମୋର ପରା (ଚେତନ୍) ପରକୁଟି ବଲି କରି. ଜାନ । ୪-୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ତମେ ଜାନ ଜେ, ଇ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ମୋର ଦୁହିଁ ପରକୁଟିନ୍ ହିଁ ଜାତ୍ ହଇଛନ୍ । ମୁଁ ସୃଷ୍ଟିର ସିରଜିନା ଆର ପରଲଏର କରତା ଆଏଁ । ତାରମାନ୍ତେ ମୁଁ ହଉଛେ ଇ ସାରା ସୁରୁଷ୍ଟିର ମୁଲକାରନ୍ । ୬ ।

ଆହୋ ଧନନଞ୍ଜୟ ! ମୋର ଠାକୁ ଭିନ୍ନ ଅଲଗା କିଛି ଭିଲ ପରମ୍ପ
କାରନ୍ ନାହିଁ । ସୁତାଥଁ ସୁତାର ମଣିମାନେ ଜେନ୍ତା ଗୁଁଥୁ ହଇଥିସି,
ସେନ୍ତା ଇ ଜଗତ୍ ମୋର ନ ଗୁଁଥୁ ହଇଛେ । ୭ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ମୁକ୍ତି ହଉଛେଁ ପାନିର ରସ, ଜନ ଆର ସୂର୍ଯ୍ୟର
ପରଭା/ ଉକିଆ, ସବୁ ବେଦର ଓଁକାର, ମେଘର ଶବଦ, ଆଉର
ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କର ପୁରୁଷତ୍ବ । ୮ ।

ମୁକ୍ତି ଇ ପୁରଥର ପୁଜନ କହର, ଜୁଏର ତେଜ, ସବୁ ଜୀବର ଜୀବନ,
ଆଉର ତପି ମାନଙ୍କର ତପ ଆର୍ଦ୍ର । ୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ମତେ ହିଁ ସବୁ ଜୀବର ସନାତନ ବିହନ
ବଳି କରି ଜାନ, ମୁକ୍ତି ହିଁ ବୁଧିଆ ମାନଙ୍କର ବୁଧି ଆରୁ ତେଜସ୍ବୀ
ମାନଙ୍କର ତେଜ । ୧୦ ।

ଆହୋ ଭରତମାନଙ୍କର ମୁରଧୁନିଆ ! ମୁକ୍ତି ବଳବାନ ମାନଙ୍କର ବିନ
କାମନାର ବଳ, ସବୁ ପ୍ରାଣି ମାନଙ୍କର ଭିତରେ ଧରମର ନିଏ କାମ
ଆର୍ଦ୍ର । ୧୧ ।

ସତ୍‌ଗୁନ, ତମାଗୁନ ଆଉର ରଜଗୁନର ଭାବତା ମୋର ଠାକୁ ଜନମଜାତ
ଆର୍ଦ୍ର, ହେଲେଁ ପରକୁତରେ ମୁକ୍ତି ସେସବୁଥୁ ନାହିଁନ କି ସେ ସବୁ
ମୋର ଠାନେ ନାହିଁନ । ୧୨ ।

ସତ୍, ରଜ, ତମା- ଇ ତିନିହିଁ ଗୁନର ଭାବ ସାରା ଜଗତକେ ମହନି
ଲଗେଇ ଦେଇଛେ । ତିନିହିଁ ଗୁନର ଉପରେଁ ମୁକ୍ତି ଅବିନାଶୀ ବଳି
ଲୁକେ ଜାନି ନେଇଁ ପାରବାର । ୧୩ ।

କାରନ୍ ମୋର ଇ ତିରଗୁନ ମାୟା ଅଲୌକିକ୍ ଆଏ । ହେଲେ ଭି
ଯେନ୍ ଲୁକ୍ ଅବଗା ମତେ ଆଠକାଳି ବାରମାସି ଭଜ୍ସନ, ସେମାନେ
ଇ ମାୟାର ଛାୟାନ୍ ତରିଯାଏସନ୍ । ୧୪ ।

ଯେନ୍ ମାନବାର ଗିଆନ୍କେ ମାୟା ତୁରେଇ ନେଇଛେ, ସେନ୍ତା
ଅସୁର ସଭାବର ଲୁକେ ଆର ଅଧମ୍ ମୁଡ଼ମାନେ ମତେ ନାହିଁ
ଭଜନ୍ । ୧୫ ।

ଆହୋ ଭରତ୍ ବଂଶର ମୁରଧୁନିଆ ଅରଜୁନ୍ ! ଫଲକାମି,
ବିପଦଅରକଲେ ପଡ଼ିଥିବାର ଲୋକ୍, ମାହାପୁରୁଷେ ଜାନବାଲ୍ ଲାଗି
ଭଜୁଥିବାର ଲୋକ୍ ଆଉର ଗ୍ୟାନି ଏନ୍ତା ଚାଏର କିସମର ଭଗତ୍
ମତେ ଭଜନ୍ କରସନ୍ । ୧୬ ।

ଇ ଚାରହି ମଏଧେଁ ମୋରଠାନେ ହରଦମ୍ ଏକ୍ ମନ୍ ଏକ୍ ଚିତ୍
ରଖିଥିବାର ଗ୍ୟାନି ବଡ଼ ଆନ୍ କାରନ୍ ଗ୍ୟାନିର ଲାଗି ମୁହିଁ ସବୁନ୍
ପ୍ରିୟ ଆର ମୋର ଲାଗି ଗ୍ୟାନି ସବୁନ୍ ପ୍ରିୟ ଆଏ । ୧୭ ।

ଇ ସଭେ (ସବୁ ଭଗତ୍) ଉଦାର ଆନ୍ । ହେଲେ ମୋର ମତେଁ ଗ୍ୟାନି
ଭଗତ୍ ଖୁଦ୍ ମୋର ରୁପ୍ ଆନ୍, କାରନ୍ ସେମାନେ ମତେ ହିଁ ଆଶ୍ରା
କରି କରି ମୋରଠାନେ ରହିଥିସନ୍ । ୧୮ ।

କେଥୁନି କେତେ ଜନମ୍ ଉତାରୁଁ ତତ୍ପଗ୍ୟାନି ସବୁକିଛୁ
ବାସୁଦେବମଏ ଭାବ୍ ରଖିକରି ମତେ ଭଜ୍ସନ୍ । ସେନ୍ତା ମହାତ୍ମା
ଜହ ଦୁରଲଭ୍ ଆନ୍ । ୧୯ ।

ଏନ୍ତା ସେନ୍ତା କରି ଗୁରୁକୁ କିସମର ଭୋଗ କାମନାଥ ଯାର ଗିଆନ୍
ଚୁରି ହଜିଯାଏସି ସେମାନେ ନିଜର ପରକୁଟିର ଅଧିନ ହଜକରି ଦୁସରା
ଦେବତାମାନକୁ ପୂଜା କରନ୍ତି । ୧୦ ।

ଯେନ୍ ସକାମି ଭଗତ୍ ଜେନ୍ ଯେନ୍ ଦେ ଦେବତା ମାନକୁ ପୂଜା
କରନ୍ତି, ସେ ଭଗତ୍‌କର ସଧକେ ମୁକ୍ତି ସେ ସେ ଦେ ଦେବତାର
ଠାନେ ନିଝାଟ୍ କରି ଲଗେଇ ଦେସି । ୧୧ ।

ସେ ସକାମି ଲୁକେ ନିଜର ଦେବତାକେ ପୂଜା କରି କରି ମାଏନ୍
ମନ୍ତ୍ରା ଝିନସ୍ ପାଏସନ୍ ଯେନ୍‌ଟାକି ମୁକ୍ତି ହିଁ ଦେସି । ୧୨ ।

ସେ ଥୁରେବୁଧିଆମାନେ ଯେନ୍ ଫଲ୍ ପାଏସନ୍ ସେଟା ଥୁରେ ଦିନର
ଲାଗି ଆଏ । ସେ ଦେବତା ପୂଜା କଲା ଲୁକେ ଦେବତାକେ ପାଏସନ୍,
ହେଲେ ମୋର ଭଗତ୍‌ମାନେ ମତେ ଜେନ୍‌ଥେଇ ଜପ୍‌ଲେ ଭିଲ୍ ଶେଷେ
ମତେ ହିଁ ପାଏସନ୍ । ୧୩ ।

ନିରବୁଧିଆ ଲୁକେ ମୋର ରୁପ୍‌କେ ଜାନି ନାହିଁ ପାରନ୍, ମତେ ସାଧା
ମୁନୁସ୍‌ଟେ ବଳି ଭାବନ୍ । ମୁକ୍ତି ମନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରିଅର ଉପରେ ଆଏଁ, ସେଟା
ନାହିଁ ଜାନନ୍ । ୧୪ ।

ମୁକ୍ତି ନିଜର ଯୋଗମାୟାଥ ଲୁକି ଥୁବାର ଲାଗି ସମକୁ ଦେଖା ନାହିଁ
ଦିଏଁ, ହେଥିରଲାଗି ଇ ଅଗ୍ୟାନ୍ ଲୁକେ ମତେ ଅଜନ୍‌ମା ଆରୁ ଅବିନାଶୀ
ବଳି ନାହିଁ ଜାନନ୍ । ୧୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଆୟାଜିଜେନ୍ମାନେ ଥିଲେ, ଇହାଦେ ଯେନ୍ମାନେ
ଅଛନ୍ ଅାର ପଛକେ ଯେନ୍ମାନେ ଜନମ୍ ହେବେ, ସେ ସବୁ ଜିବ୍
ଜିବ୍କୁ ମୁଇଁ ଜାନ୍ସି । ହେଲେଁ ବିନ୍ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ବିନ୍ ଭକ୍ତିଆ ଗୁଟେ ଭି
ମୁନୁଷ୍ ମତେ ନାହିଁ ଜାନ୍ନ । ୧୬ ।

ହୋ ଭରତ୍ ବଂଶର ଅରଜୁନ ! ସଁସାରେ ଇଚ୍ଛା ଆରୁ ଦୈଷ୍ଟନ୍ତୁ ଜାତ୍
ସୁଖ-ଦୁଖର ମାୟାମୋହଥ୍ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ବୁଡିଥିସନ୍ । ୧୭ ।

ନିସ୍ବକାମ୍ ପୁଇନ୍ କରମ୍ କରି କରି ଯାର ପାପ୍ ତାପ୍ ନାଶ୍ ହଇଗଲାନ,
ସେମାନେ ଘୁର୍ଘୁର୍ ମୋହନ୍ତୁ ମୁକତ୍ ହଇକରି, ଦୃଢ଼ବ୍ରତା ହଇକରି
ମତେ ଭଜସନ୍ । ୧୮ ।

ଯେନ୍ମାନେ ମୋର ଶରନ୍ ପଶିକରି ଜରା ଆରୁ ମରନ୍ତୁ ମୁକ୍ତି
ପାଏବାକେ ବେଉଁତ କରସନ୍, ସେମାନେ ସେ ବରମହ, ପୁରା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଆରୁ ସକଲ କରମ୍ ଜାନ୍ସନ୍ । ୧୯ ।

ଅଧିଭୁତ୍, ଅଧିଦେବ ଆରୁ ଅଧିଯଗ୍ୟଁ ସାଁଗେ ସମକର ଆତ୍ମ ରୂପର
ମତେ, ଯେ ସଚେଁ ଘଟେଁ ବେଲକେ ସୋର କଲେ ଭିଲ୍ ତାକର ମନ୍
ଚିତ୍ ମୋର ଠାନେ ଜୁରିହେସି ଆର ମତେ ସେ ପାଏସନ୍ । ୩୦ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ସାତ୍ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଆଠ ଅଧିଆ

ଡାରକ୍ ବ୍ରହ୍ମ ଯୋଗ୍

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ- ହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ! ସେ ବରମହ କାଣା ଆଏ ?
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କାଣା ଆଏ ? କର୍ମ କେନ୍ଦ୍ରା ଆଏ ? ଅଧିଭୂତ କାହାକେ
ବଳସନ୍ ? ଅଧିଦୈବ କାହାକେ କହେସନ୍ ? । ୧ ।

ହେ ମଧୁସୂଦନ ! ଇନ ଅଧିଜଗାଁ କିଏ ଆର ସେ ଇ ଦିହିଥି କେନ୍ଦ୍ରାକରି
ଅଛନ୍, ମଲାବେଲକେ ଆପଣକୁ କେନ୍ଦ୍ରାକରି ଜାନ୍ସନ୍ । ୨ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ପରମ୍ ଅକ୍ଷର ହଉଛେ ବରମହ । ନିଜର
ରୂପ/ସଭାବ୍ ଜିବାତ୍ମାକେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କହେସନ୍ । ପ୍ରାଣୀମାନକର ଭାବ୍
ବନଉଥିବାର ତ୍ୟାଗ୍ କେ କର୍ମ ବଳି ଜନାଜାଏସି । ୩ ।

ଜାତ୍ ହଜକରି ନାଶ ହେବାର ଜିନିଷ୍ ହଉଛେ ଅଧିଭୂତ । ହିରନ୍ମୟ
ପୁରୁଷ୍ ହଉଛନ୍ ଅଧିଦୈବ । ଆହୋ ମୁନୁଷ୍ ସିଦ୍ଧା ଅରଜୁନ୍ ! ଇ
ଦିହେଁ ମୁଇଁ ବାସୁଦେବ୍ ଅନ୍ତରଜାମି ରୂପର ଅଧିଜଏଗାଁ ଆଏଁ । ୪ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ଜିବନ୍‌ଗଲା ବେଲକେ ଘଲେ ମତେ ସୋର କରି କରି
ଦିହି ଛାଡୁଛନ୍, ସେ ମୋର ସଏଦ୍ ରୂପ୍ କେ ପାଏସନ୍ । ଇଥି ଟିଖେ
ବି ଶକା ନାଇଁନ । ୫ ।

ହୋ କୁନ୍ତିର ପୁଓ ଅରଜୁନ୍ ! ଇ ମୁନୁଷ୍ ପୁର୍ ପୁର୍ କଲା ବେଲକେ
ଯେନ୍ ଭାବ୍ ସୋର କରି କରି ଦିହି ଛାଡୁସି, ସେ ସେଟା ହିଁ ପାଏସି,
କାରନ୍ ସେ, ସେ ଭାବେ ରହିଥିସି । ୬ ।

ତ ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ଅଠିପର ସରଳର ମତେ ସୁମରନା କର
ଆରୁ ଯୁଧ୍ୟ ଭିଲ୍ କର । ମନ ବୁଧିକେ ସଁପି ଦେଲେ ତମେ ମତେ ହିଁ
ପାଏବ, ଇଥୁ କେନ୍ଦ୍ର ସି ଶଙ୍କା ନାହିଁନ । ୭ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ମହାପୁରୁ ଧିଆନ୍‌କେ ବ୍ୟସେରା କଲେ ଯୋଗ
ହଜକରି ମନ ଇଥୁତାହିଁ ନାହିଁ ପଲେ, ସେନ୍ତା ଲୁକେ ମହାପୁରୁ କେ
ପାଏସନ । ୮ ।

ଯେନ ପୁରୁଷ ସରବଜାନ, ଅନାଦି, ସାନନ୍ତ ଅସୋ ସାନ ସମକର
ଧାରନ-ପୁଶନ କରତା, ସୁରୁଜ୍ ମିତାନ ଚେତନ ପ୍ରକାଶ ରୁପ ଆରୁ
ଅବିଦ୍ୟାର ପୁରା ଉପରେ ମହାପୁରୁ କେ ସୁମରନା କରସନ । ୯ ।

ସେନ୍ତା ଭକ୍ତିର ପୁରୁଷ ମଲାବେଲକେ ଭିଲ୍ ଯୋଗର ବଲେ ଦୁହିଁ
ଭୁଲତାର ମଝାଠାନେ ପରାନକେ ଆବେ ରଖି କରି ଅମିଲ୍ ମନେ
ସୁମରନା କରି କରି ଭଗବାନକେ ପାଏସନ । ୧୦ ।

ବେଦର ଜାନବାର ମାନେ ଜେନଟାକେ ଅବିନାଶୀ ବଲସନ, ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ
ମହାତମାମାନେ ଯାହାରଠାନେ ଲୀନ ହିସନ, ଯେନଟା ପାଏବାର
ଲାଗି ବରମଟାରି ଲହଁପିପତସନ, ତାକେ ପାଏବାର ଉପେ ତମକୁ
କହୁଛେ । ୧୧ ।

ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରିଅର ବାଟକେ ରୁଟିକରି (ଆଏତେ ରଖିକରି) ମନକେ
ହୁରଦେ ଜାଁକି କରି, ପରାନକେ ମୁଡେଁ ଆପନା କରି, ଯୋଗ
ଧାରନା ନ ରହିକରି ଯେନ ପୁରୁଷ 'ଓଁ' ଅଖରକେ ତାଖିତାଖି
ମତେ ଧିଏଇ କରି ଦିହି ଛାଡସନ, ସେନ୍ତା ପୁରୁଷ ପରମଗତି
ପାଏସନ । ୧୨-୧୩ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଯେନ ଯୁଗୀ ମତେ ଏକମନେ ହରୁ ହରଦମ୍
ସୁମରନା କରସନ, ମୋରଠାନେ ରାଏତ୍‌ଦିନ ହରମିସା ଜୁରି ହଜ
ଥିସନ, ସେମାନେ ମତେ ସୁହର୍ଜି ପାଏସନ । ୧୪ ।

ସାଧୁ ମହାତ୍ମା ମାନେ ମତେ ପାଏଲେ, ଇ ଘାଏକର ଜନମ ଦୁଖର
ଘରକେ ଫିରି ନାହିଁ ଆସନ । ୧୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସରଗପୁର ତକ୍ ସବୁ ଲୁକେ ଫେର ଜନମ ହଉଥିସନ
ହେଲେଁ ହୋ କୁନ୍ତିର ପୋ ! ମତେ ପାଏଲେ ଫେର ଅରେ ଜନମ
ନାହିଁ ହଏ, କାରନ ମୁହିଁ କାଲର ଅତୀତ ଆସ । ୧୬ ।

ବରହମାର ଗୁଟେ ଦିନ ହଜାରେ ଚତୁର୍ଯୁଗ ଆରୁ ଗୁଟେ ରାଏତ୍ ଭିଲ
ହଜାରେ ଚତୁର୍ଯୁଗ ବଲି ଜେନ ଲୁକେ ଜାନସନ, ସେ ଯୁଗୀମାନେ
କାଲର ତତ୍‌ପ ଜାନସନ । ୧୭ ।

ବରହମାର ଦିନ ମୁଲ୍ ହେଲେ ତାକର ଦିହିନୁ ଜଗତ୍ ସିରଜିନା ହେସି
ଆର ବରହମାର ରାଏତ୍ ହେଲେ ଜଗତଟା ତାକର ଦିହେ ଲୀନ
ହଜଯାଏସି । ୧୮ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ସେ ଜୀବଜଗତ୍ ପାରକେ ପାର ଜାତ୍ ହେସନ
ପରକୁତିର ଅଧିନଥି ରାଏତ୍ ସମ୍ଭଲେ ଲୀନ ହେସନ ଆର ଦିନ ହେଲେ
ଫେର ଜାତ୍ ହେସନ । ୧୯ ।

ଇ ଅବ୍ୟକ୍ତୁ ଭି ଯେନ ବଡ଼େ ବିଲକ୍ଷଣ ସନାତନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଭାବ୍
ଅଛନ, ସେ ପରମାତ୍ମା ଦିବ୍ୟ ପୁରୁଷ, ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ଖପି ଗଲେ ଭି
ସେ ଖପି ନାହିଁ ଯାଆନ । ୨୦ ।

ଯେନ୍ ଅବ୍ୟକ୍ତ କେ 'ଅକ୍ଷର' ବଳି କହେସନ୍, ସେ ଅକ୍ଷର
ଅବ୍ୟକ୍ତଭାବଟା ପରମ୍ପରାଟି ଆଏ, ଜେନ୍ ସନାତନ୍ ଅବ୍ୟକ୍ତଭାବକେ
ପାଏଲେ ମୁନୁଷ୍ ଆର ନାହିଁ ଫିରେ, ସେଟା ମୋର ପରମ୍ପରା
ଆଏ । ୧୧ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ଯେନ୍ ପରମାତ୍ମାର ଛତର ତଳେ ସବୁ ଜିବ୍ ଜିନ୍ଦୁ
ଅଛନ୍ ଆର ଯେନ୍ ପରମାତ୍ମା ଇ ଜଗତ ପୁରିଛେ, ସେ ସନାତନ୍
ଅବ୍ୟକ୍ତ ପରମପୁରୁଷ ଅଏନ୍ ଭକ୍ତିଥୁ ହିଁ ମିଳସନ୍ । ୧୨ ।

ହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଜେନ୍ ସମିଆଥୁ ଦିହି ଛାଡ଼ିକରି ଜୁଗିମାନେ ଲେହେଟି
ନାହିଁ ଆସନ୍ ଆର ଜେନ୍ ସମିଆଥୁ ଲେହେଟି ଆସିକରି
(ପୁନରଜନମ୍) ମତେ ପାଏସନ୍, ମୁଇଁ ସେ ଦୁହି ସମିଆର / ବାଟର
କଥା କହେମି । ୧୩ ।

ଜେନ୍ ବାଟେ ଧଙ୍ଗ୍ ଧଙ୍ଗ୍ କୁଏର ଦିନର ଉଜୁଲ୍ ପଖର ଆର ଉତ୍ତରାୟଣ
ଛ ମାସର ଅଭିମାନି ଦେବତା ଅଛନ୍, ମଲା ଉତାରୁ ସେ ବାଟେ
ଯାଇଥିବାର ବରମ୍ପରିଆନି ଯୁଗୀମାନେ ସେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ପଛ
ଧରିକରି ବରମହ କେ ପାଏସନ୍ । ୧୪ ।

ଯେନ୍ ବାଟେ କୁହୁଲା, ରାଏତ୍, ଅନ୍ଧାର ପଖର ଆର ଦକ୍ଷିଣାୟନ
ଛମାସର ଅଭିମାନି ଦେବତା ଅଛନ୍, ମଲା ଉତାରୁ ସେ ବାଟେ
ଯାଇଥିବାର ସକାମି ଯୁଗୀ ଇ ସବୁ ଦେବ୍ ତାମାନଙ୍କର ପଛ ଧରି କରି
ଗୁଟେ ଉପରେ ଗୁଟେ ଉପରଲୋକ୍ କେ ଯାଏସନ୍ । ସେନ ଜନ୍ ଭକିଆ
ପାଇକରି ସରଗ୍ନ ନିଜର ଶୁଭ୍ କର୍ମର ଫଳ ଭୁଗିକରି ଫିରି
ଆଏସନ୍ । ୧୫ ।

କାରଣ, ଜଗତ ଥି ଉଜୁଲ ପଖଳେ ଦେବଦାନ, ଆର ଅନ୍ଧାର ପଖଳେ
ପିତରୁଦାନ, ଏନ୍ତା ଦୁହି ବାଟକେ ସନାତନ ବଳି ଧର ସନ । କ ଦୁହିଟା
ଭିତରୁ ଦେବଦାନକେ ଧରି କରି ଗଲେ ଘୁଟବାରକେ ନାକ୍ ପଡ଼େ,
ପରମ୍ପଗତି ମିଳସି, ପିତରୁଦାନ ଧରି କରି ଗଲେ ଫେନ ଘୁଟବାରକେ
ପଡ଼ସି ତାରମାନେ ଜନମ-ମରନ ପାଏସନ । ୨୬ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ଏନ୍ତା ଭାବେ କ ଦୁହିବାଟକେ ଜାନିଗଲେ ଯୁଗୀ
କେଭେଁ ମୋହମାୟାଥ ନାକ୍ ପଡ଼ନ । ତ ହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ
ହରମିସା ସମାନବୁଧିର ଯୋଗଥ ଜୁରି ହ, ତାର ମାନେ ହରଦମ୍
ମତେ ପାଏବାର ଲାଗି ସାଧନାଥ ରହ । ୨୭ ।

ବେଦପାଠ, ଯଗ୍ୟ, ତପ ଆର କେଥନି କରମ୍ ନୁ ଯେନ ପୁଜନଫଳ
ମିଳସି ବଳି କୁହାଜାକଛେ, ସେସବୁର ଛେଦଭେଦକେ ଯୁଗୀ ସଲିଟ୍
ଜାନସନ ଆର ସନାତନ ପରମ୍ପପଦ ପାଏସନ । ୨୮ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଆଠ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ନଅ ଅଧ୍ୟାୟ

ରାଜ୍ ବିଦ୍ୟା ରାଜ୍ ଗୃହ୍ୟ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ତମର ଲେଖେନ୍ ବିନ୍ ଦୋଷର ଭଗତ୍ କେ
ଇ ଗୁପ୍ତ ବିଗ୍ୟାନ୍ ସାଁଗେ ଗ୍ୟାନ୍ ଟା ମୁକ୍ତ ଫେର ଥରେ ବନେକରି
ବୁଝେଇନେମି, ସେଟା ଜାନ୍ଲେ ତମେ ଦୁଖ ସଂସାରକେ ଲହଁକି କରି
ମୁକ୍ତ ହଇଯିବ । ୧ ।

ଇ ବିଗ୍ୟାନ୍ ସାଁଗେ ଗ୍ୟାନ୍ ହଉଛେ ସବୁ ବିଦ୍ୟାର ରଜା ଆଏ, ସବୁ
ଗୁପ୍ତ ଭେଦର ରଜା, କେଥୁନି ପବିତ୍ର, ଅତିଶେ ଅଏନ, ପରତତ୍ୟା
ଫଳଦାୟୀ ଆର ଧରମ୍ ମଏ ଆଏ । ସାଧନା କରବାରଥୁ ଇଟା ଗୁରୁଦୁ
ସହଜ ଆର ଅବିନାଶୀ ଆଏ । ୨ ।

ଆହୋ ପରମ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଅରଜୁନ୍ ! ଇ ଧରମ୍ଥୁ ଯେନ ପୁରୁଷମାନେ ସଧ
ନାକ୍ ରଖନ୍, ସେ ମତେ ନାକ୍ ପାଇକରି ମରନର ସଂସାର ଚକ୍ରିଥୁ
କିନ୍ଦରୁଥିସନ୍ । ୩ ।

ମୋରନ ଇ ସାରା ସୃଷ୍ଟି ପାଏନ୍ଥୁ ବରଫ ବାଗିର ପୁରି କରି ରହିଛେ ।
ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ମୋର ଭିତ୍ରେ ଭରି ହଇଛନ୍, ହେଲେ ମୁକ୍ତ ସେମାନଙ୍କର
ଭିତ୍ରେ ନାକ୍ନ । ୪ ।

ସେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ମୋରଠାନେ ନାକ୍ ରହନ୍, ହେଲେ ମୋର ଦଏବି
ଯୋଗ ଶକ୍ତି ଦେଖ ଯେ, ମୁକ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କର ଧାରନ ପୁଷନ୍
କରତା ଆର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ହଇକରି ଭି ମୋର ଆତ୍ମା
ପରକୁତରେ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କର ଭିତ୍ରେ ନାକ୍ନ । ୫ ।

ଆକାଶୁଁ ଜାତ ହଇକରି ମହାନ ଧୁକା ହରମିସା ଆକାଶେ ହିଁ ରହେସି,
ସେନ୍ତା ମୋର ସଂକଳ୍ପକୁ ଜାତ ହଇକରି ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ମୋରଠାନ୍ତେ
ରହେସନ୍ ବଲିକରି ଜାନ । ୬ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! କଲପର ଶେଷେଁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ମୋର ପରକୁଡି
ପାଏସନ୍ ତାରମାନ୍ତେ ମୋର ପରକୁଡିଥି ଲୀନ ହେସନ୍ । କଲପର
ମୁଲୁଥି ସେମାନକୁ ମୁଇଁ ଫେର ଥରେ ସୃଷ୍ଟି କରସି । ୭ ।

ମୁଇଁ ମୋର ମାୟାଥି ଇ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକୁ ସେମାନଙ୍କର କରମ ଅନ୍ତସାରେ
ଥରକେ ଥର ସୃଷ୍ଟି କରସି । ୮ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୁଇଁ ସେସବୁ କର୍ମଥି ଅନାସକ୍ତ ଆଉର ଉଦାସିନ
ବାଗିର ରହେସି ବଲିକରି ମତେ ସେସବୁ କରମ ବାଁଧି ନାହିଁ
ପାରେ । ୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୋର ସକ୍ତି ସାମରଥର ବଳେ ପରକୁଡି ଚରାଚର
ସବୁ ଜଗତ ସୃଷ୍ଟି କରସି ଆଉର ହେଥୁରଲାଗି ସଂସାର ଚକ୍ରି
କିନ୍ଦରୁଛେ । ୧୦ ।

ମୁଇଁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଇଶ୍ବର ଆସି । ନିଜର ଯୋଗମାୟାର ବଳେ ସସାଁରର
ମଗଲ ଲାଗି ମୁନୁଷ ରୂପେ ନିଲା ଖେଲା କରୁଛେ । ମୋର ପରମଭାବ
ନାହିଁ ଜାନିକରି ମୁଡ଼ ଲୁକେ ମତେ ସାଧା ମୁନୁଷ୍ଟେ ବଲି
ଭାବସନ୍ । ୧୧ ।

ଛୁଛା ଆଶ ରଖିଥିବାର, ଛୁଛା କରମ କରୁଥିବାର ଆର ଛୁଛା ଗ୍ୟାନ
ବାଳେ ବଢ଼ା ଅଗ୍ୟାନମାନ୍ତେ ରାକ୍ଷସୀ, ଆସୁରୀ ଆର ମହନି ପରକୁଡିର
ଅଧିନେ ରହେସନ୍ । ୧୨ ।

ହେଲେ ଆହୋ କୁନ୍ତର ପୁତ୍ର, ଦଏବି ପରକୁତିର ଆଶ୍ରେ ମହାତ୍ମାମାନେ
ମତେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ସନାତନ ଅବିନାସୀ ଭଗବାନ୍ ବଳି ଜାନିକରି
ମନ୍ତ୍ରନ୍ ଦେଇକରି ଆଠକାଳି ବାରମାସି ମତେ ଭଜସନ୍ । ୧୩ ।

ସେ ଦୃଢ଼ମନା ଭକତମାନେ ମତେ ପାଏବାର ଲାଗି ବେଉଁତକରି
ମୋର ନାମ ଗୁନ୍ କିରତନ୍ କରସନ୍ ଆର ଘାଏକେ ଛନ୍ଦେ କୁହାର
କରୁଥିସନ୍, ସରଲଗ୍ ମୋର ଧ୍ୟାନଥୁ ଜୁଝିକରି ବଡ଼େ ଗହଗହ ପ୍ରେମଥୁ
ମୋର ଉପାସନା କରସନ୍ । ୧୪ ।

କେତେ ଗ୍ୟାନଯୁଗାମାନେ ମତେ ନିରଗୁନ୍-ନିରାକାର ବରମହ ବଳି
ଜାନିକରି ଗ୍ୟାନ ଜଏଗାନ୍ ଅଭିନ୍ ଭାବେ ମୋର ଉପାସନା କରସନ୍
ତ ଉଁଝା କେତେ ଯୁଗା କେଥୁନି ରକ୍ତମେ ମତେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ ଭାବେ
ଉପାସନା କରସନ୍ । ୧୫ ।

ମୁଇଁ କ୍ରତୁ, ମୁଇଁ ଯଗ୍ୟ, ମୁଇଁ ସ୍ବଧା, ମୁଇଁ ଉସୋକସା, ମୁଇଁ ମନ୍ତ୍ର,
ମୁଇଁ ଘି, ମୁଇଁ ଜୁଏ ଆର ମୁଇଁ ହିଁ ହୁମର କ୍ରିୟା କରମ୍ ଆଏଁ । ୧୬ ।

ମୁଇଁ ଇ ସବୁ ଜଗତର ଧାତା କରତା, କରମ୍ ଫଲ ଦାତା, ବୁଆ, ମାଁ
ଅଜା, ଜାନବାର ଝିନସ୍, ପବିତ୍ର ଓଁ କାର ଆଏଁ । ରୁକ୍ବେଦ,
ସାମବେଦ, ଯଜୁରବେଦ୍ ଭି ମୁଇଁ ଆଏଁ । ୧୭ ।

ମୁଇଁ ସମ୍ବକର ପାଏବାର ବାଗିର ପରମଧ୍ୟାମ୍, ଭରନ୍ ପୁଷ୍ପନ କରତା,
ମାଲିକ, ସାଖି, ସମ୍ବକର ରହେବାରଠାନ୍, ଶରନ୍ ଆଶ୍ରା, ହିତକାରୀ
ଆଏଁ । ସମ୍ବକର ସୃଷ୍ଟି ଆର ପରଲକ୍ଷର କାରନ୍, ପିତିର ଆଧାର,
ନିଧାନ ଆର ଅବିନାଶୀ କାରନ୍ ଭି ମୁଇଁ ଆଏଁ । ୧୮ ।

ମୁଁ ହିଁ ସୁରଜ୍ ହଜକରି ତାପ ଦଉଛେ, ବରଷାକେ ଘିରୁଛେ ଆର
ପାଏନ୍ ବରଷଉଛେ । ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୁଁ ହିଁ ଅମରୁତ ଆର
ମରନ୍, ସତ୍-ଅସତ୍ ଭି ମୁଁ ଆଏଁ । ୧୯ ।

ତିନି ବେଦର ନିସ୍ପାପ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଯଗ୍ୟର ସୋମରସ ପିଇକରି
ରକମ୍ ରକମର ଯଗ୍ୟ ପୂଜାଧିକା କରି କରି ସରଗ କାମନା କରନ୍ ।
ସେମାନେ ନିଜର ପୁରନ୍, ଫଳନ୍ ସରଗକେ ଯାଇକରି ଦିନାକେତେ
ଦିବ୍ୟ ଦେବ୍ ଭୋଗ ପାଏନ୍ । ୨୦ ।

ସରଗେ ସେମାନଙ୍କର ପୁରନ୍ ଅଟିଗଲେ ଫେର ଜନମ୍ ହେସନ୍ ଇ
ମରତିଅ ନ । ଫଳର ଆଶା ରଖିକରି ତିନି ବେଦର କରମ୍ କଲେ
ଭିଲ୍ ପାରକେ ପାର ତାକର ଜନମ୍ ମରନ୍ ଲାଗିଥିସି । ୨୧ ।

ଯେନ୍ ଭକତମାନେ ମତେ ହରୁ ହରଦମ୍ ନିସ୍କାମ ଭାବେ ଭଜନ୍
କରନ୍ ସେମାନଙ୍କର ଜିମା ଖୁଦ୍ ମୁଁ ବୁଝିସି । ୨୨ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଯେନ୍ ସକାମି ଭକତମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଥୁ ଦୁସରା ଦେ
ଦେବ୍ତାର ପୂଜା କରନ୍, ସେମାନେ ମତେ ହିଁ ପୂଜା କରିଥିନ୍ ।
ହେଲେ ତାକର ସେ ପୂଜାଧିକାଟା ଅବିଧିର ଆଏ । ୨୩ ।

କେନ୍ଦ୍ରା ବଏଲେ ସବୁଜାକର ଯଗ୍ୟର ଭୁଗତା ଆର ସ୍ବାମି ମୁଁ ହିଁ
ଆଏଁ, ହେଲେ ସେମାନେ ମୋର ତତ୍ତ୍ୱକେ ନାହିଁ ଜାନନ୍ ବଳି ଦଳଦଳିଥି
ଲୁଟ୍‌ପୁଟାସନ୍, ତାରମାନେ ସେମାନେ ଇ ପୁରୁଥିନ ଫେର ଘାଏ ଜନମ୍
ହେସନ୍ । ୨୪ ।

ଦେ ଦେବତାକୁ ପୂଜା କଲା ଲୁକେ ଦେବତାକେ ପାଏସନ୍, ପିତୁର
ପିତାକୁ ପୂଜା କଲା ଲୁକେ ପିତୁରପିତାକେ ପାଏସନ୍, ଭୂତପ୍ରେତ କେ
ପୂଜା କଲା ଲୁକେ ଭୂତପ୍ରେତକେ ପାଏସନ୍ ଆଉର ମତେ ପୂଜା କଲା
ଭକତମାନେ ମତେ ହିଁ ପାଏସନ୍ । ୨୫ ।

ଯେଉଁସି ବି ଭକତ ମତେ ନିରମାଳ ଭକ୍ତିଥୁ ପତର, ଫୁଲ, ଫଳ କି
ପାଏନ ଚଢ଼ାଲେ । ଅରପନ କଲେ ସେ ସବୁ ମୁଁ ଉସତ୍ ହଜକରି
ଛିନସି । ୨୭ ।

ହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ଉର୍ନୁ ବସନ୍ତୁ ଯାହା ଯାହା କରୁଛ, ଶିଆପିଆ,
ହୋମ୍, ଦାନ, ତପ୍ କରମ୍ ସବୁ ମତେ ସଁପି ଦିଅ । ୨୭ ।

ଏନ୍ତା ଭାବେ ସବୁ କରନ୍ ମୋରଠାନ୍ତେ ଅରପନ୍ କଲେ, ସନ୍ଧ୍ୟାସ
 ଯୋଗୁଁ ବିନ୍ ଫଲର ଆଶେଁ କରନ୍ କଲେ, ତମେ ଶୁଭ ଅଶୁଭ
 କରନ୍ ପାସୁ ମୁକ୍ତିକରି ମତେ ପାଏବ । ୨୮ ।

ମୁକ୍ତି ସବୁ ପ୍ରାଣୀରଠାରେ ସମାନ ଭାବେ ଅଛି । ମୋର ମଧ୍ୟତର
ଭଗାରି କିଛି ନୁହେଁ ସେ । ହେଲେ ଯେନ୍ ଭକତମାନେ ମତେ
ପେରେମଥୁ ଭଜସନ୍ ସେମାନେ ମୋର ଭିତ୍ରେ ଥିବନ୍ ଆରୁ ମୁକ୍ତି
ସେମାନଙ୍କର ଭିତ୍ରେ ପରତ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରକଟ ହୁଅୁଥିବି । ୨୯ ।

ଅଏସୋ ନିଠାର ପାପି ଘଲେ ଜଦିରବି ଭକ୍ତି ଭାବେ ମତେ ଭକ୍ତେ
ଜାନି ଅ ସେ ଭି ସାଧୁ ଆନ । କାରନ୍ ସେ ଭଲଭାବେ ନିଝାଟ୍
କରିନେଇଥିସନ୍ ଯେ ମହାପୁରୁଷ ଭଜନ୍ ସମାଜେ ଦୁସରା କିଛି
ନାହିଁ । ୩୦ ।

ସେମାନେ ଚାଣ୍ଡେଁ ଧରମ୍ ଆତ୍ମା ହଜୟାସନ୍ ଆର ଆଠକାଲି
ବାରମାସି ସିଆଁନ୍ତି ପାଏସନ୍ । ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ତମେ ଇଟା
ବଢ଼େଟେ ସତ୍ ବଳି ଜାନ ଯେ ମୋର ଭକତକର ବିନାଶ ନାହିଁ
ନ । ୩୧ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ମାଏଝି, ବୈଶ୍ୟ, ଶୁଦ୍ର କି ହୀନ ଜାତିର ଯେ ଭିଲ
ହଅନ୍, ସେମାନେ ଭି ମୋର ଶରନ୍ ପଶିକରି ପରମ୍ ଗତିକେ
ପାଏସନ୍ । ୩୨ ।

ଫେର କହେମା କାଶା, ପୁଣ୍ୟକର୍ତ୍ତା, ବାମ୍ବନ୍ ଆର ରାଜରୁଷି
ଭକତମାନେ ମୋର ଶରନ୍ ପଶିକରି ପରମ୍ ଗତି କେ ଜରୁଲ
ପାଏସନ୍ । ବିନ୍ ସୁଖର ପାଏନ୍ ପୁଟକା ମୁନୁଷ ଦିହି ଧରିକରି ତମେ
ପାରୁପତେ ଲଗେତ୍ ମତେ ହିଁ ଭଜ । ୩୩ ।

ମୋର ନ ମନ୍ ଲଗ, ମୋର ଭଗତ୍ ହ, ମୋର ପୁଜାଧଜା କର,
ମତେ କୁହାର କର । ଏନ୍ତା ଭାବେ ଆତ୍ମାକେ ମୋରଠାନେ କୁରି
କରି ମୋର ତୁଷ୍ଟି କଲେ ତମେ ମତେ ସଲିଟ୍ ପାଏବ । ୩୪ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ନଅ ଅଧ୍ୟାୟ ସରଳା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ବିଭୂତି ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ହୋ ମହାବାହୁ! ମୋର ନିଦାନ ଛେଦ୍ ଭେଦ୍ ଆର ପ୍ରଭାବି କଥା ଫେର ଘାଏ ଶୁନ । ତମେ ମୋର ବଡ଼େ ସେନୋର ସିଦ୍ଧା ଭଗତ୍, ତମର ହିତ୍ ଲାଗି ମୁଇଁ କ କଥା ଆର ପାରେ ବଖାନ୍ତି । ୧ ।

ମୋର ନିଲା ଖେଲାର ପ୍ରକଟ୍ ଭେଦ୍ (ରହସ୍ୟ) କେ ଦେବତାମାନେ କି ମହାରୁଷି ମାନେ ନାହିଁ ଜାନନ୍ କାରଣ ମୁଇଁ ସେମାନଙ୍କର କାରନର ମୁଲ୍ ଆଏଁ । ୨ ।

ଯେ ମତେ ଅଜନ୍ମା ଅନାଦି ଆର ମହାପୁରୁ ବଳି ତରକି ପାରସନ, ମୁନୁଷ୍ଟକର ମଏଧେଁ ସେ ଗ୍ୟାନି ଲୁକେ ସବୁ ପାପୁଁ ମୁକ୍ତ ହେସନ୍ । ୩ ।

ବୁଧି, ଗ୍ୟାନ, ସମମୋହ, କ୍ଷମା, ସତ୍, ଇନ୍ଦ୍ରିଅ ସନ୍ତଜମ୍, ମନ୍ ନିଗ୍ରହ, ସୁଖ-ଦୁଖ, ସୁରଜନା-ପରଲଏ, ତର-ନିତର, ଅହିଂସା, ସମତା, ସନ୍ତୋଷ, ତପ୍, ଦାନ, ଯଶ-ଅପଯଶ ବାଗିର ଯେନ୍ କେଥନି କିସମର ଭାବ୍ ପ୍ରାଣୀମାନକରନ ରହିଛେ, ସେ ସବୁ ମୋରନ୍ନୁ ଜାତ୍ ହଇଛେ । ୪-୫ ।

ସଂସାରର କ ସବୁ ପରଜା ସାତ୍ ମହାରୁଷିରନ୍ନୁ ଜାତ୍ ହଇଛନ୍, ତାକର ଆୟୁଲି ତାରହି କୁମାର ଆର ସ୍ଵାୟମ୍ଭୁବ୍ ମିତାନ୍ ତଉଦ ମନୁ ମୋରନ୍ନୁ ଜାତ୍ ହଇଛନ୍ । କ ସତେ ମୋରନ ସଧ ରଖସନ୍ । ୬ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ମୋର ଇ ବିଭୁତି ଆର ଯୋଗସକ୍ତିକେ ଜାନ୍‌ସନ୍,
ସେ ନିଝାଟ୍ ଭକ୍ତିଯୋଗ ଥୁ ଜୁରି ହଇଯାଏସନ୍, ଇଥୁ କେନ୍‌ସି ଟାଁକା
ନାହିଁନ । ୭ ।

ମୁଇଁ ବାସ୍ତୁଦେବ୍ ହିଁ ସବୁ ଜଗତ୍ ଜାତ୍ ହେବାର କାରନ୍ ଆର ମୋର
ବଲେ ହିଁ ସବୁ ଜଗତ୍ ଚଲୁଛେ, ଏନ୍ତା ବୁଝି କରି ବୁଧିଆ ଭକତ୍‌ମାନେ
ମତେ ଅଠିପହର ଭଜ୍‌ସନ୍ । ୮ ।

ଏକେସକ୍ତି ମୋରଠାନେ ମନ୍ ପରାନ୍ ଲଗେଇକରି ଭକତ୍‌ମାନେ
ମୋର ଭକ୍ତିର କଥା ଝନେ ଆର ଝନେକେ କହେସନ୍, ହରମିସା
ସନ୍ତୋଷ ରହେସନ୍ ଆର ମୋର ନ ରମାନ୍ କରସନ୍ । ୯ ।

ଏକ୍ ମନେ ଏକ୍ ଧ୍ୟାନେ ପେରେମ୍‌ଥୁ ଭଜନ୍ କରୁଥୁବାର ଭକତ୍‌ମାନକୁ
ମୁଇଁ ସେ ଗ୍ୟାନଯୋଗ ଦେସିଁ, ଜେନ୍‌ଥୁ କି ମତେ ସେମାନେ
ପାଏସନ୍ । ୧୦ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତରଭିତରେ ମୁଇଁ ରହିକରି ଦୟା
କରସିଁ, ତାଙ୍କର ଅଗ୍ୟାନର ଅଧାର କେ ଗ୍ୟାନର ବଏଠାଥୁ ଭକିଆମଏ
କରିଦେସିଁ । ୧୧ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ- ଆପଣ ପରମ୍ ବରମହ, ପରମ୍ ଧାମ୍ ଆଉର
ପରମ୍ ପବିତ୍ର ଆନ୍ । କାରଣ ଆପଣକୁ ସବୁ ରୁଷିମାନେ
ଦେବତାମାନଙ୍କର ମୁଲ୍ ଦେବତା, ଅଜନ୍‌ମା, ସରବ ଠାନିଆ ବଲିକରି
କହେସନ୍ । ଦେବରୁଷି ନାରଦ୍, ଅସିତ୍, ଦେବଲ ରୁଷି, ମହାରୁଷି
ବ୍ୟାସ ଭି ସେନ୍ତା କହେସନ୍ ଆର ଇହାଦେ ଆପଣ ଖୁଦ୍ ସେକଥା
ମତେ କହୁଛନ୍ । ୧୨-୧୩ ।

ହେ କେଶବ୍ ! ଆପଣ ମତେ ଯାହାକିଛୁ କହୁଛନ୍ତି, ସେ ସବୁକେ ମୁଁ
ସତ୍ ବଳି ମାନୁଛି । ହେ ଭଗବନ୍ ! ଆପଣଙ୍କର ରୂପକେ ଦେବତା
ଆର ଅସୁରମାନେ କିହେ ନାହିଁ ଜାଣନ୍ତି । ୧୪ ।

ହେ ଛପନ୍ କୁଟି ଜୀବର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା, ହେ ଲଶ୍ମର, ହେ ଦେବାଧିପତି,
ହେ ଜଗତ୍ ପତି, ହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ଆପଣ ନିଜେ ହିଁ ନିଜକୁ
ଜାଣନ୍ତି । ୧୫ ।

ଓ ହେ ଭଗବନ୍ ! ଯେନ୍ ବିଭୁତିର ବଳେ ଆପଣ ତିରଲୋକଥୁ
ସମ୍ପାଦିଆ ଅଛନ୍ତି ! ନିଜର ସେ ଦିବ୍ୟ ବିଭୁତିମାନକୁ ପୁରାଭାବେ
କହେବାର ଲାଗି ଆପଣ ହିଁ ସମର୍ଥ ଆନ୍ତି । ୧୬ ।

ହେ ଯୋଗେଶ୍ବର ! ମୁଁ କେନ୍ଥେଲ ସୁମରନ କଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଜାଣି
ପାରମି । ହେ ଭଗବନ୍ ! ଆପଣଙ୍କର କେନ୍ କେନ୍ ରୂପ ଚିନ୍ତନ
କରବାର ଲାଏକ୍ ଆଏ । ୧୭ ।

ହେ ଜନାରଦନ୍ ! ଆପଣଙ୍କର ଯୋଗଶକ୍ତି ଆର ବିଭୁତି କେ ବିଷ୍ଣୁର
କରି କହୁନ୍ କେନ୍ତା ବଏଲେ ଆପଣଙ୍କର ଅମରୁତ୍ କଥା ଯେତେ
ଶୁଣ୍ଲେ ଭି ମୋର ମନ୍ ନାହିଁ ଭରବାର, ଶୁଣୁଥା ବାଗିର ଲାଗୁଛି ।
ମୁଁ ଆର ଶୁଣ୍ବାରକେ ତରସୁଛି । ୧୮ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ କୁରୁ ବଂଶର ମୁରଧୁନିଆ ! ଇହାଦେ
ମୋର ଜେନ୍ ସବୁ ଦିବ୍ୟ ବିଭୁତି ରହିଛି, ତାର ଭିତରୁ ତମକୁ ସିଢା
ଛାଁଲ୍ଲା ବିଭୁତି କହେମି, କାରଣ ମୋର ବିଷ୍ଣୁର ଶେଷ
ନାହିଁ । ୧୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ମୁଁ ସବୁ ଜିବଜନ୍ତୁର ହୁରୁଦ୍ ଭିତରର ଆତ୍ମା
ଆସି । ସବୁ ଛପନ୍ କୁଟି ଜୀବର ମୂଳ, ମଝା ଆର ଶେଷ ଭି ମୁଁ
ଆସି । ୨୦ ।

ଅଦିତିର ବାର ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ମୁଁ ବିଷ୍ଣୁ ଆସି, ଉଜ୍ଜାଳା ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ
ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଅଶ୍ୱିନୀବସୁ ପବନ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ମରିଚି ଆଉର ତରାମାନଙ୍କର
ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଜନ୍ ଆସି । ୨୧ ।

ମୁଁ ବେଦ୍ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ସାମ୍ବେଦ୍, ଦେବତା ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଇନ୍ଦ୍ର,
ଇନ୍ଦ୍ରିଆମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ମନ ଆଉର ଜିବଜନ୍ତୁଙ୍କର ଜିବନ୍ ଚେତନା
ଆସି । ୨୨ ।

ମୁଁ ଏଗାର ରୁଦ୍ରର ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଶଂକର, ଯକ୍ଷ / ରାକ୍ଷସ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ତାଳେବର
କୁବେର, ଅସୁରବସୁର ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ କୁଏ ଦେବତା ଆଉର ପରବତ୍
ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ସୁମେରୁ ଆସି । ୨୩ ।

ହୋ ପାରଥ ! ଜାନିଥ ଜେ ମୁଁ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ମୁଖିଆ ବୃହସ୍ପତି
ଆସି, ସେନାପତି ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଶ୍ୱୟ ଆଉର ପାଏନ୍‌ଘରା ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ସାଗର
ଆସି । ୨୪ ।

ମୁଁ ମହାରୁଷି ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଭୂରଗୁ, ଶବଦ୍ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଏକ୍ ଅଶ୍ୱରିଆ ଓଁ,
ଯଗ୍ୟ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଜୟଯଗ୍ୟ ଆଉର ଆବର ପରବତ୍ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ହିମାଳୟ
ପରବତ୍ ଆସି । ୨୫ ।

ମୁଁ ଗଛ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ପିପଲ ଗଛ, ଦେବ୍ ରୁଷି ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ନାରଦ୍, ଗନ୍ଧର୍ବ
ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ ଚିତ୍ରରଥ, ଆଉର ସିଦ୍ଧ ମଧ୍ୟଧ୍ୟେ କପିଳ ମୁନି ଆସି । ୨୬ ।

ମୁଁ କି ଘୃତା ମଧ୍ୟରେ ଉଚିତ୍ତବା ଯେ ଅମରୁତ୍ ସାଗେ ଜାତ୍ ହଇଛେ,
ହାତି ମଧ୍ୟରେ ଐରାବତ୍ ଆଉର ମୁନୁଷ୍ ମଧ୍ୟରେ ରଜା ବଳି
ଜାନ । ୨୭ ।

ମୁଁ ଅସ୍ତରଶସ୍ତ୍ର / ହତେର ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ର ଆଉର ଗାଏ ମଧ୍ୟରେ
କାମ ଧେନୁ ଆସି । ମୁଁ ନିୟମନିତି ନ ଛୁଆପିଲା କରବାରେ
କାମଦେବ୍ ଆଉର ସାପ ମଧ୍ୟରେ ବାସୁକି ଆସି । ୨୮ ।

ମୁଁ ନାର ମଧ୍ୟରେ ଅନନ୍ତ ନାର (ଶେଷନାର), ପାନିର ଜିହ୍ଵା ମଧ୍ୟରେ
ବରୁନ୍ ଦେବତା, ପିତରୁ ମାନକର ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜୁନ ଆଉର ଶାସକ୍
ମଧ୍ୟରେ ଯମରଜା ଆସି । ୨୯ ।

ମୁଁ ଦଇତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରହଲାଦ୍, ଗନ୍ଧାର୍ବ ମଧ୍ୟରେ କାଳ୍, ପଶୁ
ମଧ୍ୟରେ ସିଂହ ଆଉର ଚରେ ଚିରଗୁନ୍ ମଧ୍ୟରେ ଗରୁଡ୍ ଆସି । ୩୦ ।

ମୁଁ ପବିତ୍ରକାରି ମଧ୍ୟରେ ଧୁକା, ଯୋଧା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀରାମ୍, ଝୁରି
ମଧ୍ୟରେ ମଗର ଆଉର ନୟଦ୍ ମଧ୍ୟରେ ଗଙ୍ଗା ଆସି । ୩୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ସୁରୁଷ୍ଠିର ମୁଲ୍, ଶେଷ, ମଝା ମୁଁ ଆସି । ମୁଁ
ବିଦ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବିଦ୍ୟା (ବରମହ ବିଦ୍ୟା) ଆଉର ଝନେ
ଝନକର ଗାଲିଝଗର ଗୁଡାଉଡାର/ ହୁଁକାବାଦିର ବାଦ୍ ଆସି । ୩୨ ।

ମୁଁ ଅଖର ମଧ୍ୟରେ ‘ଅ’ କାର ଆର ସମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ ସମାସ
ଆସି । ମୁଁ କାଳର ମହାକାଳ୍ ଆସି । ଚାରହି କୁଟି ମୋର ମୁହଁ ଅଛେ
ଆର ମୁଁ ସମ୍ବକର ଧାରନ୍ ପୁଷନ୍ କରତା ଆସି । ୩୩ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ବିନାଶକାରୀ ‘ମରନ୍’ ମୁକ୍ତ ଆସି, ସମ୍ବନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ‘ଜନମ୍’
 ଘଲେ ମୁକ୍ତ ଆସି । ମୁକ୍ତ ମାଧ୍ୟମେ ମାନବର ମଧ୍ୟରେ କିରତି, ଶିରି,
 ବାଣୀ , ସ୍ମୃତି, ମେଧା, ଧୃତି ଆଉ କ୍ଷମା ଆସି । ୩୪ ।

ମୁକ୍ତ ଶୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼େ ସାମ୍, ଛନ୍ଦଗିତ୍ ମଧ୍ୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ,
 ବାରମାସ ମଧ୍ୟରେ ମରାସିର ମାସ ଆଉର ଛଅଟା ରୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତ
 ଆସି । ୩୫ ।

ମୁକ୍ତ ଛଳକପଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଜୁଆ, ତେଜସ୍ବୀର ତେଜ, ଜିତାର ଜିତ,
 ଉଦ୍‌ଯୋଗିର ଚେରେଷ୍ଟା ଆଉର ସାହିବ୍ ଲୁକର ସାହିବ୍ ଭାବ୍
 ଆସି । ୩୬ ।

ମୁକ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ବର୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ବାସୁଦେବ୍ (ତମର ସାଗର ଜୁଲି), ପାନିତ୍
 ମଧ୍ୟରେ ଧନୁଜ୍ୟ (ତମେ), ମୁନି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାସଦେବ୍ ଆଉର କବି
 ମଧ୍ୟରେ ଶୁକ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଆସି । ୩୭ ।

ମୁକ୍ତ ଦମନକାରିର ଦଣ୍ଡ, ବିଜୟକାମିର ନିତି, ଗୁପ୍ତ କଥା ନାହିଁ
 ପୁରବାର ମଉନ ଆଉର ଗ୍ୟାନି ମାନବର ଗ୍ୟାନ ଆସି । ୩୮ ।

ଆଉର ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସବୁ ଜିବଜନ୍ତୁର ବିହାନ (ଜନମର କାରଣ)
 ମୁକ୍ତ ହିଁ ଆସି କାରନ୍ ତର ଅତର କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣୀ ମୋର ବିନା ନାହିଁ
 ଆଥାନ । ୩୯ ।

ଆହୋ ପରନ୍ତପ ! ମୋର ଦିବ୍ୟ ବିଭୁତିର ଖ୍ୟାତି ନାହିଁନ । ମୁକ୍ତ
 ମୋର ନିଜର ବିଭୁତିର ଖାଲି ନିଦାନ କଥା କେତେଟା ତମକୁ
 କହେଲି । ୪୦ ।

ଯେନ୍ ଯେନ୍ ଝିନସ୍ଥ ବିଭୁତି, କାନ୍ତି, ଶକ୍ତି ଅଛେ, ସେ ସବୁକେ
ତମେ ମୋର ତେଜର ଭାଗେ ମାତରକ ବଳି ଜାନ । ୪୧ ।

ଯେ ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଇ ଏତକି କଥା ଜାନବାର ତମର କାଏ
ଦରକାର ଆଏ । ଖାଲି ଜାନିଅ ଜେ, ମୁଇଁ ସାରା ସୁରୁସ୍ଥିତିର ଭାରକେ
ମୋର ଥିପେ ରିତେ ଯୋଗଶକ୍ତିର ବଳେ ପୁରୁଲେଇଁ ଧରିଛେ । ୪୨ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ସରଳା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଏଗାର ଅଧ୍ୟାୟ

ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ ଯୋଗ

ଅରଜୁନ କହେଲେ- ଆପଣ ମତେ ଦୟା କଲେ ଆଉର ଇ ଜେନ,
ପରମ୍ ଗୁପ୍ତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କଥା ବୁଝାଲେ, ସେଥି ମୋର ଅଗ୍ୟାନ,
ମୋଟିଗଲା । ୧ ।

କାରନ୍ ହେ କମଳ ନୟନ ! ମୁଁ ଆପଣକରୁ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଜନମ୍
ଆରୁ ପରଲ୍ୟ କଥା ଚିକିନିଷି କରି ଶୁନିଲି, ଆପଣକର ଅବିନାଶୀ
ମହିମା ଶୁନିଲି । ୨ ।

ହେ ପରମେଶ୍ୱର ! ଆପଣ ଜେନ ନିଜର ବନିହାଁ କଥା କହେଲେ
ସେଟା ଉଆଜିବ୍ ଆଏ । ଫେର ଭି ହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ! ଆପଣକର
ତେଜ୍ ଦିବ୍ୟରୂପ କେ ମୁଁ ଦହଦହ ଦେଖିବାର ଲାଗି ଚାହୁଁଛି । ୩ ।

ହେ ପର୍ଭୁ ! ଜୟରି ଆପଣକର ସେ ବିରାଟ ରୂପ ଦେଖିବାର ଲାଗି
ମୁଁ ଲାଏକ୍ ଆଏଁ ବଳି ଭାବୁଛନ୍ତି, ତ ହେ ଯୋଗେଶ୍ୱର ! ଆପଣ
ନିଜର ସେ ଅମର ରୂପ ମତେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ । ୪ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ ବ୍ୟଲେ-ଆହୋ ପାରଥ ! ଇହାଦେ ତମେ ମୋର
କେଥୁନି ରଗାଁର, କେଥୁନି କିଷ୍ମର ଆରୁ କେଥୁନି ଆକାରର ଶହ ଶହ
ହଜାର ହଜାର ଦିବ୍ୟ ରୂପ ଦେଖ । ୫ ।

ହୋ ଭରତଂଶିଆ ଅରଜୁନ ! ମୋର ଦିହେଁ ଆଦିତ୍ୟମାନଙ୍କୁ (ଅଦିତିର ବାରଝନ, ପୁତ୍ରକୁ), ଅସ୍ତବସୁକେ, ଏଗାର ଝନ, ରୁଦ୍ରକୁ, ଦୁହି ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରକେ ଆର ଅଶନତାସ୍ ପବନ କେ ଦେଖ, ଆୟୁଲି ଜେନତା ନାଲି ଦେଖି, ମୋର ସେ ଆକାଭୁତ ରୁଦ୍ରକେ ଘଲେ ଦେଖ । ୬ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଇଚ୍ଛେନ୍ ମୋର ଇ ଦିହର ଗୁଚେ କନେ ଚରାଚର ସବୁ ଜଗତକେ ଦେଖ ଆର ଯାହା କିଛି ଦେଖିବାର ଲାଗି ଚାହୁଁଛ ସେଟା ଭିଲ ଦେଖ । ୭ ।

ହେଲେଁ ତମେ ତମର ଛାଲରକତର ସାଧା ଆଖିଁ ମତେ ଦେଖି ନାଲି ପାର । ହେଅିରଲାଗି ମୁଇଁ ତମକୁ ଦିବ୍ୟ ଆବିଷ୍ଟ ଦଉଛେଁ, ସେଥି ତମେ ମୋର ଇଶ୍ୱର ଯୋଗଶକ୍ତି ଦେଖ । ୮ ।

ସନଜଜ କହେଲେ-ହେ ରାଜନ ! ମହାଯୋଗେଶ୍ୱର ଭଗବାନ ଏନ୍ତା ବଲି କହେଲା ଉତାରୁ ଅରଜୁନ କେ ତାକର ଦିବ୍ୟ ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେଖେଇ ଦେଲେ । ୯ ।

କେଥିନି ମୁହୁଁ ଆର ଆବିଷ୍ଟ, କେଥିନି ଆକାଭୁତ ରୁଦ୍ର, ରକମ୍ ରକମର ଅଲଂକାର ଦିବ୍ୟ ମାଲିର ପିଂଧନପଟା, ଚଂଦନ ମଖା ଦିହି ଆର କେଥିନି ଦିବ୍ୟ ଅସ୍ତରଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ, ଏନ୍ତା ଚାରିହିଆଡ଼େ ମୁହୁଁଥିବାର ଭଗବାନକର ବୁରସାଲ ଗଣା ଆକାଭୁତ ରୁଦ୍ରକେ ଅରଜୁନ ଭକା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ଦେଖିଲେ । ୧୦-୧୧ ।

ଆକାଶେଁ ପାରେକେ ହଜାରେ ବେଲ ଉଦ୍‌ଲେ ଯେନ୍ ଉଜାଲା ତମକ ଦେବା, ସେଟା ଏଖେଇ ବିଶ୍ୱରୂପ ପରମାତ୍ମାର ଉଜାଲା ସାଁଗେ ସରି ନାଲି ହଇ ପାରେ । ୧୨ ।

ପାନଦୁର ପୁଓ ଅରଜୁନ ସେ ସମିଥାୟ କୁଷ୍ଠ ଭଗବାନକର ଦିହେଁ
ଅଲଗ ଅଲଗ ପୁରା ଜଗତକେ ଗୁଚେ ଭାଗେ ଥିବାର ଦେଖିଲେ । ୧୩ ।

ତାହେରୁ କାବା / ଭୋଲ ହଇକରି ଅରଜୁନ ତାକର ରୁଆଁଟେଁକରା
ଦିହେଁ ଗୁରୁଧୁ ତେଜବାଲା ବିଶ୍ଵରୂପ କେ ସଧ ଭକ୍ତିଥୁ ମୁଁଡ଼ ଲୁଇଁକରି
ଜୁହାର କଲେ ଆର ଜୁଡ଼ା ହାତ କରି କରି ତୁସ୍ତି କଲେ । ୧୪ ।

ଅରଜୁନ କହେଲେ - ହେ ଦେବ ! ମୁଇଁ ଆପଣଙ୍କର ଦିହେଁ ସବୁ
ଦେ ଦେବତାକେ, ଚରାଚର ଜିବ, ପଦ୍ମଫୁଲର ଆସନ୍ଥ ଚକା ମୁଟଲା
ପାରିଛନ୍ ବରମହାକେ, ମହାଦେବକେ, ସବୁରୁଷିମାନକୁ ଆର ଦିବ୍ୟ
ସାଁପମାନକୁ ଦେଖୁଛେଁ । ୧୫ ।

ହେ ବିଶ୍ଵ ଇଶ୍ଵର ! ମୁଇଁ ଆପଣକୁ କେଥନି ହାତ, ପେଟ, ମୁହଁ,
ଆଏଁଶ ଆର ଚରହିକୁତିର ଅନନ୍ତ ରୂପକେ ଦେଖୁଛେଁ । ମୁଇଁ ଆପଣଙ୍କର
ମୁଲ, ମଝ, ଶେଷ କିଛି ଆଦିଅଁତ ଦେଖି ନାହିଁ ପାରବାର । ୧୬ ।

ହେ ବିଷ୍ଣୁ ! ଆପଣ ମୁକୁର ପିନ୍ଧିକରି ଗଦାତକୁ ଧରିକରି ଅଛନ୍ ।
ଚାରହିକୁତିର ଉକିଆ, ଜୁଏ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଲେଖେନ୍ ଉଜାଲା, ଦେଖିଲେଁ
ଆଏଁଶ ଦୁଖାବା ଆଉର ସବୁଆଡୁ ଅପ୍ରମାଣ ରୂପକେ ଦେଖୁଛେଁ । ୧୭ ।

ମୋର ଜାନ୍ତିକେ ଆପଣ ହିଁ ଜାନ୍ବାର ଲାଏକ ପରମ ଅକ୍ଷର
ପରଂବରମହ ପରମାତ୍ମା, ଆପଣ ହିଁ ଜ ଜଗତର ପରମ ଆଶ୍ରା, ଆପଣ
ହିଁ ଅନାଦି ଧର୍ମର ରକ୍ଷାକାରି ଆରୁ ଆପଣ ହିଁ ଅମର ସନାତନ ପୁରୁଷ
ଆନ୍ । ୧୮ ।

ଆପଣକର ଆଗପଛ ମଝା କି ଶେଷ ନାହିଁନ, କେଥନିକେତେ ସାମ୍ବରଥବାଲା, କେଥନିକେତେ ହାତ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜନ୍ ବାଗିର ଆସିଙ୍ଗମାନେ, ଧଂଗ୍ ଧଂଗ୍ ଜଳତି ଜୁଏ ହୁଲା ମୁହଁ ଆଉର ନିଜର ତେଜେଁ ଇ ଜଗତ୍କେ ଉକିଆ କରୁଛନ୍ ଯେ ଦେଖୁଛେଁ । ୧୯ ।

ହେ ମହାତ୍ମାନ୍ ! ସରଗ୍ ଆର ପୁରଥିର ମଝାମୁଝି ଇ ଗୁଟା ମୁଟା ଆକାଶ୍ ଆଉର ସବୁ ଦିଗ ଖାଲି ଆପଣକରନ ହିଁ ପୁରିଛେ । ଆପଣକର ଇ ଦିବ୍ୟ ଡରଡରନା ରୁପ୍ ଦେଖିକରି ତିରଲୋକ୍ ଅରହର ହଉଛେ । ୨୦ ।

କେତେ ଦେବତା ଆପଣକର ତୁଡେଁ ସମୁଛନ୍ ଆର କେତେ ଯେ କରପତର ଜୁଡି କରି ଆପଣକର ନାମଗୁନ୍ ଗାଉଛନ୍ । ତାର ବାଦ୍ ମହାରୁଷି ଆର ସିଦ୍ଧମାନେ “କଲ୍ୟାଣ ହଉ” ବଲି ବଣିହାଁ ସ୍ତବ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଘୁସୁରଘୁସା ଆପଣକୁ ତୁସତି କରୁଛନ୍ । ୨୧ ।

ଯେନ୍ ଏଗାରଝନ୍ ରୁଦ୍ର, ବାରଝନ୍ ଆଦିତ୍ୟ, ଅସ୍ତବସୁ, ସାଦ୍ଧ ଲୁକେ, ବିଶ୍ୱେଦେବମାନେ, ଦୁହି ଅଶ୍ୱିନିକୁମାର, ଧୁକାପବନ, ପିତୁରପିତା, ଗନ୍ଧର୍ବ, ଯକ୍ଷ, ରାକ୍ଷସ୍ ଆଉର ସିଦ୍ଧମାନେ ଅଛନ୍, ସବୁ ଖାତୁ/ହୁଦା ଆସ୍ତରିଜ୍ ହଜକରି ଆପଣକୁ ଡଗୋ ଡଗୋ ଦେଖୁଛନ୍ । ୨୨ ।

ହେ ମହାବାହୁ ! ଆପଣକର କେଥନି ମୁହଁ, ଆସିଙ୍ଗ, ହାତ୍ ଜିଘ୍, ପାଦ୍, ପେଟ୍ ଆର ଗୁଜା ଗୁଜା ଦାଁତର ଡରଡରନା ରୁପ୍ ଦେଖିକରି ସଭେ ଅରହର ହଉଛନ୍, ମୁକିଁଥି ଅରିହଲି ଯଉଛେଁ । ୨୩ ।

ହେ ବିଷ୍ଣୁ ! ଆପଣଙ୍କର ରୂପଟା ଆକାଶକେ ଛି ଛେ, ଜଳି ଜଉଛେ,
କେଥିନି ରଂଗର, ବଡ଼େ ଉଜଲ ଆସିବାଲା ଯେନ୍ତା ଦେଖିକରି ମତେ
ଅଦିରଜିଆ ଭଏ ଲାଗୁଛେ ଆର ମୁଇଁ ସିଆନ୍ତି ନାଇଁ ପାଏବାର । ୨୪ ।

ବିକଟ୍ ଦାଁତ୍ ଆର ପରଲଏ ସମିଆର ଜୁଏ ମିତାନ୍ ମୁହଁ ଦେଖିକରି
ମୁଇଁ ଦିଗମାନକୁ ସୋର ନାଇଁ ପାଏବାର ଆର ସୁଖ ଭି ନାଇଁ ପାଏବାର ।
ତ ହେ ଦେବେଶ ! ହେ ଜଗନ୍ନିବାସ ! ଆପଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହଉନ୍ । ୨୫ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପୁଠମାନେ ରଜାମାନଙ୍କର ସଂଗେ ଆପଣଙ୍କର ଭିତ୍ରେ
ସମୁଛନ୍ । ଭୀଷ୍ମ ପିତାମହ, ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ, କରନ ଆରୁ ଆମର
ସାହାପଖର ସିଘା ସିଘା ବିରମାନେ ଭିଲ ସତେ ରପ୍ତି ଆସିକରି
ଆପଣଙ୍କର ଚୋକ୍ ଦାଁତର ଡରଡରାନି ଟୁଡେ ଦୁରଦାର ହେଇ
କେଟେଇ ହଉଛନ୍ । କାରକାର ମୁଡ଼ ଗୁଡ଼ ଗୁଡ଼ ହଇକରି ଆପଣଙ୍କର
ଦାଁତର ସଂଧିୟୁ ଅଲଟି ଜଉଛେ । ୨୬-୨୭ ।

ନଏଦମାନେ ଜେନ୍ତା ଝାଏଁ ଝାଏଁ ଉହୁଲି ଜାଇକରି ସମୁଦ୍ରଥି ଝଂପେଇ
ହେସନ୍, ପୁରଥର ବାରମାନେ ଠିକ୍ ସେନ୍ତା ଘିତି ହଇକରି ଆପଣଙ୍କର
ଜଲତା ମୁହେଁ ସାଏଁ ସାଏଁ ସମୁଛନ୍ । ୨୮ ।

ପୋକ୍ କିରଂଗା ଜେନ୍ତା ଉଡିଆସିକରି ଜଲତା ଜୁଏନ ଝାସଦେସନ୍,
ଲୁକେ ଭିଲ ହେନ୍ତା ମରବାରଲାଗି ସଲୋ ସଲୋ ନରଧି ଆସିକରି
ଆପଣଙ୍କର ଟୁଡେଁ ସମୁଛନ୍ । ୨୯ ।

ଆପଣ ଜଲତା ଟୁଡେଁ ସେସବୁ ଲୁକକୁ ରାପିନେଇକରି କପଲେଇ
ଦଉଛନ୍ । ହେ ବିଷ୍ଣୁ ! ଆପଣଙ୍କର ଜୁଏର ତେଜେଁ ସଂସାର ସାରା ତପି
ଦଉଛେ । ୩୦ ।

ଉଗ୍ରରୂପଧାରୀ ଆପଣ କିଏ ଆନ୍ ମତେ କହୁନ, ହେ ମୁରଧୁନିଆ
ଦେବତା ! ଆପଣକୁ ଜୁହାର ! ଆଦିପୁରୁଷ ଆପଣକୁ ମୁକ୍ତି ବିଶେଷ କରି
ଜାନ୍‌ବାରକେ ଚାହୁଁଛେ, କାରନ୍ ମୁକ୍ତି ଆପଣକର ପବୃତ୍ତି ନାହିଁ
ଜାନି । ୩୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ-ମୁକ୍ତି ଲୁକ୍‌କର ବିନାଶକାରୀ ମହାକାଲ ଆସି ।
ଇ ସମିଆନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରବାର ଲାଗି ମୁକ୍ତି ପବୃତ୍ତି/
ପ୍ରକଟ ହଇଛେ । ହେଥିରଲାଗି ତମେ ଯୁଧ୍ୟ କର କି ନାହିଁକର, କୁରୁ
ସେନାର ଯୋଧାମାନଙ୍କର ବିନାଶ ହଇଜିବା । ୩୨ ।

ସେଥିରଲାଗି ତମେ ଉଠ ! ଯଶ ପାଇ ଯ ଆରୁ ଶତରୁମାନଙ୍କୁ ଜିତିକରି
ରାଏଜ୍‌ଭୋଗ କର । ଇ ଶୁରବୀରମାନେ ଆସଲେ ମୋର ହାତୁଁ
ମରିସାରିଛନ୍, ହୋ ସବ୍ୟସାଚୀ ! ତମେ ଖାଲି ସୋଜ୍ ଉଠି/ଉଧା ହଇ
ଯ । ୩୩ ।

ଦ୍ରୋଣ, ଭୀଷ୍ମ, ଜୟଦ୍ରଥ, କରନ ଆଉ ମୋର ହାତୁଁ ଆସଲି
ମରିଥିବାର ବୀରମାନଙ୍କୁ ତମେ ମାର ପୁତାରକେ ! ନାହିଁ ତର,
ଅକୁହାପୁଛା ତମେ ଯୁଧ୍ୟଥ ସତରୁମାନଙ୍କୁ ଜିତ୍‌ବ । ତ ତମେ ଯୁଧ୍ୟ
କର । ୩୪ ।

ସନଜଜ କହେଲେ-ଭଗବାନ୍ କେଶବର ଇ କଥା ଶୁନି କରି
କିରିଧାରୀ ଅରଜୁନ୍ ଜୁଡା ହାତେ ଡରି ଥରି କରି ଜୁହାର କଲେ ।
ଢୋଓ ଢୋଓ ମୁଡିଆ ମାରିକରି କୁରୁତ୍ କୁରୁତ୍ ହଇକରି ଭଗବାନ୍
କୁଷ୍ଠକେ ଫେର ଥରେ ତୁଷ୍ଟି କଲେ । ୩୫ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ-ହେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷୀ ! ବଡ଼େ ବଣିହାଁ କଥା ଯେ, ଆପଣଙ୍କର ନାଁ ଗୁନ୍ ଆର ପ୍ରଭାବର କିରତନ୍ୟ ଜଗତ୍ ଜହ ଉସତ୍ ହଉଛେ ଆର ସେନ୍‌ହୋ/ଆହାଲାଦ୍ ଭି ପାଉଛେ । ତରହେଁ ଅସୁରମାନେ ଇ ଦିଗେଁ ସେ ଦିଗେଁ ନରପିକରି ପଲଉଛନ୍ ଆଉର ସବୁ ସିଦ୍ଧ ଲୁକେ ଉଲଗି ହଉଛନ୍ । ୩୬ ।

ହେ ମହାତ୍ମା ! ଆପଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଭି ଆଦିକରତା ଆର ସମ୍ପର୍କରୁ ମୁରଧୁନିଆ ଆନ୍, ତ ଆପଣକୁ ଇମାନେ ଜୁହାର ନାଲି କରବେ କାଏ ? କାରଣ ହେ ଅନନ୍ତ ! ହେ ଜଗତ୍‌ନିବାସ ! ସତ୍, ଅସତ୍ ଆର ତାରନ୍ ବି ଉପରେ ଆପଣ ହିଁ ଆନ୍ । ୩୭ ।

ଆପଣ ଆଦିଦେବ୍ ଆର ସନାତନ୍ ପୁରୁଷ । ଆପଣ ହଉଛନ୍ ଇ ଜଗତର ପରମ୍ ଆଶିରା, ଜାନ୍‌ବାର, ଜାନ୍‌ତିର ଲାଏକ୍ ଆର ପରମ୍‌ଧାମ୍ । ହେ ଅନନ୍ତରୂପ ! ଆପଣଙ୍କର ହାତେ ଇ ସବୁ ଜଗତ୍ ପେସ୍‌ରିଛେ । ୩୮ ।

ଆପଣ ଧୂକା, ଯମ୍, ଜୁଏ, ବରୁନ୍, ଜନ୍, ବ୍ରହ୍ମା ଆର ବ୍ରହ୍ମାର ବୁଆ ଭି ଆନ୍ । ଆପଣକୁ ହଜାରେ ଜୁହାର ! ଆର ପାରେ ଜୁହାର ! ଛନ୍‌ଛନ୍‌କେ ଜୁହାର !! ଜୁହାର !!! । ୩୯ ।

ହେ ଅନନ୍ତ ବଲବାନ୍ ! ଆପଣକୁ ଆଗାଡୁ ଆର ପଛାଡୁ ଭି ଜୁହାର ! ହେ ସର୍ବାତ୍ମା ! ଆପଣକୁ ଚାରିଦିଗୁଁ ଜୁହାର, କାରନ୍ ଆପଣ ଅନନ୍ତ ପରାକ୍ରମୀ, ଆଉର ସଂସାରକେ ପଏରଛା ବ୍ୟାପିଛନ୍ । ତ ଆପଣ ହିଁ ସର୍ବରୂପି ଆନ୍ । ୪୦ ।

ଆପଣକୁ ନାହିଁ ଚିନ୍ତାକରି ଅଜାନ୍ତେ ମୁଁ ପେରେମ୍ବୁ ହଉ କି
ଭୁଲ୍‌ରୁକ୍ତ ହଉ ହେ କୁଷ୍ଠ ! ହେ ଯାଦବ ! ହେ ସଖା ! ବଳି ବିନ୍
ବୁଝିଶୁଝି ଏକେସାଏର କହି ଦେଇଛେ । ହେ ଅରୁଧ ! ଖିଆପିଆ,
ଶୁଆବସା, ବୁଲାଖେଲା ବେଳେ ମୁଁ ଏକ୍ଲା ହଉ କି ସାଁର ସରସାର
ଆଗାଡ଼େ କେତେ ଖିଆଲ୍ ଖେଚଡ଼୍ ହଇଛେ, କେତେ ହୁରିଆ କରିଛେ ।
ମୋର ସେଥିର ଦୋଷଗୁନା ମାପ୍ କର ପରଭୁ । ୪୧-୪୨ ।

ଆପଣ ଇ ଚରାଚର ଜଗତର ବୁଆ ଆରୁ ସବୁନୁ ବଡ଼ ମାଏନ୍ତା ସିଘା
ଗୁରୁ । ହେ ଅନନ୍ତପ୍ରଭାବି ! ଇ ଚିନ୍ତାଲୋକେ ଆପଣକର ସମାନେ
କିହେ ନାହିଁନ, ଅଏଧ୍‌କା ଆରୁ ହେବେ କେନ୍ତାକରି ହେଲେ ! । ୪୩ ।

ହେଥିରଲାଗି ହେ ପରଭୁ ! ମୁଁ ଆପଣକୁ ଲାଂଗଛାଟ ହେଇଁ ଢୋଓ
ଢୋଓ ମୁଡ଼ିଆ ମାରୁଛେ । ବାପ୍ ଜେନ୍ତା ପୁଓକେ, ସାଁର ଜେନ୍ତା ସାଁରକେ,
ଆର ଘଏଁତା ଜେନ୍ତା ମାଏପୋ କେ ମାପ୍ କରିଦେସି ଆପଣ ଭିଲ୍
ସେନ୍ତା ମତେ ମାପ୍ କରୁନ । ୪୪ ।

ଆପଣକର ଇ ନଦେଖିଲାର ରୁପ୍ ମୁଁ ଦେଖିକରି ଉସଡ଼୍ ହଉଛେ
ଆଉର ମୋର ମନ୍ ଡରହେଁ ଥରି ଜଉଛେ । ଇଥିରଲାଗି ହେ ଦେବେଶ !
ହେ ଜଗତ୍‌ନିବାସ ! ଆପଣ ନିଜର ସେ ବିଷ୍ଣୁ ରୁପ୍ କେ
ଦେଖଉନ । ୪୫ ।

ମୁଁ ଆପଣକର ସେନ୍ତା ମକୁଟଧାରୀ ଆର ଗଦାଚକ୍ରଧାରୀ ରୁପ୍
ଦେଖିବାର ଲାଗି ସଧଉଛେ । ହେଥିରଲାଗି ହେ ବିଶ୍ଵରୁପ୍ ! ହେ
ସହସ୍ରବାହୁ ! ଆପଣ ଇ ଚତୁର୍ଭୁଜ୍ ରୁପେଁ ପରକଟ୍ ହଉନ । ୪୬ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୁଁ ନିଜର ଯୋଗର ବଳେ ମୋର ଇ ତେଜ ବିଶ୍ଵରୂପ ଖୁସ୍ ହଇକରି ତମକୁ ଦେଖାଲି । ତମର ଛତା ଆଘଳି କିହେ ଇଚା ନାହିଁ ଦେଖି । ୪୭ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୁନୁଷ୍ୟଲୋକେ ଏକା ବିଶ୍ଵରୂପ ତମର ଛତା ଦୁସରା କିହେ ଭି ନାହିଁ ଦେଖି । ବେଦ୍‌ପାଠ ଦାନଯଗ୍ୟ କି ଜପତପ କରି କରି ଘଳେ କିହେ ଭି ମୋର ବିଶ୍ଵରୂପ ଦେଖି ନାହିଁ ପାରି । ୪୮ ।

ମୋର ଇ ଅତିଶେଷ ଚରତରାନ୍ତି ରୂପ ଦେଖିକରି ତମେ ନାହିଁ ତର କି ମୁହଁ ଭେକଲା ବାଗିର ନାହିଁ ହ । ମୋର ସେ ଆଘର ରୂପ (ଶିଖ-ଚକ୍ର-ଗଦା-ପଦ୍ମ ଧାରୀ ଚାଏରହାତବାଲା ରୂପ) ଫେର ପାରେ ଦେଖି । ୪୯ ।

ସନଜଜ କହେଲେ- ବାସୁଦେବ୍ ଭଗବାନ୍ ଅରଜୁନ୍‌କେ ଏକା କହିକରି ଫେରଘାଏ ସେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ରୂପ ଦେଖାଲେ । ତେତକର ସାଁତ ମୁରତି ହଇକରି ଅରଜୁନ୍‌କର ତର ଭାଗଲେ । ୫୦ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ- ହେ ଜନାରଦନ୍ ! ଆପଣକର ଇ ସାଁତ ସୁନ୍ଦର ମୁନୁଷରୂପ ସେରଂଗେଁ ଦେଖିକରି ଇହାଦେ ମୁଁ ନିଜର ହଇକରି ସଭାବିକ୍ ହେଲି । ୫୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ମୋର ଯେନ୍ ରୂପ ତମେ ଦେଖଲ, ସେତାର ଦର୍ଶନ ପାଏବାରଟା ଜହ୍ନ କାଏଡ଼ ଆଏ । ଦେବତାମାନେ ଇ ରୂପ ଦେଖିବାର ଲାଗି ହରଦମ୍ ଚେରେଷ୍ଟା କରସନ୍ । ୫୨ ।

ତମେ ମୋର ଯେନ୍ ବିଶ୍ଵରୂପ ଦେଖିଲ, ଇ ରୂପକେ ବେଦ୍‌ପାଠ,
ତପ୍, ଦାନ୍‌ଯଗ୍ୟ କଲେ ଭି, ଦେଖି ନାହିଁ ହୁଏ । ୫୩ ।

ଆହୋ ପରନ୍ତପ୍ ଅରଜୁନ ! ସିରିଫ୍ ଅଏନ୍ ଭକ୍ତି ଥୁ ହିଁ ମୋର
ବିଶ୍ଵରୂପ ଦେଖି ହେବା ତତ୍‌ପ୍ରାପ୍ୟାନ୍ ହଜଗଲେ ମତେ
ପାଇହେବା । ୫୪ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ମୋର ଲାଗି ହିଁ ସବୁ କବାରକମ୍ ଯେ କରସି, ଯେ
ମୋରନ ମନ୍ ଲଗାସି, ଆସକ୍ତି ଛାଡ଼ିକରି ସବୁ ପ୍ରାଣୀରଠାନ୍ ଶତ୍ରୁ
ଭାବ୍ ନାହିଁ ରଖେ, ସେ ଭଗତ୍ ହିଁ ମତେ ପାଏସନ୍ । ୫୫ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଏଗାର ଅଧ୍ୟାୟ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ବାର ଅପିଆ

ଭକ୍ତି ଯୋଗ

ଅରଜୁନ୍ ପଚାରିଲେ- ଯେନ୍ ପ୍ରେମୀ ଭକତମାନେ ସରଳର ଆପଣକୁ (ସାକାରରୂପକେ) ଭଜୁଥିବନ୍ତି, ଆର ଯେନ୍ମାନେ ଖାଲି ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମକେ ଭଜୁଥାନ୍ତି, କି ଦୁହିଁକର ମଧ୍ୟ ଜହ ବଣିହାଁ ଯୁଗୀ କିଏ ଆନ୍ ? । ୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ମୋରଠାନ୍ ମନ୍ତ୍ରନ୍ ଦେଇକରି ଯେନ୍ ଭକତମାନେ ମତେ (ସାକାରରୂପକେ) ରାଏତ୍‌ଦିନହରଦମ୍ ଭଜୁଛନ୍ତି, ମୋର କହତିକେ ସେମାନେ ହଉଛନ୍ତି ଜହ ବଣିହାଁ ଯୁଗୀ । ୨ ।

ହେଲେ ଯେନ୍ ଲୁକେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କୁ ବନେକରି ଆଏତେ ରଖିକରି ମନ୍-ବୁଧିର ଉପରେ ସରବ୍‌ଠାନିଆ, ଅତଳ, ନିରାକାର, ଅମର ବ୍ରହ୍ମ କେ ସରଳର ଧ୍ୟାନକରି ଭଜୁଥାନ୍ତି, ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ହିତେ ସମ୍ବଳରନ ସମାନ ଭାବ୍ ରଖୁଥାନ୍ତି, ସେ ଯୁଗୀମାନେ ମତେ ହି ପାଏଥାନ୍ତି । ୩-୪ ।

ସେ ନିରାକାର ବ୍ରହ୍ମ ସାଧନା କେଥୁନି ପିରା ତକଲିପ୍ ଦେସି । କାରନ୍ ଦେହର ଅଭିମାନୀମାନଙ୍କର ଅବ୍ୟକ୍ତ ବିଷୟକ ଗତି ବଡ଼ା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପରାପତ୍ ହେସି । ୫ ।

ହେଲେ ମୋରନ୍ ଯେନ୍ ଭକତମାନେ ସବୁ କରମ୍ ସଁପି ଦେଇକରି ଭକ୍ତିଭାବ୍ ଲୀନ ହଇକରି ମତେ ପାରୁପତେ ଲଗାତାର ଭଜୁଥାନ୍ତି, ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ମୋରଠାନ୍ ମନ୍ ଦେଇଥିବାରୁ ସେ ପ୍ରେମୀ ଭଗତମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଆହ୍ଲାଦ୍ କରି କରି ତୁରନ୍ତ ହି ମରନ୍ ସଂସାର ସାଗରନ୍ ଲହକେଇ ଦେସି । ୬-୭ ।

ତ ତମେ ମୋର ନ ହିଁ ମନ୍ ବୁଧି ଲଗ । ତାହେରୁ ତମେ ଯେ ମୋର ଠାନ୍ ବାସ୍ କରବ, ଇଥୁ କେନ୍‌ସି ଶଙ୍କା ନାହିଁନ । ୮ ।

ଜଦ୍‌ରି ତମେ ମୋରନ ମନ୍ ଆବେ ଲଗେଇ ନାହିଁ ପାର, ହେନ୍ତାହେଲେ
ହୋ ଅରଜୁନ ! ଯୋଗ ବ୍ୟସେରା କରି କରି ମତେ ପାଏବାର ଲାଗି
ଚେରେଷ୍ଟା କର । ୯ ।

ଜଦ୍‌ରିବି ତମେ ସେ ବ୍ୟସେରା ଭି ନାହିଁ କରିପାର, ସିରିଫ୍ ମୋର
ଲାଗି କର୍ମ କର । ମୋର ଲାଗି ଏନ୍ତା କରମ୍ କଲେ ଘଲେ ତମେ ସିଧି
ପାଇଯିବ । ୧୦ ।

ଜଦ୍‌ରି ମତେ ପାଏବାରଲାଗି ଯୋଗସାଧନା ତମେ କରି ନାହିଁ ପାର,
ତ ସଂଜତ୍ ଆତ୍ମା ହଇକରି ତାରମାନେ ମନ୍‌ବୁଧ୍ କେ ଜିତି କରି
ସବୁ କରମ୍‌ଫଲ୍ ତ୍ୟାଗ କରି ଦିଅ । ୧୧ ।

ବ୍ୟସେରା କରବାରନ୍ତୁ ଗ୍ୟାନଟା ବଡ଼ ଆଏ, ଗ୍ୟାନନ୍ତୁ ଧ୍ୟାନଟା ବଡ଼
ଆଏ ଆର ଧ୍ୟାନନ୍ତୁ ସବୁ କରମ୍ ଫଲ୍ ତିଆର କରିଦେବାରଟା ବଡ଼
ଆଏ । କାରନ୍ ତ୍ୟାଗ କଲେ ସେଘଡ଼ି ହିଁ ପରମ୍ ସିଆନ୍ତି ପରାପତ୍
ହେସି । ୧୨ ।

ଯାର ଦ୍ଵେଷ, ଅହଙ୍କାର ନାହିଁନ, ଯେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ କେ ସେନ୍‌ହୋ
ଆର ଦୟା କରସି, ସୁଖେ ଦୁଖେ ସମାନ ଆର କ୍ଷମାବାନ୍ ହେସନ୍,
ଫେର ଯେନ୍ ଯୁଗୀ ହରମିସା ସନ୍‌ତୁଷ୍ଟ ରହେସନ୍, ମନ୍ ଆର
ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନକର ସାଁଗେ ଦିହିକେ ଆଏତେ ରଖିଥିସନ୍ ଆଉର ଯେ
ମୋରଠାନେ ଦୃଢ଼ ନିସ୍ତେ ହଇଥିସନ୍, ଯେ ମୋର ପାହାତଲେ ତାକର
ମନ୍‌ବୁଧ୍ କୁଗ୍‌ରେଇ ଦେଇଛନ୍ ସେମାନେ ମୋର ଆହାଲାଦର ଗହକିଆ
ସିଦ୍ଧା ଭଗତ୍ ଆନ୍ । ୧୩-୧୪ ।

ଯାର ଲାଗି କେନ୍‌ସି ଜୀବ୍ ମନ୍‌ବିକଲ୍ ନାହିଁ କରନ୍ କି ସେ ଖୁଦ୍ ଭି
କେନ୍‌ସି ଜୀବରଲାଗି ମନ୍‌ବିକଲ୍ ନାହିଁ କରେ, ଆଉର ହର୍ଷ, ଅମର୍ଷ,

ଭରଭାଏ, ଉଦ୍‌ବେଗ୍ ଯାର ନ ନାହିଁ ଥାଏ ସେ ଭଗତ୍ ମୋର
ସେନ୍‌ହୋର ଆନ୍ । ୧୫ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ କେନ୍‌ସି ସଧୁଲିଆ ନୁହେଁସେ, ଯେ ବାହାରେ ଆର
ଭିତ୍ରେ ପଏରୁଛା ସକସ୍ (ନିସତ୍ ନୁହେଁସେ), ଯାର ପଶିଆପାତର
ନାହିଁ ଥାଏ, ଦୁଖନ୍ ମୁକତ୍ ଆନ୍, ସେ ତିଆଗି ଭଗତ୍ ମୋର
ସେନ୍‌ହୋର ଆନ୍ । ୧୬ ।

ଯେ କେତେଁ ହରଷ୍ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ କି ଦ୍ଵେଷ ବିସ୍‌ମାଦ୍ କାମନା ନାହିଁ
କରନ୍ ଆଉର ଯେ କି ଶୁଭ୍ ଅଶୁଭ୍ ସବୁ କରମର ତିଆଗି ସେ ଭଗତ୍
ମୋର ସେନ୍‌ହୋର ଆନ୍ । ୧୭ ।

ଯେ ମାଏତର-ଭଗାରି, ମାନ୍-ଅପମାନ୍, ଶୀତ-ଖରା, ସୁଖ-ଦୁଖ ନ
ସମାନ୍ ଆର ଯାର ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ଥାଏ..... । ୧୮ ।

ଯେ ନିନ୍ଦା-ପରସିଆ କେ ସମାନ୍ ଦେଖିସନ୍, ଯେ ମନନ୍‌ଶୀଲ୍ ଆର
କେନ୍‌ସି ପରକାରେ ପେର୍ ପୁଷିକରି ଭି ହରମିସା ସନ୍‌ତୁଷ୍ଟ ଆନ୍,
ଯାର ଘରର ପରତିକେ ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ଥାଏ, ସେ ଥୁର୍ ବୁଧିଆ ଭଗତ୍
ମୋର ସେନ୍‌ହୋର ଆନ୍ । ୧୯ ।

ହେଲେ ଯେନ୍ ସଧୁଲିଆ ଲୁକେ ମୋର ଶରନ୍ ପଶିକରି ଇ ସବୁ
ଧରମମାଏ ଅମରୁତ୍, ନିସ୍କାମ୍ ପେରେମ୍‌ଭାବ୍‌ଥୁ ପିଇସନ୍, ସେ
ଭଗତ୍‌ମାନେ ମୋର ଅତିଶେ ସେନ୍‌ହୋର ଆନ୍ । ୨୦ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ବାର ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେକୃଷ୍ଣ॥

ତେର ଅଧ୍ୟାୟ

କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରଗାମି ବିଭାଗ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ କହେଲେ- ଆହୋ ଆରଜୁନ ! ଇ ଦିହିକେ କ୍ଷେତ୍ର ବଲ୍ଲସନ ଆର ତତ୍ପକେ ଜେନ ଗ୍ୟାନି ଜାନସନ, ତାହାକୁ କ୍ଷେତ୍ରଗାମି ବଳି କହେସନ ।୧ ।

ଆହୋ ଆରଜୁନ ! ତମେ ମତେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର (ଦିହି)ର କ୍ଷେତ୍ରଗାମି ବଳି ଜାନ । କ୍ଷେତ୍ର ଆରୁ କ୍ଷେତ୍ରଗାମି ଦୁହି ଗିଆନ (ପରକୃତି ଆରୁ ପୁରୁଷ) ଜାନବାରଣ ଅସଲ ଗ୍ୟାନ ଆଏ । ୨ ।

ସେ କ୍ଷେତ୍ର କେନ୍ଦ୍ର କାଶା ଆଏ, ତାର ବିକାର କାଶା, କେନ୍ଦ୍ର କାଶା ଜାତ ହଇଛେ, କ୍ଷେତ୍ରଗାମି କିଏ, ତାର ପ୍ରଭାବ କାଶା, ସେସବୁର ନିଦାନ କଥା ମୋରନୁ ଶୁନ । ୩ ।

ଇ କ୍ଷେତ୍ର ଆର କ୍ଷେତ୍ରଗାମିର କଥା ମୁନିରୁଷିମାନେ କେଥୁନି ପରକାର୍ରେ ଗିତେ ଛନ୍ଦେ କହିଛନ୍, ବେଦ ମନ୍ତ୍ରରଥୁ ଭି କୁହାଜାଇଛେ । ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ରର ପଦେ ଭି ଇ କଥା କୁହାଯାଇଛେ । ୪ ।

ପର୍ବ ମହାଭୂତ, ଅହଙ୍କାର, ବୁଧି ଆର ପରକୃତିର ଦଶି ଇନ୍ଦ୍ରିଅ, ଏକ ମନ ଆରୁ ପର୍ବ ଇନ୍ଦ୍ରିଅର ଝିନସ-ଶବଦ, ପରଶ, ରୂପ, ରସ, ଆର ଗନ୍ଧ । ୫ ।

ତାରକ୍ଷତା ଇଚ୍ଛା, ଦ୍ଵେଷ, ସୁଖ, ଦୁଖ, ଦିହିର ପିଣ୍ଡ, ଚେତନା ଆର ଧୂରତି-ଇଚ୍ଛା ହିଁ ବିକାର ମାନକର ସାଁଗେ ଇ କ୍ଷେତ୍ରର ସରୁପ ବଳି କୁହାଯାଏସି । ୬ ।

ଯାର ଟକର (ଅଭିମାନ), ଦମ୍ଭ ନାହିଁନ, ଜିବ୍ ମାତରକେ ସମକରନ
ଅହିଂସା, କ୍ଷମା, ମନବଚନ ସିଧା ସାଧା, ସଧ୍ ଭକ୍ତିଥି ଗୁରୁସେବା,
ଦିହର ଭିତର ବାହାର ପରଛା, ଆବର ହୁରୁଦ୍ ଆଉର ମନ ଦିହର
ନିଗ୍ରହ ।୭ ।

ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଭୋଗ ମୁରଚ୍ଛିକରି ଅହଙ୍କାର ସୁଇନ ହେଇ, ଜନମ୍ ମରନ
ଜରାରୋଗ, ଦୁଖ ଆର ଦୋଷ ଦରଶନ ... ।୮ ।

ଘରଦୁଆର, କୁଟୁମ୍ବବାଟୁମ୍, ଧନ ସମ୍ପଦ ଥି ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ଥିଲେ,
ମନ କଲା ଜିନିଷ ମିଳୁ କି ନାହିଁ ଚାହେଁଲା ଜିନିଷ ମିଳୁ ଯେ ସମାନ
ଦେଖିସି ।୯ ।

ମୋରଠାନ୍ତେ ହରମିସା ଅଏନ ଯୋଗ ଭକ୍ତିଥି ରହେଲେ, ଛିନାଛକା
ସପାଠାନ୍ତେ ଏକଲା ରହେବାର ସଭାବ, ସଞ୍ଚାରୀ ଲୁକରନ୍ତୁ ଧୁରିଆ
ରହେବାରଟା..... ।୧୦ ।

ଭଗବତ୍ ଗିଆନଥି ବୁଧି ହେବାରଟା, ଆର ସବୁଠାନ୍ତେ ପରମାତ୍ମାକେ
ଦେଖିବାରଟା - ଇ ସବୁକେ ଗିଆନ ବଳି ଆଉର ଇତାର ଉଲଟା
ବାକିଟା ଅଗିଆନ ବଳି କୁହାଜାଇଛେ ।୧୧ ।

ଯେନ୍ଟା ଜାନବାର କଥା ଆର ଯାହାକେ ଜାନିକରି ମୁନୁଷ ପରମ୍
ଆନନ୍ଦ ପାଏସି, ସେଟା ମୁଇଁ ବନେ କରି ବୁଝେଇଦେମି । ସେ ଅନାଦି
ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ ନୁହେଁ ସେ କି ଅସତ୍ ନୁହେଁସେ ।୧୨ ।

ତାକର ସବୁକୁତି ହାତ୍ ଗୋଡ୍ ଅଛେ । ଚାରହିଆଡ଼େ ଆସିଂଖ, ମୁଁଡ୍,
ମୁହଁକାନ ଅଛେ, କାରନ୍ ସେ ସଞ୍ଚାରକେ ଅନାମେତ୍ ଘେରେଇ କରି
ଅଛନ୍ ।୧୩ ।

ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ସବୁ ବିକାର ତାହାକୁ ଜନାଅଛେ, ଫେର ଭି ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ବାହାରେ
ସେ । ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ଆଇକରି ଭି ସମ୍ବନ୍ଧର ପାଳନ ପୁଷ୍ଟି କରସନ୍ ।
ନିରଗୁନ୍ ହେଇ ଭି ସବୁ ଗୁନ୍ ଭୋଗ କରସନ୍ । ୧୪ ।

ଚରାଚର ସବୁ ଜିବର ଭିତ୍ରେ ଆର ବାହାରେ ଅଛନ୍ ସେ, ଚଳ
ଅଚଳ ସବୁ ସେ ଆନ, ତାକର ବାରିକ୍ (ସୁଷ୍ଟ) ରୂପ ଜାନି ନାହିଁ
ହଏ । ସେ ଭଗବତ୍ ବିଲକୁଳ ପାଶେ ଅଛନ୍ ଆର ନାସ୍ତିକର ଧୁରେ
ଅଛନ୍ । ୧୫ ।

ସେ ପରମାତ୍ମା ଗୁଚେ ଆକାଶ ବାଗିର ହେଲେ ଭିଲ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ
ଭିତ୍ରେ ଭାଗ ଭାଗ ହଇକରି ଅଛନ୍ । ସେ ପରମାତ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ରୂପେ
ପାଳନକରତା, ମହେଶ୍ୱର ରୂପେ ସଂହାରକରତା ଆର ବ୍ରହ୍ମା ରୂପେ
ସୂରୁଷ୍ଟି କରତା ଆନ । ୧୬ ।

ସବୁ ଉକିଆର ଉକିଆ ସେ, ମାୟାର ଛାୟା ଛି ନାହିଁ ପାରେ କେଭେଁ ।
ସେ ପରମାତ୍ମା ସମ୍ବନ୍ଧର ଜାନ୍ବାର ଲାଏକ୍ ଆନ, ତତ୍ପରିଆନ୍ଥ
ତାହାକୁ ପାଇହେସି, ସମ୍ବନ୍ଧର ହୁରଦେ ସେ ଅଛନ୍ । ୧୭ ।

ଏନ୍ତାଭାବେ କ୍ଷେତ୍ର, ଗ୍ୟାନ ଆଉର ଗ୍ୟାନ କରବାର ଲାଏକ୍
(ମହାପୁରୁଷ) କଥା ସାନ୍ସୁରୁ କରି କହେଲି । ମୋର ଭଗବତ୍ ଇ ତତ୍ପ
କେ ଜାନିକରି ମୋର ରୂପକେ ପରାପତ୍ ହେଉଥୁସନ୍ । ୧୮ ।

ପୁରକୁତି ଆର ପୁରୁଷ (ଜୀବର ଅତ୍ମା) ଇ ଦୁହିକୁଁ ଅନାଦି ବଲି
ଜାନ । ସବୁଜାକର ବିକାର ଆରୁ ତିରଗୁନ୍ (ସଦ୍, ରଜ, ତମ) ତ୍ରିନସ୍
ପରକୁତିନୁ ଜାତ୍ବଲି ଜାନ । ୧୯ ।

‘କାର୍ଯ୍ୟ’ ଆଉ ‘କରଣ’ ଦୁହିଁଟାଙ୍କାକ ପରକୁଟିନ୍ କନମ୍ ଆନ ।
ପରୁଷ (ଜିବାତମା) ଦୁଖର ସୁଖର ଭୁଗତା ଆନ । ୧୦ ।

ପରକୁଟିଥୁ ରହିକରି ପୁରୁଷ ପରକୁଟିନ୍ ଜାତ ତିରଗୁନ ଝିନସକେ
ଭୋଗ କରସି, ଯେନ୍ତା ରକମର ଗୁନର ସାଗେ ରସଲେ ସେନ୍ତା ରକମର
ଭଲ ଅସାର ଯୋନିଥୁ ଜନମ୍ ହେସି । ୧୧ ।

ଦିହେ ରହେଲେ ଭି ଆତମାଟା ପରମାତମା ଆଏ । ସେ ସାଖି, ଅନୁମତି
ଦେସି, ପାଳନ କରତା ଭରତା ଆର ମହେଶର ଆଏ । ୧୨ ।

ଏନ୍ତା ଭାବେ ଯେନ୍ ମୁନୁଷ ପୁରୁଷ (ନିଜର ପରମାତମା ରୂପ), ଗୁନ
ଆର ପରକୁଟିକେ ଚିନ୍ତା ଜାନସି, ସେ ସବୁ ପରକାରେ କବାରକମ୍
କରୁଥୁଲେ ଭି ତାକର ଫେର ପାରେ ଜନମ୍ ନାହିଁ ହଏ । ୧୩ ।

କେତେ ଲୁକେ ପରମାତମା ମହାପୁରୁଷେ ଧ୍ୟାନ କରି କରି ହୁରୁଦ୍
ଭିତରେ ଦେଖସନ, କିଏ ଗ୍ୟାନଯୋଗ ଥି ତାହାକୁ ପାଏସି ତ ଆରକିଏ
କର୍ମଯୋଗଥୁ ପାଏସି । ୧୪ ।

କେତେ ଲୁକେ ଧ୍ୟାନ, ଗ୍ୟାନ, କର୍ମଯୋଗ ନାହିଁ ଜାନଲେ ଭିଲ,
ସାଧୁ ଜାନବାର ଲୁକରନ୍ କି ସବୁ ଶୁନିକରି ଉପାସନା କରସନ । ସେ
ଶୁନଲା ଲୁକେ ଭି ମରନ୍ ସଂସାରକେ ଲହକି ଜାଏସନ । ୧୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସଂସାରେ ଚଲ ଅଚଲ ଯାହାକିଛୁ ଜୀବ ଅଛନ୍,
ସେସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଆର କ୍ଷେତ୍ରଗଂଧର ସନ୍ଯୋଗନ୍ ଜାତ ହଇଛନ୍ ବଳି
ଜାନ । ୧୬ ।

ସବୁ ବିନାଶୀ ଚଲ ଅଚଲ ଜୀବ ଭିତରେ ଅବିନାଶୀ ଭଗବାନକେ
ଯେ ସମାନ ଭାବେ ଥିବାର ଦେଖସି, ସେ ହିଁ ଉଆଜିବ୍ ଦେଖସି । ୧୭ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ଭଗବାନ୍କେ ସବୁଠାନେ ସମ୍ ପଟିଆ ସମାନରୁପେ
ଦେଖିବନ୍, ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ ନଷ୍ଟ ନାହିଁ କରି କରି ମତେ
ପାଏସନ୍ । ୨୮ ।

ଯେ ସବୁ କରମ୍ ପରକୁଟି ଏକା କରୁଛେ ଆଉର ଆତ୍ମା ଅକରତା
ବଳି ଜାନିଛେ ଦେଖିଛେ, ସେ ହିଁ ସଥେଁ ଦେଖି । ୨୯ ।

ଯେ ଯେନ୍ ଘଟି ସବୁ ଜୀବର ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାବ୍କେ ଗୁଚେ
ପରମାତ୍ମାର ଠାନେ ଦେଖି ଆଉର ପରମାତ୍ମାର ଠାନୁ ସବୁ
ଜିବ୍ ଉଲ୍ଲିଛନ୍ ବଳି ଦେଖି, ସେ ସେଘଟି ହିଁ ବ୍ରହ୍ମ କେ ପାଏସି । ୩୦ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଅନାଦି ଆର ନିରଗୁନ୍ ଆଏ ବଳିକରି ଅମର
ପରମାତ୍ମା ଦିହେଁ ରହିକରି ଭିଲ୍ କିଛି ନାହିଁ କରନ୍ କି କେନ୍ସିଥି
ଲିପି ଲଟ୍କି ନାହିଁ ଯାଆନ୍ । ୩୧ ।

ମେଘ ଯେନ୍ତା ସବୁଠାନେ (ପୁରଥୁର ଉପରେ) ଘେରେଇ ଡାବିକରି
ଥିଲେ ଭିଲ୍ ଲଟ୍କି ନାହିଁ ଯାଏ, ସେନ୍ତା ଆତ୍ମା ସମ୍ବନ୍ଧ ଦିହେ
ଥିଲେ ଭିଲ୍ ଲଟ୍କି ନାହିଁ ଯାଏ । ୩୨ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଜେନ୍ତା ଗୁଚେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇ ସାରା ସଂସାର୍କେ ଉଜାଲା
କରସି, ସେନ୍ତା ଏଖେଇ ଗୁଚେ ଆତ୍ମା ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରକେ ଉଜିଆ ଦେସି । ୩୩ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ଏନ୍ତା ଭାବେଁ କ୍ଷେତ୍ର ଆଉର କ୍ଷେତ୍ରଗ୍ୟର ପରକ୍ତେ
ଗିଆନ୍ ଆଏଁଥି ଦେଖିବନ୍, ପରକୁଟିର ଠାନୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଉପେ
ଜାନିଛନ୍, ସେମାନେ ପରମାତ୍ମାକେ ପାଏସନ୍ । ୩୪ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ତେର ଅଧ୍ୟାୟ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଚଉଦ ଅଧ୍ୟାୟ ତ୍ରିଗୁଣ ବିଭାଗ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ-ଗ୍ୟାନ ଭିତରର ବଣିହାଁ ପରମ୍ ଗ୍ୟାନ ମୁକ୍ତି ତମକୁ ଫେରଥରେ ଲଢେଇ କହେନି, ଜେନଟା ଜାନିକରି ରୁଷିମାନେ ଇ ସଂସାରକୁ ମୁକ୍ତ ହଇକରି ସିଧିକେ ପରାପତ୍ ହଇଛନ୍ । ୧ ।

ଇ ଗ୍ୟାନର ଆଶ୍ରେ ଯେନଲୁକେ ମତେ ପାଇଛନ୍, ସେମାନେ ସୁରୁଷ୍ଟିର ସୁରଜନା ଥୁ ଫେର ପାରେ ଜନମ୍ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ କି ପରଲ ଏ ସମିଆଥୁ ମୁରଜମାନ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ । ୨ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ମୋର ମହତ୍ ବ୍ରହ୍ମ ମୁଲ ପରକୁତି ହଉଛେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଯୋନି (ଗରଭ ଧାରନ୍ କରବାର ଠାନ୍) ଥୁ ମୁକ୍ତି ଚେତନାର ଗରଭ ଥାପନା କରସିଁ । ସେ ଜଡ୍ ଆର ଚେତନ ମେସଲେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ଜନମ୍ ହେସନ୍ । ୩ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! କିସମକିସମର ଯୋନିଥୁ ଯେତକି ଦିହିଧାରୀ ପ୍ରାଣୀ ଜନମ୍ ହେସନ୍, ତାକର ମୁଲ ହଉଛେ ସେ ଗରଭଧାରୀ ମାଁ । ଆଉର ମୁକ୍ତି ହଉଛେ ତାକର ବିହନ୍ ଦାତା ବାପ । ୪ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସତ୍, ରଜ ଆର ତମ-ପରକୁତିକୁ ଜାତ୍ ଇ ତିନଟାଗୁନ୍ ଅମର ଜିବାତମାକେ ଦିହିଥୁ ଛାପକିଥୁସନ୍ । ୫ ।

ଆହୋ ନିସ୍ପାପ ! ସେ ତିନହି ଗୁନ୍ ମଏଧେଁ ସତ୍ଗୁନ୍ ନିରମଲ ଆଏ ବଲିକରି ପ୍ରକାଶ ଆର ନିର୍ବିକାର ଆଏ । ହେଲେ ଇଟା ସୁଖ ଆର ଗ୍ୟାନ ଥୁ ଜିବାତମାକେ ବାନ୍ଧିକରି ରଖି । ୬ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ରାଗର ରଜଗୁନଟା କାମନା ଆର ଆସକ୍ତିକୁ ଉଦ୍ଭିଷି,
ସେଟା ଇ ଜିବାତ୍ମାକେ କରମ୍ ଆର କରମ୍ଫଳ ଫାସେ
ଫସେଇଦେସି । ୭ ।

ହେଲେ ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଦିହର ଅଭିମାନି ମୁନୁଷକୁ ମାୟାମହନିଥି
ଠେଲଗଉଥୁବାର ତମ ଗୁନ ଅଗ୍ୟାନୁ ଜାତ୍ ହେସି ବଳି ଜାନ ।
ସେଟା ଇ ଜିବାତ୍ମାକେ ବିସ୍ମୟ, ନିସତ୍ ଆର ଝୁମରାଥ ବାଧୁସି । ୮ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସତ୍ ଗୁନ ସୁଖଥୁ ଲଗାସି, ରଜଗୁନ କରମ୍ଫଥୁ ଲଗାସି,
ତମ୍ ଗୁନତ ଗ୍ୟାନ କେ ଦ୍ଵାପିକର ପ୍ରମାଦ୍ ଥି ଲଗାସି । ୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ରଜଗୁନ ଆର ତମ୍ଗୁନକେ ଜାକିଦେଲେ ସତ୍ଗୁନ
ଉଦ୍ଭିଷି, ସତ୍ଗୁନ ଆର ତମ୍ ଗୁନକେ ଜାକିଦେଲେ ରଜଗୁନ ଉଦ୍ଭିଷି ।
ସେନ୍ତା ସତ୍ଗୁନ ଆର ରଜଗୁନକେ ଜାକିଦେଲେ ତମ୍ଗୁନ ଉଦ୍ଭିଷି । ୧୦ ।

ଯେତେବେଳେ ଇ ଦିହେଁ ଆର ଇନ୍ଦ୍ରିଆମାନକରନ ଚେତନା ଆର
ବିବେକ୍ ଶକ୍ତି ଉକିଆ ବାଗିର ଜାତ୍ ହେସି, ସେତକି ବେଳେ ଜାନବ
ଯେ ସତ୍ଗୁନ ବଢ଼ିଛେ । ୧୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ରଜଗୁନ ବଢ଼ିଲେ ଲୋଭ, ପଦୃଷ୍ଟି, ସ୍ଵାର୍ଥ ରଖିକରି
କାମବୁତା ଅଶାନ୍ତି ଆର ଭୋଗ ବିଳାସ ଆତ୍ମକେ ମୁନୁଷ ଘିଟି
ହେସନ୍ । ୧୨ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମଗୁନ ବଢ଼ିଲେ ବିବେକ ବୁଧି କିଛି କାମ ନାହିଁ
କରେ । ବିଷମାଦ, ଝୁମରା, ମାୟାମହତ୍ତ୍ୱ ମୁନୁଷ୍ଠ ସାନିତ୍ୟାତି ହଜକରି
ଉଦାତ୍ତ ଚାଲିଯି । ୧୩ ।

ଯେତେବେଳେ ଇ ମୁନୁଷ୍ଠକର ସଦ୍‌ଗୁନ ବଢ଼ିକରି ଜୀବନ ଯାଏସି,
ସେତକି ବେଳେ ସେ ଅଏନ କାମ କରୁଥିବାର ଲୁକର ସରଗକେ
ଯାଏସି । ୧୪ ।

ରଜଗୁନ ବଢ଼ିକରି ମୁନୁଷ୍ଠ ମଲେ ଫେର ମୁନୁଷ୍ଠ ଜନମ ହେସି ଆଉର
ତମଗୁନ ବଢ଼ିକରି ମୁନୁଷ୍ଠ ମଲେ, ପଶୁ ପୋକ କିରୀଟା ବାଗିର ମୁତ୍ତ
ଯୋନିଥି ଜନମ ହେସି । ୧୫ ।

ସାତ୍ତ୍ୱିକ କରମର ଫଳ ନିରମଳ ଆଏ (ସୁଖ, ଗ୍ୟାନ, ବ୍ୟରାଗ),
ରାଜସ୍ କରମର ଫଳ ଦୁଃଖ ଆଉର ତାମସ କରମର ଫଳ ଅଗ୍ୟାନ
ବଳି ଜାନ । ୧୬ ।

ସଦ୍‌ଗୁନକୁ ଗ୍ୟାନ ଉଦେ ହେସି, ରଜଗୁନକୁ ଲୋଭ ଆଉର ତମଗୁନକୁ
ବିଷମାଦ, ମୋହ, ଅଗ୍ୟାନ ଉଦେ ହେସି । ୧୭ ।

ସଦ୍‌ଗୁନି ଉଚ୍ଚା (ସରଗ)କେ ଯାଏସନ, ରଜଗୁନି ମର୍ଦ୍ଦ (ମୁନୁଷ୍ଠ
ଲୋକ୍‌ଥି) ରହେସନ । ତମ୍‌ଗୁନି ନିଚା ଯୋନିଥି (ନରକ୍‌ଥି)
ପଡ଼େସନ । ୧୮ ।

ଯେତକି ବେଳେ ସାଖି ବାଗିର ରହିକରି ବିବେକୀ ଲୁକେ ଇ
ତିନହିଗୁନକେ କରତା ବଳି ଦେଖିବନ୍ ଆର ଇ ତିନହିଗୁନର ଉପରେ
ମତେ (ପରମାତ୍ମାକେ) ଚିନ୍ହି ପାରସନ୍ । ସେତକିବେଳେ ସେ
ମୋର ରୁପକେ ପରାପତ୍ ହେସନ୍ । ୧୯ ।

ସେ ବିବେକୀ ଲୁକେ ଦିହୁଁ ଜାତ୍ ତିନହି ଗୁନକେ ଡେରିକରି ଜନମ୍
ମରନ୍ ବୁଡ଼ା ଆର ସବୁ ଦୁଷ୍ଟ ମୁକତ୍ ହଇକରି ପରମ୍ ଆନନ୍ଦ
ପାଏସନ୍ । ୨୦ ।

ଅରଜୁନ୍ ପଚରାଲେ - ଇ ତିନହି ଗୁନକେ ଜଏ କଲା ଲୁକର ଆଚାର
ବେଭାର କାଣା ଆଏ ? ହେ ପର୍ଭୁ ! ମୁନୁଷ୍ କାଏଁ ବୁଧି କଲେ ତ୍ରିଗୁଣ
ନୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଏସି । ୨୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ସଦ୍‌ଗୁନର
ପ୍ରକାଶ, ରଜଗୁନର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଆର ତମଗୁନର ମୋହ ଆସଲେ ଦୈଷ୍ଟ
ନାହିଁ କରନ୍ କି ଇଟା ପଲେଇଗଲେ ଇଥୁରଲାଗି ପସ୍ତେଇ ନାହିଁ
ହୁଅନ୍ । ୨୨ ।

ଯେ ସାଖି ବାଗିର ରହିକରି ଗୁନେ ବିଚଳିତ୍ ନାହିଁ ହୁଅନ୍, ଗୁନମାନେ
ହିଁ ଗୁନମାନକର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜାନିକରି ପରମାତ୍ମାର ଠାନେ ଏକଭାବେ
ରହେସନ୍ ଆଉର କେଭେଁ ଭି ବିଚଳିତ ନାହିଁ ହଇକରି ସେ ସଜେ
ସେରଂଗେ ଥୁସନ୍ । ୨୩ ।

ଯେ ଲଗେତ୍ ଆତ୍ମଭାବଥୁ ରହେସନ୍, ଯେ ସୁଖ ଦୁଖକେ ସମାନ
ବୁଝସନ୍, ଯେ ମାଏର୍ ପଖନ୍ ସୁନା କେ ସମାନ ଭାବସନ୍, ଯେନ୍
ଗ୍ୟାନି ପ୍ରିୟ- ଅପ୍ରିୟ, ନିନ୍ଦା-ତୁସ୍ତି କେ ସମାନ ବଳି
ବୁଝସନ୍... । ୨୪ ।

ଯାହାର ଲାଗି ମାନ୍-ଅପମାନ୍, ମଏତର-ଭଗାରି ସମାନ୍, ଯାହାର ସବୁ
କବାରେ କମିହାଁ ବଳି ଟକର (ଅଭିମାନ) ନାହିଁ ଥାଏ, ସେ ଲୁକେ
ତିନିହୁଁ ଗୁନର ଉପରେ ଆନ୍ । ୧୫ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ଅଭରସ୍ତ୍ ଭକ୍ତିଯୋଗୁଁ ମତେ ଲଗେତ୍ ଭକ୍ତୁଥିସନ୍,
ସେ ଭି ଇ ତିନିହୁଁଗୁନକେ ଡେରିକରି ବୁଦ୍ଧକେ ପାଏବାର ଲାଏକଦାର
ହଜଯାଏସନ୍ । ୧୬ ।

କାରନ୍ ମୋରଠାନେ ସେ ଅମର ପରମ୍ ବୁଦ୍ଧ ଅମୃତର ସାଁଗେ ଧର୍ମର
ଉସତ୍ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ୍ ବଳି ଜାନ୍ । ୧୭ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଚଉଦ ଅଧ୍ୟାୟ ସରଳା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଯାହାର ଲାଗି ମାନ-ଅପମାନ, ମଏତର-ଭଗାରି ସମାନ, ଯାହାର ସବୁ କବାରେ କମିହାଁ ବଳି ଟକର (ଅଭିମାନ) ନାହିଁ ଥାଏ, ସେ ଲୁକେ ତିନୁହିଁ ଗୁନର ଉପରେ ଆନ ୧୭୫ ।

ଯେନ ଲୁକେ ଅଭରଷ୍ଟ ଉକ୍ତିଯୋଗ୍ୟ ମତେ ଲଗେତ୍ ଭକ୍ତୁଅସନ, ସେ ଭି ଇ ତିନୁହିଁଗୁନକେ ଡେରିକରି ବୁଦ୍ଧକେ ପାଏବାର ଲାଏକଦାର ହଇଯାଏସନ ୧୭୬ ।

କାରନ ମୋରଠାନ୍ତେ ସେ ଅମର ପରମ୍ ବୁଦ୍ଧ ଅମୃତର ସାଁଗେ ଧର୍ମର ଉସତ୍ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବଳି ଜାନ ୧୭୭ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଚଉଦ ଅଧ୍ୟାୟ ସରଳା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ପଦର ଅଧ୍ୟାୟ

ପରୁଷୋତ୍ତମ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ପରମେଶ୍ଵର ହଉଛନ୍ତି ଭଲଟା ପିପଲ୍ ଗଛ ଲେଖେନ୍ ସଞ୍ଚାରର ଚେର, ବୁଝା ବଢ଼ତାହି, ବେଦ ତାର ପତର । ସେ ଗଛ (ସଞ୍ଚାର)ର ତତ୍ତ୍ଵ କେ ଜେ ଜାନିଛେ, ସେ ବେଦର ନିଦାନ କଥାକେ ହେଜିପାରିଛେ । ୧ ।

ତିରଗୁନ୍ ପାଏନ୍ଥ ଇ ଗଛଟା ଜିଇଁସି ବଢ଼ସି । ଦେବତା ମୁନୁଷ୍ଠ ଆର ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ ବାଗିର ସୁରୁ ସୁରୁ ତାହି ପଖରାଥ ଇନ୍ଦ୍ରିଅଭୁଗର କଅଁଳିଆ ପତର ଚାରୁହିଆଡେ ପେସରେଇ ହେଇ ଢାଁପିଛେ । ମୁନୁଷ୍ଠମାନକର କରମ୍ ବଧନର ଚେର ତଲୁ ଉପରକେ ଆବରିଛେ । ୨ ।

ଭଲଟା ପିପଲ୍ ଗଛର ରୂପ ଯେନ୍ତା କୁହାଯାଇଛେ, ସେନ୍ତା ଦେଖିବାରକେ ନାହିଁ ମିଲେ, କାରନ୍ ଇତାର ମୁଲ୍ ଶେଷ ଥିତି ନାହିଁ । ଅହଁକାର, ମମତା ଆର ବାସନା ବାଗିର ଚାନ୍ ଚେରର ଇ ସଞ୍ଚାର ଗଛ କେ ବଏରାଗର କୁଡ଼େରଥୁ ରୁଦି ହେବା । ୩ ।

ଯାହାକେ ପାଏଲେ ମୁନୁଷ୍ଠ ଫେର ସଞ୍ଚାରକେ ନାହିଁ ଫିରେ, ସେ ପରମେଶ୍ଵରକେ ଅଏନ୍କରି ତୁଡ଼େଇ ହଇକରି ନୁରବାର କଥା । ଯେନ୍ ପରମେଶ୍ଵରନ୍ ଇ ଜୁନ୍ହାଁ ସଞ୍ଚାର ଗଛ ଆଁକରିଛେ ମୁଇଁ ସେ ମହାପୁରୁର ଶରନ୍ ପଶୁଛେ ବଳି ଜବର କରି ତାହାକୁ ପେଜେପାନି ଧ୍ୟାନ ମନନ୍ କରବାର କଥା । ୪ ।

ଯେନ୍ମାନକର ମାନ, କାମନା ଆର ମୋହ ମେଟିଯାଇଛେ, ଯେନ୍ମାନେ ଆସକ୍ତି ଦୋଷକେ ଜିତିଜାଇଛନ୍ତି, ପରମାତ୍ମାର ନ ଅଠିପହର ଅଛନ୍ତି ଆରୁ ସୁଖ ଦୁଖ ଗର୍ବଠୁ ମୁକ୍ତ ଆନ୍, ସେ ଗ୍ୟାନିମାନେ ଅମର ପଦକେ ପାଏସନ୍ । ୫ ।

ସେ ପରମପଦ୍ ଏତକି ଉକିଆମଏ ଆଏଜେ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଜନ୍ କି ଜୁଏ
ସେତକି ଉଜାଲା ଦେଇ ନାହିଁ ପାରନ୍ । ସେ ପରମ ପଦ୍ କେ ପାଏଲେ
ମୁନୁଷକୁ ସଂସାରକେ ଘୁଟି ଆସ୍ବାରକେ ନାହିଁ ପଡେ । ସେଟା ହିଁ
ମୋର ପରମଧାମ୍ ଆଏ । ୭ ।

ଇ ଦିହର ସନାତନ୍ ଜୀବାତ୍ମା ମୋର ଗୁଡେ ଭାର୍ ଆଏ, ଯେ କି
ପ୍ରକୃତିର ମନ୍ ଆର ପାଁଟି ଇନ୍ଦ୍ରିୟକେ ତାର ଆଡ୍ କେ ଘିର୍ସି । ୮ ।

ଧୁକା ଯେନ୍ତା ଗଂଧିକେ ଠାନ୍ ଠାନ୍ କେ ବୁହିନେସି, ଆତ୍ମା ଭି ସେନ୍ତା
ଦିହି ଛାଡ୍ଲା ବେଲକେ ମନ୍, ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନକୁ ସାଂଗେଧରି କରି ନୁଆଁ
ଦିହେଁ ସମ୍ପସି । ୮ ।

ଜୀବର ଆତ୍ମା କାନ୍, ନାକ, ଆର୍ଦ୍ଧ, ଜିଭ, ଆର ଛାଲ୍ ସାଂଗେ
ମନର ଉଧାଧି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଭୋଗ୍ କରସି । ୯ ।

ଆତ୍ମା ଜୁନ୍ହାଁ ଦିହି ଛାଡିକରି ନୁଆଁ ଦିହି ଧରସି, ତିରଗୁନ୍ଥୁ ସାନି
ହେଇକରି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଭୋଗ୍ କରସି । ତ ଭି ଆତ୍ମାକେ ଅଗ୍ୟାନ୍ ଲୁକେ
ଚିନ୍ହି ନାହିଁ ପାରନ୍ । ଅବ୍ଗା ଗ୍ୟାନ୍ ଆର୍ଦ୍ଧ ବିବେକୀମାନେ ହିଁ ସେଟା
ଦେଖିପାରସନ୍ । ୧୦ ।

ଜଡ୍ବାନ୍ ଯୁଗୀମାନେ ଭି ନିଜର ଛାତିଭିତରର ଆତ୍ମାକେ ଭୁଗିଁ
ଦେଖସନ୍ । ହେଲେଁ ଯେନ୍ମାନେ ନିଜର ଦିହି ଭିତରକେ ପରଛା
ନାହିଁକରି ସେ ମୁଡ୍ମାନେ ରାଏଡ୍ ଦିନ୍ ବେଉଁଡ୍ କଲେ ଭି ଇ
ଆତ୍ମାକେ ଜାନି ନାହିଁ ପାରନ୍ । ୧୧ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେନ୍ ତେଜର ବଳେ ସାରା ଜଗତ୍କେ ଉଜିଆ ଦଉଛେ,
ଯେନ୍ ତେଜ୍ ଜନ୍ ଆର ଜୁଏ ନ ରହିଛେ, ଇ ସବୁ ଜାକର ମୋର
ତେଜ୍ ବଳିକରି ଜାନ । ୧୨ ।

ମୁଇଁ ମୋର ମାୟାଶକ୍ତିର ବଳେ ପୁରଥୁର ସବୁ ଜୀବଜୀବୁକେ ପୁରଲେଇଁ
ଧରିଛେ । ମୁଇଁ ଜନ୍ ହଳକରି ସବୁ ଉଷୋକଷାର ଗଛକୁ ପୁଷ୍ପ
କରସି । ୧୩ ।

ମୁଇଁ ହିଁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକର ପେଟେଁ ବ୍ୟସାନର ଜୁଏ ଆସି । ପରାନ୍,
ଆର ଅପାନ୍ ଜୁରା ପବନଥୁ ବ୍ୟସାନର ଜୁଏ ଜଳିକରି ଚାଏର ରକମର
ଅରନ୍, ଜିରନ୍, କରୁଛେ । ୧୪ ।

ମୁଇଁ ହିଁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକର ହୁରଦେ ଅଛେ । ମୋର ଠାନ୍ ହିଁ ସ୍ମୃତି, ଗ୍ୟାନ୍,
ଆର ଅପୋହନ୍ (ବିଚାରବୁଧିଥୁ ମନର ଶକ୍ତି ମେଟାବାରଟା) ଜାତ୍
ହେସି, ସବୁ ବେଦର ସିରିଫ୍ ମୁଇଁ ଜାନ୍ବାର ଲାଏକ୍ ଆସି । ମୁଇଁ ହିଁ
ବେଦାନ୍ତ କରତା ଆର ମୁଇଁ ହିଁ ବେଦର ଗ୍ୟାନ୍ ଆସି । ୧୫ ।

ଇ ସଂସାରେ ମର ଆଉର ଅମର-ଏନ୍ତା ଦୁଇ କିସମର ପୁରଷ ଅଛନ୍ ।
ଇ ମାନକର ମଧ୍ୟୁଁ ସବୁ ପ୍ରାଣୀକର ଦିହିଟା ମରଆଏ ଆଉର
ଜିବାତମାଟା ଅମର ଆଏ ବଳି କୁହାଯାଏସି । ୧୬ ।

ଇ ଦୁହି ପୁରୁଷନ୍ ଅଏନ୍ ପୁରଷ ତ ପରମାତ୍ମା ପରମେଶ୍ୱର ଆନ୍,
ଯେ କି ତିନହି ଲୋକେଁ (ସରଗେଁ, ମରତେଁ, ପାତାଲେଁ) ସମକର
ଧାରନ୍, ପୁଷନ୍, କରସନ୍ । ୧୭ ।

ମୁକ୍ତି ମର / ନାଶବାନ, ଠାକୁ ଉପରେ ଆରୁ ଅମର ଜୀବାତ୍ମା ଠାକୁ
ଭିଲ୍ ଅଏନ୍ ଆଏଁ, ହେଥୁରଲ୍ଲାଗି ଲୁକେ ମଏଧେଁ ଆର ବେଦେଁ ମତେ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କୁହାଯାଇଛେ । ୧୮ ।

ଆହୋ ଭାରତ୍ ! ଯେନ୍ ଗ୍ୟାନିମାନେ ମତେ ଏନ୍ତା ଭାବେଁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ବଲି ଜାନସନ୍, ସେ ସବ୍‌ଜାନତା ଲୁକେ ସବୁ କିସମେ ହରମେସା
ମତେ (ବାସୁଦେବକେ) ହିଁ ଭଜସନ୍ । ୧୯ ।

ଆହୋ ନିସ୍‌ପାପ ଅରଜୁନ ! କେଥିନି ଛେଦ୍‌ଭେଦର ଇ ଶାସ୍ତ୍ରର ତମର
ଆଘେ କହେଲି । ଇଟା ଜାନିଗଲେ ମୁନଷ୍ଟ ଗ୍ୟାନି ହେବେ ଆର କୁରୁତ୍
କୁରୁତ୍ ହେବେ । ୨୦ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ପଦ୍ମର ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ସୁଲହ ଅଧ୍ୟାୟ

ଦେବତା ଆସୁର ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଭାଗବାନ କହେଲେ- ବିନ୍ ଡରଭ୍ୟ, ପରଛା ମନ, ଗିଆନ୍ ଲାଗି ଧିଆନ ଯୋଗ ନିଷ୍ଠା, ସାଦ୍ବିକ୍ ଦାନ, ଇନ୍ଦ୍ରିଆ ଦମନ, ଦେବତା ମହାପୁରୁ ଗୁରୁଜନର ପୂଜାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଯଗ୍ୟ, ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରର ପଠନ, ତପ୍ତ (କରମ୍ ଧରମ୍ ପାଳନ ଲାଗି ଦୁଃଖ ସହେବାରଟା) ଆଉ ସାଧାସିଧା ରହେବାର ।୧ ।

ଅହିଂସା (କାହାକେ କେନ୍ଦ୍ରି ପରକାରେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ଦେମାଁ) ସତ୍, ମିତ୍ରା କଥା କହେବାର, ରାଗରିଷ୍ଟି ନାହିଁ ହେବାର, ଅଭିମାନ ତିଆର, ସିଆନ୍ତି ମନ, କାହାକେ ନିନ୍ଦା ନାହିଁ କରବାର, ଦୟାବାନ, ଇନ୍ଦ୍ରିଆ ଜ୍ୟ, କଅଁଳିଆ, ନିରଲୁଭି..... ।୨ ।

ତେଜ, କ୍ଷମା, ଧିରଜ, ପରଛା ଦିହି, ସତ୍‌ରୁଭାବ ନାହିଁନ, ଅଭିମାନ ଶୁଦ୍ଧନ-ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଇ ସବୁ ହଉଛେ ଦଏବି ସମ୍ପଦ୍ ନେଇକରି ଜନମ୍ ହଇଥିବାର ଲୁକର ଗୁନ୍ ବେଭାର ।୩ ।

ଆହୋ ପାରଥ ! ଦମ୍ଭ, ଗର୍ବ, ଅଭିମାନ, ରାଗ୍ ରିଷ୍ଟି, ଟେନ୍‌ହା ଆଉ ଅଗ୍ୟାନ- ଇ ସବୁ ହଉଛେ ଆସୁରି ସମ୍ପଦ୍ ନେଇକରି ଜନ୍ମିଥିବାର ଲୁକର ଗୁନ୍ ।୪ ।

ଦଏବି ସମ୍ପଦ୍ ମୁକ୍ତି ଦେସି ଆଉ ଆସୁରି ସମ୍ପଦ୍ ପାସେ ପସାସି । ହେଥିରଲାଗି ହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ଦୁର୍ଜମନା ନାହିଁ ହ, କାରନ୍ ତମେ ଦଏବି ସମ୍ପଦ୍ ନେଇକରି ଜନମ୍ ହଇଛ ।୫ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଜଗତେ ଦୁଇ ପରକାର ମୁନୁଷ ଅଛନ୍ । ଗୁଚେ ଦଏବି ପରକୁତିର ଆରଟା ଅସୁର ପରକୁତିର । ଦୁହିଟା ମଏଧୁଁ ଦଏବି ପରକୁତିର କଥା ତ ତମକୁ କହିସାରିଛେ । ଇହାଦେ ମୁନୁଷର ଅସୁର ପରକୁତିର କଥା ବଖାନୁଛେ ଶୁନ । ୧୬ ।

ଅସୁର ସଭାବର ମୁନୁଷ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିବୃତ୍ତି କିଛି ନାହିଁ ଜାନନ୍ । ତ ତାକରଠାନେ ଶୌଚ, ସଦାଚାର, ସତ୍ କଥା ନାହିଁ ଥାଏ । ୧୭ ।

ଅସୁର ପରକୁତିର ମୁନୁଷମାନେ କହେସନ୍- “ଜଗତ୍ ଅସତ୍, ମହାପୁରୁ ବଳି କିଛି ନାହିଁନ, ମାଏଝି-ମୁନୁଷରୁ ମିଳନ୍ନୁ ତାରସୁକେ ସୁରୁସ୍ତ ଶୁରଜନା ହଇଛେ, ସିରିଫ୍ କାମ୍ ହିଁ ତାର କାରନ୍, ଇତାରଛଡା ଆର କାଏଟା ଅଛେ” । ୧୮ ।

ଇ ଭୁଲ୍ ବିଚାର କରି କରି ଯାର ସଭାବ୍ ଖରାପ୍ ହଇଗଲାନ ସେ ଅଲପ୍ ବୁଧିର ଅପକାରି ଦୁଷ୍ଟକରମିଆ ମୁନୁଷମାନେ ଜଗତର ଅବଗା ବିନାଶ କରବାକେ ଅଛନ୍ । ୧୯ ।

ଦମ୍ଭ, ଅଭିମାନ୍ ଆର ଗର୍ବ ଧରିକରି ମୁନୁଷମାନେ କେନ୍ସି ପରକାରେ କାମନା ପୁରା ନେ ହେବାର ଆଶେ ଅଗ୍ୟାନଥ୍ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଆଚରନ୍ ଆର ଭୁଲ୍ କାମ୍ କରସନ୍ । ୧୦୦ ।

ତାକର ମରବାରତକ୍ କେଥୁନି କେତେ କାମନା ଚିନ୍ତା ଥୁସି, ସେମାନେ ଦିହର ଭୁଗ୍ ବିଲାସ୍ କେ ଇଟା ହିଁ ସୁଖ୍ ବଳି ଭାବ୍ସନ୍ । ୧୦୧ ।

ଶହ ଶହ ଆଶାର ଫାସେ ଫସିକରି ମୁନୁଷମାନେ କାମ୍ ରିସ୍ମିଥ୍ ରହେସନ୍ । ବିଷୟା (ଇନ୍ଦ୍ରିୟ) ଭୋଗ୍ ଲାଗି ଅନିଏ କବାର କରି କରି ଧନ୍ କୁଲଜିବାରଥ୍ / ଛିଟ୍ବାରଥ୍ ମାତିଥିସନ୍ । ୧୦୨ ।

ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି- ‘ମୁଁ ଆସି ଇଚ୍ଛା ପାଏଲି ଆଉ ତେଜକର
ସେଟା ପାଏମି । ମୋରନ ଏତେ ଧନ ଅଛି, ଆହୁରି ଏତେ
କମାମି’ । ୧୩ ।

‘ସେ ଶତ୍ରୁ କେ ମାରିଦେଲି, ଆଉ ବାକି ଶତ୍ରୁ ମାନଙ୍କୁ ଭଲ ମୁଁ
ମାରିନେମି, ମୁଁ ଇଶ୍ଵର, ଭୁଗି, ସିଦ୍ଧ, ବଳବାନ ଆଉ ସୁଖି’ । ୧୪ ।

‘ମୁଁ ବଡ଼େ ତାଳେବର ଆଉ ମୋର ବଡ଼ କୁଟୁମ୍ବ । ମୋର ସମାନେ
ଆଉ କିଏ ଅଛି ? ମୁଁ ଯଗ୍ୟ କରମି, ଦାନ ଦେମି ଆଉ ମଉଜ୍ଜ
ମଜଲିସ୍ କରମି’ । ଏହା ଭାବେ ଅଜାଣ୍ଠାର ମୁରୁଖ, ମୋହର ଜାଲେ
ମନକେ ଗୁରୁମୁଚେଇ କରି ଭରମୁଥୁସି । ବିଷୟ ଭୁଗେଁ ଆସକ୍ତ ଆସୁରି
ଲୁକେ ପାପର ପୁହୁରା ନରକେଁ ପଡ଼ନ୍ତି । ୧୫-୧୬ ।

ସେଲୁକେ ନିଜେ ନିଜକୁ ବଡ଼ ଭାବିକରି ଧନର ମାନର ଗର୍ବେ
ବୁଡ଼ିଥିବନ, ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଧି ଛାଡ଼ିକରି ଛୁଛା ଆତ୍ମାରେ ନାଁ ନିତିକେ
ଲୋକଦେଖା ଯଗ୍ୟ କରନ୍ତି । ୧୭ ।

ଅହଙ୍କାର, ବଦ୍ଧ, ଗରବ, କାମନା ଆଉ ରାଗରିଷମିର ରୁଦାବଧି ଆସୁରି
ଲୁକେ ଦୁଷ୍ଟରାମାନଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି । ସେ ନିଜର ପରହର ଦିହେଁ
ଥିବାର ମତେ (ଅନ୍ତରଯାମିକେ) ଦେଖ କରନ୍ତି । ୧୮ ।

ସେ ଦେଖ କରୁଥିବାର ନିଷଠର ଅଧମ ଖେଳା ମୁନୁଷକୁ ମୁଁ ସଂସାରେ
ପାରକେ ପାର ଅସୁର ଯୋନିଥି ଫିକସି । ୧୯ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ସେ ମୁହଁ ଲୁକେ ମତେ ନାହିଁ ପାଇକରି କେଥିନି
ଜନମତକ ଅସୁର ଯୋନିଥି କିନ୍ତୁଥିବନ, ତାରଠାନ୍ତୁ ଭିଲ ଅଏସୋ
ନିଚାଗତି ପାଏସନ, ତାରମାନେ ଘୋର ନରକେ ପଡ଼ସନ । ୧୦ ।

କାମ, ରାଗରିସମି ଆର ଲୋଭ-ଇ ତିନଟା ନରକର ଦୁଆରବନ୍ଧୁ
ଆଏ । ଇଟା ଆତମାର ନାଶ କରିଦେସନ । ଇଥିରଲାଗି ଇ ତିନହିଟାକେ
ତ୍ୟାଗ କରିଦେବାର କଥା । ୧୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ନରକର ଇ ତିନହି ବାଟକେ ଯେ ଚୁଟିଦେସି ସେ
ହାଏମୁକଲ ହଇକରି ନିଜର ଭଲଗତି କରସନ । ସେଥି ସେ ପରମ
ଗତି ପାଏସନ । ୧୨ ।

ଯେନ ଲୁକେ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧି ଛାଡ଼ିକରି ନିଜର ମନମରଜି କବାର
କରସନ, ସେ ସିଧି ନାହିଁ ପାଆନ, ପରମ ଗତି ନାହିଁ ପାଆନ କି ସୁଖ
ନାହିଁ ପାଆନ । ୧୩ ।

ସେଥିରଲାଗି ତମେ କେନ୍ଦ୍ରା କରବାର କଥା, କେନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ କରବାର
କଥା ଶାସ୍ତ୍ର ହିଁ ପ୍ରମାଣ ଆଏ । ଏନ୍ତା ଜାନିକରି ତମେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧି ଅନ୍ୟାରେ
ନୁକୋ କରମ କରି ଯ । ୧୪ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ସୁଲହ ଅଧିଆ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ସତର ଅଧ୍ୟାୟ

ତିନ୍ ପରକାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବିଭାଗ ଯୋଗ

ଅରଜୁନ୍ ବ୍ୟଲେ- ହେ କୁଷ୍ଠ ! ଯେନ୍ ଲୁକେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧି ଛାଡ଼ିକରି
ସଧ ରଖିକରି ଦେ ଦେବତା କେ ପୂଜା କରସନ୍ ସେ ନିଷ୍ଠା ସାଦ୍ବିକି
କି ରାଜସୀ କି ତାମସୀ ଆଏ ।୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ- ସାଦ୍ବିକି, ରାଜସି ଆର ତାମସି ଶ୍ରଦ୍ଧା
ମୁନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଆତ୍ମଲିର ଜନ୍ମର ସଂସ୍କାର ସଭାବନ୍ ଜାତ୍ ଆଏ ।
ଇ ତିନିହିଟା ମୋରଠାନ୍ ଶୁନ ।୨ ।

ଆହୋ ଭାରତ ! ସବୁ ମୁନୁଷ୍ୟକର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତକରଣର
ଅନୁରୂପ ହେସି । ଇ ପୁରୁଷ ସରଧାମାଏ ଆଏ । ଜେନ୍ ଲୁକର ଯେନ୍ତା
ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସେ ନିଜେ ଭି ସେନ୍ତା ଗୁନର ଆନ୍ ।୩ ।

ସାଦ୍ବିକ୍ ଲୁକେ ଦେ ଦେବତାକୁ, ରାଜସ୍ ଲୁକେ ଯକ୍ଷ ଅସୁରମାନକୁ
ଆଉର ତାମସ୍ ଲୁକେ ଭୂତ ପ୍ରେତକେ ପୂଜା କରସନ୍ ।୪ ।

ଯେନ୍ ତପି ବିନ୍ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧିର ଘୋର ତପ୍ ଆଚରନ୍ କରସନ୍,
ଦମ୍ଭ, ଅହଙ୍କାର, କାମନା, ଆସକ୍ତି ଆର ବଫୁର ଅଭିମାନ ଥୁସି ... ।୫ ।

ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଦିହେଁ ଆର ଦିହି ଭିତରେ ମୁକ୍ତ ଅଛେଁ । ଭୁକେ ଉପାସେ
ରହିକରି ମତେ ଯେ ପିତା ଦଉଛେ, ସେ ଅଜାନ୍ବାର ମାନକୁ ଅସୁର
ସଭାବର ଲୁକେ ବଳି ଜାନ ।୬ ।

ଆହାର, ଯଗ୍ୟ, ତପ୍ ଆର ଦାନ ଭି ଲୁକ୍‌କର ପରକୁଟି ହିସାବେ
ତିନ୍‌ପରକାରର ଆଏ । ସେ ସବୁର ଭେଦ୍ ମୋର ନୁ ଶୁନ ।୭ ।

ଯେନ୍ ଆହାର ଆଏଷ, ବୁଧି, ତାକତ, ନିରୋଗ, ସୁଖ ଆର ସେନ୍‌ହୋ
ବଢ଼ାସି, ଯେନ୍ ରସାଲ ଚିକନ୍ ଆହାର ମନ୍‌କେ ଖୁସ୍ କରାସି ଆର
ଖାଦ୍ୟସାର ଜହ ବେଲତକ୍ ରହେସି, ସେଟା ସାତ୍ତ୍ବିକ ଲୁକର ବଣିହାଁ
ଆହାର ଆଏ ।୮।

ପିତା, ଆମିଲ, ନୁନିଆଁ, ଅଏସୋ ଚଟ, ରାଗ, ରୁଖାସୁଖା, ପେଟ୍‌ଜଳା
ଆର ଦୁଖ ଚିନ୍ତା ରୋଗ ବଢ଼ାବାର ଆହାର ରାଜସ୍ ଲୁକର ଲାଗି
ବଣିହାଁଟା ଆଏ ।୯।

ଯେନ୍ ଖାଦ୍ୟଥୁ ରସ୍ ନାକଁ ଆଏ, ଗଧୁଁଥୁସି, ବାସି, ଅଏଠା, ଅପବିତ୍ର
ଆର ଶାସ୍ତ୍ର ମନା କରିଛେ, ସେଟା ତାମସ ଲୁକର ବଣିହାଁ ଖାଏଦ୍
ଆଏ ।୧୦।

ଫଳର ଆଶ୍ ଛାଡ଼ିକରି ଯେନ୍ ଯଗ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧିଥୁ କରାଯାଏସି, ସେଟା
ସାତ୍ତ୍ବିକ ଯଗ୍ୟ ଆଏ ।୧୧।

ହେଲେ ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଅଗ୍‌ବା ଦମ୍ ଦେଖାବାର ଲାଗି ନହେଲେ
ଲାଭର ଆଶାଥୁ ଜେନ୍ ଯଗ୍ୟ କରାଯାଏସି, ସେ ଯଗ୍ୟ କେ ତମେ
ରାଜସ୍ ବଳି ଜାନ ।୧୨।

ଯେନ୍ ଯଗ୍ୟଥୁ ମନ୍ତ୍ରର, ଶର୍ଧା, ଅରନ୍ ଦାନ ନାକଁଆଏ, ଶାସ୍ତ୍ରର
ଉଲଟିଆ, ଲୁକକୁ ସୋଜ୍ ଦେଖାବାର ଲାଗି ଯଗ୍ୟ କରାଯାଏସି, ସେଟା
ତାମସ ଯଗ୍ୟ ବଳି କହେସନ୍ ।୧୩।

ଦେବ୍‌ତା, ବାମ୍‌ହନ୍, ଗୁରୁ ଆର ଗ୍ୟାନି ଲୁକର ପୁଜା, ସପା ସୁତ୍‌ରା
ପରଛା, ସରଲ ଭାବ, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଆର ଅହିଂସା – ଇଟାକେ ଦିହିର
ତପ୍ କହେସନ୍ ।୧୪।

ଯେନ୍ କଥା କାହାକେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ ନାହିଁ କରେ, ଯେନ୍ କଥା ମିଠା,
ହିତକର, ସତ୍ କଥା, ଫେର ବେଦ୍ ଶାସ୍ତ୍ରର ପଢ଼ବାର ଆର
ମହାପୁରୁର ନାମ୍ ଜୟ ବ୍ୟସେରା କଲେ-ସେଟାକେ ବାଣୀର ତପ୍
କହେସନ୍ । ୧୫ ।

ଚେଁଗା ମନ, ସାଁତ୍ତାବ, ମହାପୁରୁକେ ସୋର କରବାର ସଭାବ,
ମନର ନିରମଳ ଭାବ୍ -ଇ ସବୁକେ ମନର ତପ୍ କହେସନ୍ । ୧୬ ।

ବିନ୍ ଫଲ୍ ଆଶାଥି ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍ ଯୁଗାମାନେ ଯେନ୍ ଇ ଦିହି, ବାଣୀ
ଆର ମନର ତପ୍ କରସନ୍-ଇ ତିନ୍ହି ତପ୍ କେ ସାତ୍ବିକ ତପ୍
କହେସନ୍ । ୧୭ ।

ସତ୍‌କାର, ସନ୍ମାନ ଆର ପୁଜା ପାଏବାର ଆଶେ ଯେନ୍ ତପ୍ କରସନ୍,
ଯେନ୍‌ଟା ନିଜର ଲାଭର ଆଶେ ଦମ୍ଭ ଭାବ୍ କରାଯାଏସି, ସେ ଅନିଷ୍ଟିତ
ଆର ଘଡେଛନ୍ତି ଲାଭର ତପ୍ କେ ରାଜସ୍ ତପ୍ କହେସନ୍ । ୧୮ ।

ଯେନ୍ ତପ୍ ମୁଢ଼ ବାଗିର ଜିଦ୍ ଧରିକରି ମନ, ବାଣୀ ଆର ଦିହିର
ପିତା ସାଁଗେ ପରହର ଅହିତ୍ ଲାଗି କରାଯାଏସି, ସେ ତପ୍ କେ ତାମସ୍
ତପ୍ କହେସନ୍ । ୧୯ ।

‘ଦାନ୍ ଦେବାରଟା ହିଁ ଅଧନ୍ କବାର ଆଏ’- ଏନ୍ତା ଭାବି କରି ଯେନ୍
ଦାନ୍ ବିନ୍ ଆଶାଥୁ ନିସ୍‌କାମ୍ ଭାବେ ଠିକ୍‌ଠାନ୍, ସମିଆ, ଲାଏକ୍‌ଦରନ୍
ଦିଆଯାଏସି - ସେ ଦାନ୍‌କେ ସାତ୍ବିକ୍ ଦାନ୍ କହେସନ୍ । ୨୦ ।

ହେଲେ ଯେନ୍ ଦାନ୍ ଚାନ୍ଦା ଦେଲା ବାଗିର କି ପ୍ରତି ଉପକାର ପାଏବାର
ଲାଗି ନହେଲେ କିଛି ଲାଭର ଆଶେଁ ଦିଆଯାଏସି, ସେ ଦାନ୍‌କେ
ରାଜସ୍ ଦାନ୍ ବଳି କହେସନ୍ । ୨୧ ।

ଯେନ୍ ଦାନ ବିନା ସତ୍‌କାର୍ଯ୍ୟ ନହେଲେ ତିରସ୍କାର କରି ଅଳାଏକ୍
ଠାନ୍ ସମିଆଥୁ କି ନାଲାଏକ୍ ଲୁକ୍କୁ ଦିଆଯାଏସି, ସେ ଦାନକେ
ତାମସ୍ ଦାନ କହେସନ୍ । ୨୨ ।

‘ଓଁ ତତ୍ ସତ୍’- ଏନ୍ତା ତିନ୍ ପରକାର ମହାପୁରୁ ବ୍ରହ୍ମକର ନାମ
କୁହାଯାଇଛେ । ସୁରୁସ୍ତୁ ସୁରଜିନାର ସମିଆଥୁ ଇ ତିନ୍‌ହି ଶବ୍ଦକୁ
ବାମ୍‌ହନ୍ ମାନେ, ବେଦ୍‌ମାନେ ଆର ଯଗ୍ୟ ମାନେ ରଚିତ୍
ହଇଛନ୍ । ୨୩ ।

ସେଥିରଲାଗି ବେଦ୍ ମନ୍ତ୍ରର ପଢ଼ା ବ୍ରହ୍ମବାଦୀ ଲୁକେ ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଧିଥୁ ଓଁ
ନାମ୍ ଉଚ୍ଚାରନ୍ କରି କରି ଯଗ୍ୟ, ଦାନ ଆର ତପ୍ ମୁଲ୍ କରସନ୍ । ୨୪ ।

କଲ୍ୟାଣକାମି ଲୁକେ ଇ ସବୁ ‘ତତ୍’ ଆଏ ବଳି ଭାବିକରି ତତ୍ ଉଚ୍ଚାରନ୍
କରି ବିନ୍ ଫଳର ଆଶେଁ କେଥିନି ପରକାରର ଯଗ୍ୟ, ତପ୍, ଦାନ
କରସନ୍ । ୨୫ ।

ସତ୍ - ପରମାତ୍ମାର ଇ ନାମ୍‌ଟା ସତ୍‌ଭାବ୍‌ଥୁ, ବଶିହାଁ ଭାବ୍‌ଥୁ ବେଭାର
ହେସି । ଆହୋ ପାରଥ ! ଅଏନ୍ କରମ୍‌ଥୁ ଭି ‘ସତ୍’ ଶବ୍ଦ ବେଭାର
ହେସି । ୨୬ ।

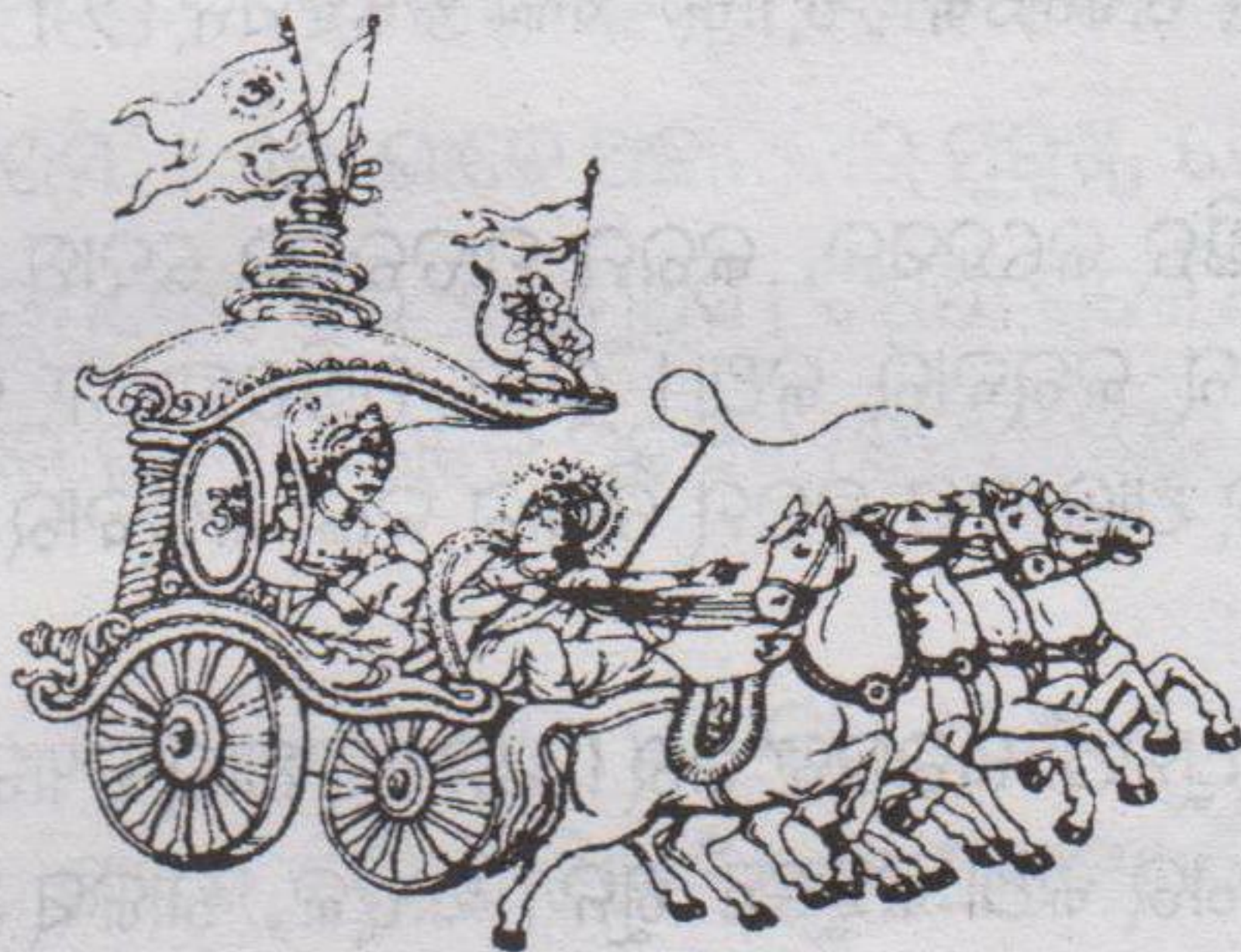
ଯଗ୍ୟ, ତପ୍ ଆର ଦାନ୍‌ଥୁ ଯେନ୍ ନିସ୍ତା ଥୁସି, ତାହାକେ ସତ୍ ବଳି
କହେସନ୍ । ପରମାତ୍ମାର ଲାଗି କରମ୍ କଲେ ବେଶକ୍ ‘ସତ୍’ ବଳି
କହେସନ୍ । ୨୭ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ! ବିନ୍ ଶ୍ରଦ୍ଧାଥୁ ହୋମ, ତପ, ଦାନ ଆର ଉଁଝା
ଶୁଭକରମ୍ କରବାରଟାକେ ‘ଅସତ୍’ ବଳି କହେସନ୍। ତ ସେ ସବୁ
ଜିଁ ଥଉନ୍ ଥଉନ୍ ଲାଭ ନାହିଁ ଦିଏ କି ମଲା ଉତାରେଁ ଭି ଲାଭ ନାହିଁ
ଦିଏ । ୨୮ ।

॥୩॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ସତର ଅଧ୍ୟାୟ ସରଲା ।

॥ହରେ କୃଷ୍ଣ॥

ଅଠର ଅଧିଆ

ମୋକ୍ଷ ଯୋଗ

ଅରଜୁନ୍ ପଢ଼ିଲାଲେ - ହେ ମହାବାହୁ! ହେ ହୃଷିକେଶ! ହେ
ବାସୁଦେବ! ମୁଁ ସନ୍ୟାସ ଆର ତ୍ୟାଗର ଦୁହିଁ ତତ୍ତ୍ୱକେ ଭିନ୍ ଭିନ୍
କରି ଜାଣିବାକେ ଚାହୁଁଛି । ୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହେଲେ - କେତେ ପଣ୍ଡିତମାନେ କାମ୍ୟ କର୍ମର
ତ୍ୟାଗକେ 'ସନ୍ୟାସ' ବଳି ବୁଝିବନ୍ । କେତେ ଗ୍ୟାନିମାନେ ସକଳ
କର୍ମର ଫଳ ତ୍ୟାଗକେ 'ତ୍ୟାଗ' ବଳି କହେବନ୍ । ୨ ।

କେତେ ପଣ୍ଡିତ କହେବନ୍, କରମ୍ ମାତରକେ ଦୋଷ ଭରିଛି, ତ
ସେଟା ତ୍ୟାଗ କରବାର କଥା । ଉଁଝା ପଣ୍ଡିତମାନେ କହେବନ୍ -
ଯଗ୍ୟ, ଦାନ, ଆର ତପ୍ କରମ୍ ତିଆର ନାହିଁ କରବାର କଥା । ୩ ।

ଆହୋ ମୁରଧୁନିଆଁ ଭରତବଂଶର! ସନ୍ୟାସ ଆର ତ୍ୟାଗ- ଇ ଦୁହିଁଥୁ
ଆଘୋ ତ୍ୟାଗର କଥା କହୁଛେ ଶୁନ । ସାତ୍ତ୍ୱିକ, ରାଜସ୍ ଆର ତାମସ
ବଳି ତିନ୍ ରକମ ତ୍ୟାଗ ଅଛି । ୪ ।

ଯଗ୍ୟ, ଦାନ, ଆର ତପ୍ କରମ୍ ତିଆର ନାହିଁ କରବାର କଥା,
ବରଂ ସେଟା ବେଶକ୍ କରବାର କଥା କାଁଜେ ବଏଲେ ଇ ତିନ୍ଟା
କରମ୍ ବୁଧିମାନ ଲୁକକୁଁ ପବିତ୍ର କରସି । ୫ ।

ତ ଆହୋ ପାର୍ଥ! ଆସକ୍ତି ଆର ଫଳ କାମନା ଛାଡ଼ିକରି ଇ ଯଗ୍ୟ
ଦାନ, ଆର ତପ୍ କରମ୍ ସାଁଗେ ସବୁ ପୁଜନ୍ କରମ୍ ନିଷ୍ଠେ କରବାର
କଥା । ଇଟା ହଉଛି ମୋର ନିର୍ଦ୍ଦାଶ ଅଏନ୍ ମତ୍ ଆଏ । ୬ ।

ହେଲେ ନିଅନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ତିଆରି କରବାରଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁସେ ।
ମାୟାମୋହଥୁ ପଡ଼ିକରି ସେଟା ତିଆରି କରିଦେବାରଟାକେ ତାମସ
ତିଆରି କହେସନ୍ ।୭ ।

ଯାହା କିଛି କରନ୍ତୁ ଅଛେ, ସବୁ ଦୁଖର ରୁପ୍ ଆଏ - ଏନ୍ତା ବୁଝିକରି
ଜନ୍ମି କିଏ ଦିହିକେ ଦୁଖାବା ତିଆବା ବଳି ଡରହେ କରନ୍ତୁ ତିଆରି
କରିଦେସି, ସେ ତିଆରିର ଫଳ ନାହିଁ ପାଏ । ଇଟାକେ ରାଜସ୍ ତିଆରି
କହେସନ୍ ।୮ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଧିଥୁ କରନ୍ତୁ କରବାରଟା ହିଁ କରତବ୍ୟ
ବଳି ଭାବିକରି ଆସକ୍ତି ଆର ଫଳ କାମନା ଛାଡ଼ିକରି ଯେନ୍ କରନ୍ତୁ
କରାଯାଏସି, ସେଟା ହିଁ ସାତ୍ବିକ୍ ତିଆରି ଆଏ ।୯ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ ଅକୁଶଳ କରନ୍ତୁ ଦୈଷ୍ଟ ନାହିଁ ରଖେ, କି କୁଶଳ
କରନ୍ତୁ ଆସକ୍ତି ନାହିଁ ହୁଅନ୍, ସେ ସତ୍ତ୍ବଗୁଣର ଲୁକେ ହିଁ ଶୈଳାହୀନ,
ବୁଧିମାନ୍ ଆର ସଥର-ତିଆଗି ।୧୦ ।

ଦିହିଧାରୀ କେନ୍ସି ମୁନୁଷ୍ ପୁରାପୁରିଭାବେ ସକଳ କରନ୍ତୁ ତିଆରି
କରି ନାହିଁ ପାରେ, ତ ଯେ କରନ୍ତୁ ଫଳ ତିଆଗି, ତାହାକୁ ହିଁ ତିଆଗି
ବଳି କହେସନ୍ ।୧୧ ।

ଯେନ୍ ଲୁକ କରନ୍ତୁଫଳ ତ୍ୟାଗ ନାହିଁ କରେ, ସେ ମଲା ଉତାରେ
ଭଲ୍, ଅସାର ଆର ମେସରି ଏନ୍ତା ତିନ୍ ରକମର କରନ୍ତୁ ଫଳ ନିଶ୍ଚେ
ପାଏସି । ହେଲେ କରନ୍ତୁ ଫଳ ପୁରାପୁରି ତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ ସେ
କରନ୍ତୁ ଫଳ କେଭେଁ କାଲେ ଭି ନାହିଁ ମିଲେ ।୧୨ ।

ଆହୋ ମହାବାହୁ! ସାଂଖ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରଥ ସକଳ କରମର ସିଧି ଲାଗି
ପାଁଚଟା କାରନ୍ କୁହାଯାଇଛି, ସେ ସବୁ ତମକୁ କହି ଦିଅନ୍ତୁ ସୁନି
ପକ ୧୧୩ ।

କରମ ସିଧିର ପାଁଚଟା କାରନ୍ ହେଲା- ୧. ଅଧିଷ୍ଠାନ, ୨. କରତା
୩. ଅନେକ ପରକାରର କରନ୍ ୪. କେଥନି ରକମର ଭିନ୍ ଭିନ୍
ଚେରେଷଟା ଆର ୫. ଦଏବ ୧୧୪ ।

ମୁନୁଷ ମନ, କଥା ଆର ଦିହିଥୁ ଶାସ୍ତ୍ରର ବିହିତ ଅବିହିତ ଯାହା କିଛି
ବି କରମ କରସି, ଇ ପାଁଚଟା ହିଁ ହଉଛି ସେଥିର ମୂଳ କାରନ୍ ୧୧୫ ।

ଯେନ ମୁନୁଷ ନିଜର ମଇଲ ବୁଧିର ଲାଗି ଆତ୍ମାକେ କରତା ବଳି
ବୁଝସି, ସେ ମଏଲା ବୁଧିଆ ଅଜାନବାର ମୁନୁଷ ଠିକଟା ନାହିଁ
ବୁଝେ ୧୧୬ ।

ଯାର 'ମୁଜ୍ଜ କରତା' ବଳି ଭାବ ନାହିଁନ ଆର ଯାର ବୁଧି ସାଂସାରିକ
ଜିନିଷଥୁ କି କବାରେ ବୁଧି ନାହିଁ ହଇ, ସେ ମୁନୁଷ ଜଗତର ସମକୁ
ମାରିଦେଲେ ଭିଲ ପରକୁତରେ କାହାକେ ନାହିଁ ମାରେ କି ପାପଥୁ
ବାପିଁ ନାହିଁ ହଏ ୧୧୭ ।

ଗ୍ୟାନ୍ତା, ଗ୍ୟାନ ଆର ଗ୍ୟୋୟ - ଇଟା ହଉଛି ତିନବିଧ କରମ
ପ୍ରେରଣା । କରତା, କରନ୍ ଆର କ୍ରିଆ - ହଉଛି ସେଥିର ତିନବିଧ
କରମ ସଂଗ୍ରହ ୧୧୮ ।

ଗ୍ୟାନ, କରମ୍ ଆଉ କରତା - ଇମାନେ ଗୁନ୍ଭେଦ୍ ଡିନ୍ ଡିନ୍
ରକମର ବଳି ଶାସ୍ତ୍ରରଥ କୁହାଯାଇଛେ, ସେଟା ଭି ତମେ ମୋରନ୍ତୁ
ଭଲଭାବେ ଶୁନ ।୧୯।

ଯେନ୍ ଗ୍ୟାନର ବଳେ ମୁନୁଷ୍ କେଥୁନି କିସମର ସବୁ ପ୍ରାଣୀରଠାନେ
ଗୁଟେ ଅମର ଅଖଣ୍ଡ ପରମାତ୍ମାକେ ସମାନ ଭାବେ ରହିଥିବାର ଦେଖି
ପାରସି, ସେ ଗ୍ୟାନ କେ ତମେ ସାଦିକ୍ ବଳିକରି ଜାନ ।୨୦।

ହେଲେ ଯେନ୍ ଗ୍ୟାନର ବଳେ ମୁନୁଷ୍ ସବୁ ପ୍ରାଣୀର ଠାନେ ଭିନ୍
ଭିନ୍ କେଥୁନି ଭାବ୍ (ଆତ୍ମା) ଦେଖସି, ସେ ଗ୍ୟାନକେ ତମେ ରାଜସ୍
ବଳି ଜାନ ।୨୧।

ଯେନ୍ ଗ୍ୟାନଥ ମୁନୁଷ୍ ଏଖେଇ ଦିହିଥୁ ପୁରା ଆସକ୍ତ ହଇଯାଏସି,
ଯେନ୍ଟା ଯୁକ୍ତିହୀନ, ଅର୍ଥହୀନ ଆଉ ଛୁଛା ପାଲଟୁ, ସେଟାକେ ତାମସ୍
ବଳି କହେସନ୍ ।୨୨।

ଯେନ୍ କବାର ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧିଥୁ କରାଯାଏସି, ଯେନ୍ଥୁ କରତାର
ଅଭିମାନ, ଫଲ କାମନା, ରାଗ ଦ୍ବେଷ ନାହିଁ ଥାଏ, ସେଟାକେ ସାଦିକ୍
କରମ୍ କହେସନ୍ ।୨୩।

ହେଲେ ଯେନ୍ କବାର ଜହ ମେହେନତ୍ ହେସି ଆଉ ଭୋଗ୍ ଲାଲସାଥୁ
ଅହଁକାରି ଲୁକେ କରସନ୍, ସେଟାକେ ରାଜସ୍ କରମ୍ କହେସନ୍ ।୨୪।

ଯେନ୍ କବାରକମ୍ ପରାଭୋଗ୍, ଲାଭହାନି, ନୁକ୍ସାନ, ହିଁସା ଆଉ
ବଲବସ୍ତୁ କେ ବିଚାର ନାହିଁ କରେ, ଅଗ୍ବା ଅଗ୍ୟାନ ଥୁ କରାଯାଏସି,
ସେଟାକେ ତାମସ୍ କରମ୍ ବଳି କହେସନ୍ ।୨୫।

ଯେନ୍ କରତା ନିଃସଙ୍ଗୀ, ଅହଂବାଦୀ ନାହିଁସେ, ଧିରଜ୍ ଆର ଖୁସ୍
ମିଜାଜବାଲା ଆନ ଆଉର କରମର ଫଲାଫଲ୍ ଥୁ ନିରବିକାର ଆନ,
ସେମାନକୁ ସାତ୍ତ୍ବିକ୍ କରତା କହେସନ୍ । ୨୬ ।

ଯେନ୍ କରତାର ଆସକ୍ତି ଥୁସି, କରମର ଫଳେ ଆଶା ଥୁସି, ଯେ ଲୁଭି
ଆଏ, ପରକେ କଲବ୍ଦା ଦେସି, ଯେ ଅଶୁଦ୍ଧାରୀ ଆର ହୁଁସି କାଢି
ସୁଖ ଦୁଖଥୁ ବୁଝିଥୁସି, ତାହାକେ ରାଜସ୍ କରତା କହେସନ୍ । ୨୭ ।

ଯେନ୍ କରତା ଅଯୁକ୍ତିଆ, ଅଶିକ୍ଷିତ୍ ଅଭିମାନୀ, ଲବାର, ହୁଁକ୍ରିଆ
ପରର ଜୀବକା ବୁଝାସି, ଅସିଆଁନତି ଦୁଖି ବିସ୍ମାଦବାଲା, ନିସତ୍
ଆର ଲେଠ୍ରିଆ ଆଏ, ତାହାକେ ତାମସ୍ କରତା କହେସନ୍ । ୨୮ ।

ଆହୋ ଧନଜୟ ! ବୁଧି ଆର ଧୁରତି ଭି ଗୁନର ଭେଦେ ତିନି ରକମର
ଆଏ, ସେ କଥା ପୁରା ଭାବେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ କରି କହୁଛେଁ ଶୁନିଜ । ୨୯ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ଯେନ୍ ବୁଧି ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିବୃତ୍ତିକେ, କାର୍ଯ୍ୟ-ଅକାର୍ଯ୍ୟକେ,
ଭବ-ନିରଭବ କେ, ବଧାନ୍ ମୋକ୍ଷକେ ଭଲକରି ଜାନ୍ସି, ସେ ବୁଧି
ସାତ୍ତ୍ବିକୀ । ୩୦ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ମୁନୁଷ୍ ଯେନ୍ ବୁଧିଥୁ ଧରମ୍ ଅଧରମ୍, କାର୍ଯ୍ୟ
ଅକାର୍ଯ୍ୟକେ ଭଲକରି ଜାନ୍ ନାହିଁ ପାରେ, ସେ ବୁଧି ରାଜସି । ୩୧ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ଅଗ୍ୟାନଥୁ ଡାଁପି ହଲକରି ଯେନ୍ ବୁଧି ଅଧରମ୍
କେ ଧରମ୍ ବଲିକରି ମାନ୍ସି ଆର ଦୁସରା ସବୁ ବିସେ କେ ଭି
ଭଲଟିଆ ଧରସି, ସେ ବୁଧି ତାମସି । ୩୨ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ମୁନୁଷ୍ୟ ଯେନ ଧୂରତିର ଧ୍ୟାନଯୋଗଥୁ ମନ, ପରାନ୍
ଆର ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କୁ ସିରିତ୍ ଭଗବତ୍ ପରାପତ୍ ଆତ୍ମକେ ସୁତରାସି,
ସେ ଧୂରତି ସାଦ୍ବିକ । ୩୩ ।

ହେଲେ ହୋ ଅରଜୁନ ! ଯେନ ଧୂରତିର ବଳେ ମୁନୁଷ୍ୟ ଫଳ ଆଶା
ରଖି କରି ଅତିଶେ ଆସକ୍ତି ଥୁ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ ଆର କାମ ଧାରନ୍ କରସି
ସେ ଧୂରତି ରାଜସୀ । ୩୪ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! ଲବାର ବୁଧିର ଟେନ୍ଦ୍ରା ଏଁରେଗିଆ ମୁନୁଷ୍ୟ ଯେନ
ଧୂରତିର ବଳେ ଝୁମରା, ଡରଭଏ, ଚିନ୍ତା, ଦୁଃଖ, ବିଷମାଦ୍ ଆର
ଭରାଟ୍ ରୁବାର୍ ବି ନାହିଁ ଛାଡେ (ଛାପକିଥିସି) ସେ ଧୂରତି
ତାମସୀ । ୩୫ ।

ଆହୋ ମୁରଧୁନିଆ ଭରତ ! ତିନି ରକମର ସୁଖ ଭି ତମେ ଶୁନ ।
ସାଧକମାନେ ଭଜନ୍ ଧ୍ୟାନ ଆର ସେବା ବଏସେରାର ବଳେ ଯେନ
ସୁଖ ପାଏସନ୍, ସେଥୁ ସଂସାରର ସବୁ ଦୁଃଖ ମେଟିଯାଏସି । ଜଦିରବି
ସେ ସୁଖଟା ପହେଲା ମହରା ବାଗିର ଲାଗସି ହେଲେ ପଛେ ଅମରୁତ୍
ବାଗିର ଲାଗୁଥିସି, ଆତ୍ମା ବୁଧିର ପରସାଦନ୍ କ ଜାତ୍ ହେବାର
ସୁଖକେ ସାଦ୍ବିକ ସୁଖ କହେସନ୍ । ୩୬-୩୭ ।

ଯେନ ସୁଖ ବିଷୟା ଆର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମେଲ୍ ହେଲେ ମିଲସି, ସେଟା
ପହେଲା ଭୋଗ ସମିଆଥୁ ଅମରୁତ୍ ବାଗିର ଲାଗସି, ହେଲେ ପଛେ
ମହରା ବାଗିର ଲାଗସି, ସେ ସୁଖକେ ରାଜସ୍ କହେସନ୍ । ୩୮ ।

ଯେନ ସୁଖ, ଭୋଗ ସମିଆଥୁ ଆର ଶେଷେଁ ଭି ଆତ୍ମାର ମୋହକାରକ୍
ଆଏ, ଝୁମରା, ନିସ୍ତୀଆ ଆର ପରମାଦନ୍ କାତ୍ ସେ ସୁଖକେ ତାମସ୍
ବଲି କହେସନ୍ । ୩୯ ।

ପୁରଥ, ମେଘ, ଦେବତାମାନଙ୍କରଠାରେ କି ଆର କେନ୍ଠାରେ ଏକା
କେନ୍ଠି ପ୍ରାଣୀ କି ଜିନିଷ ନାହିଁ, ଯେ କି ପରକୁଟି ଜାତ ତିନି
ଗୁନକୁ ଛଡେଇ ହଇଛେ । ୪୦ ।

ଆହୋ ପରନ୍ତପ୍ ! କରମ୍ ସଭାବୁ ଜାତ ଗୁନର ମୂଳେ ବାମ୍ଫନ,
କ୍ଷତ୍ରୀୟ, ବୈଶ୍ୟ, ଆର ଶୁଦ୍ରର ମାନେକୁ ବାଆଁଟି ହଇଛନ୍ । ୪୧ ।

ମନର ନିଗ୍ରହ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ଦମନ, ତପ, ଶୌଚ, କ୍ଷମା, ମନ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ
ଦିହିକେ ସରଳ ରଖିବାରଟା, ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଇଶ୍ଵର ଆର ପରଲୋକଥ
ସଧ ରଖିବାରଟା, ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରର ପଢ଼ିବାର - ପଢ଼ାବାରଟା ଆଉର
ଆଶ୍ଵିକ୍ ହେବାରଟା ହଉଛେ ବାମ୍ଫନ ମାନଙ୍କର ସଭାବର
କରମ୍ । ୪୨ ।

ଶୌର୍ଯ୍ୟ, ତେଜ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ଦକ୍ଷତା, ଯୁଧ୍ୟନ୍ତୁ ନାହିଁ ପଳାବାରଟା, ଦାନ
ଦେବାରଟା, ମାଲିକ୍ ଭାବ - ଇ ସବୁ ହଉଛେ କ୍ଷତ୍ରୀୟମାନଙ୍କର
ସଭାବର କରମ୍ । ୪୩ ।

ଚାଷବାସ, ଗାଂଧବଲଦ୍ ପୁଷ୍ପବାରଟା ଆଉର ବିନ୍ ଠକାଉଣାର ବନିଜ୍
ବେପାର ହଉଛେ ବୈଶ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସଭାବର କବାର । ସବୁ ବରନ
(ବାମ୍ଫନ, ଖେତ୍ରି, ବୈଶ୍ୟ)ର ସେବା କରବାରଟା ହଉଛେ
ଶୁଦ୍ରମାନଙ୍କର ସଭାବର କରମ୍ ଆଏ । ୪୪ ।

ନିଜର ନିଜର ସଭାବର କବାର କଲେ ମୁନୁଷ୍ଠ ପରମ୍ ସିଧି ପାଏସି,
ସେଟା କେନ୍ତାକରି ପାଏସି ତମେ ଶୁନ୍ତେଲ ଯ । ୪୫ ।

ଯେନ୍ ପରମେଶ୍ଵରନ୍ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ଜନମ୍ ହଜୁଛନ୍ ଆର ଯାରନ୍ କ
ସବୁ ଜଗତ୍ ଚାପିଛେ, ସେ ପରମେଶ୍ଵର କେ ନିଜର ସଭାବର କବାର
କମେ ପୂଜାଧଜା କଲେ ମୁନୁଷ୍ଠ ପରମ୍ ସିଧି ପାଏସି ।୪୬।

ଭଲ୍ ଆଚରନର ପରହର ଧରମ୍ ନିଜର ଧରମ୍ ଯେତେ ବିନ୍
ଗୁନର ହେଲେ ଭଲ୍ ସେଟା ବଡ଼ ଆଏ, କାଁଜେ ବଏଲେ ନିଜର
ସଭାବେ ଧରମ୍ କରମ୍ କଲେ ମୁନୁଷ୍ଠକୁ ପାପ୍ ନାହିଁ ହିଏ ।୪୭।

ଆହୋ କୁନ୍ତର ପୁଓ ! ଦୋଷ୍ ମେସିଥିଲେ ଭଲ୍ ନିଜର ସଭାବ୍ କରମ୍
ତ୍ୟାଗ୍ ନାହିଁ କରବାର କଥା, କାରନ୍ କୁଏ ଜେନ୍ତା କୁହୁଲାଥୁ ଢାଁପି
ହଜୁଥିସି, ସବୁ କରମ୍ ସେନ୍ତା କେନ୍ସି ଦୋଷ୍ଥି ମେସିଥିସି ।୪୮।

ସବୁଠାନ୍ ଆସକ୍ତି ଛାଡ଼ିକରି ବୁଧୁର ବଲେ ବିନ୍ କାମନାଥୁ ଦିହିମନ୍ କେ
ଆଏତେ ରଖିଥିବାର ମୁନୁଷ୍ଠ ସନ୍ୟାସ୍ ଯୋଗ୍ ଥୁ ସିଧି ମୁକ୍ତି
ପାଏସନ୍ ।୪୯।

ସିଧି ମୁକ୍ତି ପାଇଥିବାର ମୁନୁଷ୍ଠ ଯେନ୍ ରକ୍ମେ ବରମହ
ପରମାତ୍ମାକେ ପାଏସି, ସେଟା ହୋ କୁନ୍ତର ପୁଓ ! କମ୍ ହିସାବେ
ମୋରନ୍ ବୁଝିନିଅ । ସେଟା (ପରମାତ୍ମା ପରାପତ୍) ନିଦାନ୍ ଗ୍ୟାନ୍
ଆଏ ।୫୦।

ନିରମଲ୍ ବୁଧୁଥୁ ସରଲ୍ ସାଦ୍ବିକ୍ ହଜୁକରି ଶବଦ୍ ବାଗିର ଇନ୍ଦ୍ରିଅ ବିସୋ
ତିଆଗ୍ କରି କରି ଛିନା ଆର ଚାତର ପବିତ୍ରଠାନ୍ ଦରକାର୍ ହିସାବେ
ଖାଏଲେ, ଇନ୍ଦ୍ରିଅ (ଦିହି, ମନ, ବାଣୀ) କେ ଆଏତେ ରଖିଲେ,
ବଏରାଗର ବଲେ ରାଗ୍ଦେଷ୍ଟକେ ଅନାମେତ୍ ମେଟେଇଦେଲେ,

ଅହଁକାର, ବଳ, ବୟା, ଉରାଟ, କାମ, ରିସ୍ତା ତ୍ୟାଗକରି କରି ମମତା
ଶୁଭନ ହଇକରି ସିଆଁନତି ମନେ ଲଗେତ୍ ଧ୍ୟାନଯୋଗଥୁ ରହେଲେ
ମୁନୁଷ୍ୟ ବରମହ ପରାପତର ଲାଏକ୍ ହେସି । ୫୧-୫୨-୫୩ ।

ଯେନ୍ ସାଧକ୍ ବ୍ରହ୍ମଭାବଥୁ ଗୁଚେ ହଇଯାଏସି, ସେ କାହାର ଲାଗି
ଶୋକ୍ ନାହିଁ କରେ କି କେନ୍ସି ଆଶା ନାହିଁ ରଖେ । ସେ ଝେନକ୍ ସବୁ
ଜୀବକେ ସମାନ ଦେଖିସି, ମୋର ପରାଭକ୍ତି କେ ପାଇ ଯାଏସି । ୫୪ ।

ସେନ୍ତା ପରାଭକ୍ତିଥୁ ସାଧକ୍ ମତେ (ପରମାତ୍ମାକେ) ମୁହିଁ କିଏ,
କେନ୍ତା କାଶା, ସେଟା ଭଲକରି ଜାନିପାରସନ୍ । ସେ ଭକ୍ତିଥୁ ମତେ
ଜାନିକରି ମୋର ଭିତ୍ରେ ଗୁଚେ ହଇଯାଏସନ୍ । ୫୫ ।

ମୋର ଆଶ୍ରା କର୍ମଯୋଗୀ ତ ହରମେସା ସକଲ୍ କରମ୍ କରୁଥିଲେ
ଭିଲ୍ ମୋର ଦୟା ପରସାଦ୍ ପାଇକରି ଶେଷେଁ ତରିଯାଏସନ୍, ପରମ୍
ଅମର ପଦ୍ ପାଏସନ୍ । ୫୬ ।

ମନେ ମନେ ସବୁ କବାର ମୋର ନ ସଂପିଦିଅ, ସମ୍ବୁଧିଆ ଯୁଗୀ
ପାଲଟିକରି ମତେ ଗ୍ୟାନ୍ କର ଆଉର ସରଲ୍ ମୋରଠାନେ ମନ୍
ଲଗ । ୫୭ ।

ଏନ୍ତାଭାବେ ମୋରଠାନେ ମନ୍ ଲଗାଲେ ତମେ ମୋର କୃପାନ୍ ସବୁ
ଅଲହନ୍ ଦୁଷ୍ଟ ତରିଯିବ । ଜଧୁରି ଅହଁକାର ମନେ ମୋର କଥା ନାହିଁ
ଶୁନ୍ବ, ତମର ପରମାଧିଆ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହଇକରି ଦୁରଗତି ପାଏବ । ୫୮ ।

ତମେ ଯେନ୍ ଅହଙ୍କାରର ଉଧେ ‘ମୁଇଁ ଯୁଧ୍ୟ ନାହିଁ କରେ’ ବଳି
କେତେ ଭାଲି ହୁରଗୁନି ହଉଛ, ଇ ଅଭିମାନ ଛୁଛା ଆଏ, କାରନ୍
ତମର ପରକୁତି ତମକୁ ଘିଟିଟାନିକରି ଯୁଧ୍ୟଥୁ ଲଗାବା । ୪୯ ।

ଆହୋ ବାବୁ କୁନ୍ତର ପୁଓ ! ତମେ ମୋହ ମାୟାଥୁ ପଡ଼ିକରି ଯେନ୍
କବାରେ ମନ୍ ନାହିଁ ଦେବାର, ସେଟା ଭି ନିଜର ସଭାବ୍ କରମଥୁ
ବାଧିଁ ହଇକରି କରବ । ୫୦ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ୍ ! ଇଶ୍ବର ସବୁ ଜୀବର ହୁରଦେଁ ରହିକରି ଦିହର
ଜନ୍ତରଧାରୀମାନକୁ ନିଜର ମାୟାମହନିଥୁ କରମ୍ ଅନ୍ୟାରେ ପୁଡ଼ିଲି
ବାଗିର ନତାସନ୍ / କିନ୍ଦରାସନ୍ । ୫୧ ।

ଆହୋ ଭାରତ ! ତମେ ସବୁ କିସମେ ସେ ମହାପୁରୁର ପାହା ପଦମେ
ଶରନ୍ ପଶ । ସେ ପରମାତ୍ମାର କୁରପାନ୍ ତମେ ପରମ୍ ସିଆଁନତି
ଆର ପରମ୍ଧାମ୍ ପାଏବ । ୫୨ ।

ଏନ୍ତା ଇ ଗୁପତନ୍ତୁ ଭି ଅଏଧକା ଗୁପତ୍ ଗ୍ୟାନ ମୁଇଁ ତମର ଆଘେ
କହେଲି । ଏହେଦେ ତମେ ଇ ଗ୍ୟାନକେ ଅଏନ୍ କରି ବିଚାର କର
ଆର ଯେନ୍ତା ମନ୍ ଲାଗୁଛେ ସେନ୍ତା କର । ୫୩ ।

ମୋର ସବ୍ସେ ବଡ଼ ଗୁପତ୍ କଥା ଆର ଘାଏ ଶୁନ । ତମେ ମୋର
ଜହ ସେନ୍ହୋ ଆହାଲାଦର ବଳି ତମକୁ ଇ ପରମ୍ ହିତକର କଥା
ଫେର ପାରେ କହେମି । ୫୪ ।

ଆହୋ ଅରଜୁନ ! ତମେ ମୋରଠାରେ ମନ୍ ଲଗ, ମୋର ଭଗତ୍ ହଇ ଯ, ମୋର ପୁଝାରୀ ହଇ ଯ, ମତେ ଜୁହାର କର । ଏନ୍ତା କଲେ ତମେ ମତେ ବେଶକ୍ ପାଏବ, ଇଟା ମୁଇଁ ତମକୁ ସତ୍ କରି କହୁଛେଁ, କାରନ୍ ତମେ ମୋର ଅଏସୋ ଢକ୍‌ଢକା ଅ । ୧୪ ।

ସବୁ ଧର୍ମ (କରବାର ଲାଏକ୍ କବାର କମ୍) ମୋର ନ ଉଲ୍‌ଦି । ଜୁଗରେଇ ଦେଇକରି ତମେ ସିରିଫ୍ ମୋର ଶରନ୍ ପଶ । ମୁଇଁ ତମକୁ ସବୁ ପାପୁଁ ମୁକ୍ତି ଦେମି, ତମେ ଶୁଚନା । ଚିନ୍ତା ନାହିଁ କର । ୧୫ ।

ତମେ ଇ ଗୀତାର ଗିଆନ୍‌କେ କେଭେଁ ଭି ଅତପସ୍‌ସୀ, ଅଭଗତ୍ କି ଶୁନ୍‌ବାର ମନ୍ ନାହିଁ ଥିବାର ମୁନୁଷକୁ ନାହିଁ କହେବାର କଥା । ଆଉର ଯେ ମୋର ଭୁଲ୍‌ରୁକ୍ ନୁରସି, ନିନ୍ଦା କରସି-ତାହାକେ ତ ବିଲକୁଲ୍ ନାହିଁ କହେବାର କଥା । ୧୬ ।

ଯେନ୍ ଲୁକେ ମୋରଠାରେ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ରଖିକରି ଇ ଅତିଶେ ଗୁପ୍ତର ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ରର ମୋର ଭଗତ୍‌ମାନଙ୍କର ଆଦେ କହେବେ, ସେ ମତେ ହିଁ ପାଏବେ, ଇଥି କେନ୍‌ସି ଶଙ୍କା ନାହିଁନ । ୧୭ ।

(ମୋର ଭସତ୍ ହେବାର କବାର କଲା) ମୁନୁଷ ମଏଧେଁ ତାରନ୍‌କୁ ବଡ଼ ଆର କିହେ ନାହିଁନ । ଇ ସାରା ପୁରଥୁନ ତାକରନ୍‌କୁ ବଲି ମୋର ଜହ ପ୍ରିୟ ଦୁସରା କିହେ ପଛକେ ଭବିଷ୍‌କେ ଘଲେ ନାହିଁ ହୁଅନ୍ । ୧୮ ।

ମୁଇଁ ତମକୁ ଇ ମତେଁ କହୁଛେଁ ଯେ, ଯେନ୍ ଲୁକେ ଆମର ଦୁହିକର ଇ ଧରମ୍ ମଏ କଥା ବାଟାର ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ବେ, ମୁଇଁ ତାକର ଗ୍ୟାନ୍ ଜଗ୍ୟର ପୂଜା ପାଏମି । ୧୯ ।

ଯେନ୍ ମୁନୁଷ୍ଠ ସଧା/ଶରଧା ରଖିକରି, ଦୋଷ ନାହିଁ ଦେଖିକରି ଗୀତା
ଶାସ୍ତ୍ରର ଶୁନ୍ଦେ ଖାଲି, ସେ ଭି ପାପୁଁ ମୁକ୍ତି ପାଇକରି ପୁରନ୍
କରତା ଲେଖେନ୍ ଭଲ ଗତି ପାଏବେ । ୭୧ ।

ଆହୋ ପାର୍ଥ ! କାଣା ଇ ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ରରକେ ତମେ ଏକ୍ମନେ ଏକ୍
ଚିତେ ଶୁନ୍ଲ ତ ? ଆହୋ ଧନ୍ୟ ! ତମର ଅଗ୍ୟାନ୍ ମୋହଟା
ମେଟ୍ଲା କାଏ ? । ୭୨ ।

ଅରଜୁନ୍ କହେଲେ- ହେ ଅରୁଧ ! ଆପଣକର ଦୟା କୁରପାନୁ
ମୋର ମୋହ ପଏରଛା ମେଟିଗଲା, ମୁଇଁ ଇଛେନ୍ ସୋର ସୁତର
ପାଇଗଲିଁ, ମୋର ଶିକା ଭରମ୍ ପୁରାପୁରି ଉଠି ଗଲା । ତ ଏତକେ
ମୁଇଁ ଆପଣକର କଥା ମାନୁନି । ୭୩ ।

ସନ୍ତଜ କହେଲେ- ଏନ୍ତା ଭାବେ ମୁଇଁ ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ୍ ଆର ଅରଜୁନ୍
ମହାତ୍ମାର ଇ ଆକାଭୁତ୍ ରୁଆଁ ଟେକ୍ଟରା ଗୁପ୍ତିଆ ଭେଦର କଥାବାର୍ତ୍ତା
ଶୁନ୍ଲି । ୭୪ ।

ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବର ଦୟାନେ ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ପାଇକରି ମୁଇଁ ଇ ଅତିଶେ
ଗୁପ୍ତ ଯୋଗ୍ ଅରଜୁନ୍କୁ କହୁଥବାରଟା ଖୁଦ୍ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଭଗବାନ୍
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଚୁଡୁଁ ପରତଏଶ୍ ଶୁନିଛେ । ୭୫ ।

ହେ ରାଜନ୍ ! ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଉର ଅରଜୁନ୍ ଗୁପ୍ତିଆଁ କର ଇ
ଗୁପ୍ତିଆ, କଲ୍ୟାଣ କର ଆରୁ ଆଚମିତ୍ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଘାଏକେ ଛନ୍କେ
ସୋର କରି କରି ମୁଇଁ କେଥୁନି କେତେ ଉସତ୍ ହଉଛେ । ୭୬ ।

ହେ ରାଜନ୍ ! ଶ୍ରୀହରି କର ସେ ଅତିଶେ ଦିବ୍ୟରୂପ ସୁରତା କରି କରି
ମୋର ମନ୍ତ୍ରା ବଢ଼ା ଆଶ୍ଚରିଜ୍ ହଉଛେ ଆର ଛନ୍ ଛନ୍ କେ ମୁକ୍ତି
ଉସତ୍ ହଉଛେ । ୭୭ ।

ହେ ରାଜନ୍ ! ଯେନ ଯୋଗେଶ୍ବର ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଛନ୍ ଆର
ଯେନ ଗାଣ୍ଡିବଧାରୀ ଅରଜୁନ୍ ଅଛନ୍, ମୋର ମତେ ସେଆଡ଼େ ଶିରି,
ଜିତ୍, ବିଭୁତି ଆର ଅଗଳ ନିତି ନିଶ୍ଚେ ରହିଛେ । ୭୮ ।

।।୩।।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାର ଅଠର ଅଧିଆ ସରଳା ।

।।ହରେ କୃଷ୍ଣ।।

